Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1930 ΟΜΗ

ΝΙΚ. Σ. ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΙ Δ. Φ.
ΤΕΩΣ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΕΚΛΟΓΑΙ

(α-ι)

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΗΣ Δ΄ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ
ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
(ΜΕΤΑ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ)

«Ὅμηρος καὶ ἀνδρὶ καὶ παιδὶ καὶ γέροντι.»

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΑΙ: Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & Σ^ΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
50-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ-50
1930

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν σφραγῖδα τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΕΣΤΙΑΣ
Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΑΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ – ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10 – ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΖΗΣΗι ΑΓΡΑΦΙΩΤΗι

ΑΝΔΡΙ ΚΑΛΩι ΚΑΓΑΘΩι

ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗι ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΣΤΩι

ΤΟΥΣ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΑΡΕΤΗΝ ΠΡΟΑΓΟΝΤΙ

ΦΙΛΙΑΣ ΓΕΡΑΣ ΒΕΒΑΙΟΥ

ΝΙΚ. Σ. ΜΠΑΞΕΒΑΝΑΚΙΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΕΚΛΟΓΑΙ

1) ΘΕΩΝ ΑΓΟΡΑ

(Ὀδυσ. α, 1-95).

Ἄνδρα μοι ἔννεπε*, Μοῦσα*, πολύτροπον*, ὃς μάλα* πολλὰ
πλάγχθη*, ἐπεὶ Τροίης, ἱερὸν πτολίεθρον* ἔπερσεν*,
πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ᾽ ὅγ᾽ ἐν πόντῳ* πάθεν ἄλγεα ὃν* κατὰ θυμόν*,
ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν* καὶ νόστον* ἑταίρων*.
Ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὧς* ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός* περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος* Ἠελίοιο*
ἤσθιον*, αὐτὰρ* ὁ* τοῖσιν ἀφείλετο* νόστιμον* ἦμαρ*.
Τῶν ἁμόθεν* γε, θεὰ θύγατερ Διός, εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ᾽ ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν* ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν* πόλεμόν τε πεφευγότες* ἠδὲ θάλασσαν,
τὸν δ᾽ οἶον* νόστοιο κεχρημένον* ἠδὲ γυναικὸς
νύμφη πότνι᾽* ἔρυκε* Καλυψώ*, δῖα* θεάων,
ἐν σπέσσι* γλαφυροῖσι*, λιλαιομένη* πόσιν* εἶναι.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων* ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ* ἐπεκλώσαντο* θεοὶ οἶκόνδε νέεσθαι*,
εἰς Ἰθάκην, οὐδ᾽ ἔνθα πεφυγμένος* ἦεν ἀέθλων*
καὶ μετὰ οἷσι* φίλοισι*· θεοὶ δ᾽ ἐλέαιρον* ἅπαντες
νόσφι* Ποσειδάωνος, ὁ δ᾽ ἀσπερχὲς* μενέαινεν*
ἀντιθέῳ* Ὀδυσῆι πάρος* ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν Αἰθίοπας* μετεκίαθε* τηλόθ᾽* ἐόντας*,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ* δεδαίαται*, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένου* Ὑπερίονος, οἱ δ᾽ ἀνιόντος*,
ἀντιόων* ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης*.
Ἔνθ᾽ ὅ γε τέρπετο* δαιτὶ* παρήμενος*· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζηνὸς* ἐνὶ* μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἁθρόοι* ἦσαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,*
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος* Αἰγίσθοιο*,*
τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης*·*
τοῦ ὅ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα :**
«Ὢ πόποι ! οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ* αἰτιόωνται* !*
ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ*
σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν* ὑπὲρ μόρον* ἄλγε' ἔχουσιν.*
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
γῆμ' ἄλοχον* μνηστήν*, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,*
εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ* εἴπομεν ἡμεῖς,*
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐΰσκοπον ἀργεϊφόντην*,*
μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν*·*
ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται* Ἀτρεΐδαο,*
ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται* αἴης*.*
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων, νῦν δ' ἁθρόα πάντ' ἀπέτισεν.»*
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·*
«Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων*,*
καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·*
ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις* τοιαῦτά γε ῥέζοι*·*
ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆι δαΐφρονι δαίεται* ἦτορ*,*
δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθά*, φίλων ἄπο*, πήματα* πάσχει*
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης·*
νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ναίει*,*
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος*, ὅς τε θαλάσσης*
πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας* αὐτὸς*
μακράς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν*.*
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει*,*
αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι* λόγοισιν*
θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται*· αὐτὰρ* Ὀδυσσεύς,*
ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῴσκοντα* νοῆσαι**
ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. Οὐδέ νύ σοί περ*
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε ; οὔ νύ* τ' Ὀδυσσεὺς*
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ* ῥέζων**
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο, Ζεῦ ;»*
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·*
«Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων ;*
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὃς περὶ* μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἱρὰ θεοῖσιν
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ* οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος* ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος* κεχόλωται*, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν*,
ἀντίθεον* Πολύφημον, ὅου* κράτος ἐστὶ μέγιστον
πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἁλὸς* ἀτρυγέτοιο* μέδοντος . . .
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων*
οὔ τι κατακτείνει, πλάζει* δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα* πάντες
νόστον, ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων δὲ μεθήσει*
ὃν χόλον*, οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀέκητι* θεῶν ἐριδαινέμεν* οἶος*.»
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη:
«Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε* κρειόντων,
εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα* ὅνδε* δόμονδε*,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον*, ἀργεϊφόντην*,
νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν*, ὄφρα τάχιστα
νύμφῃ ἐυπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα* βουλήν*,
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος*, ὥς κε νέηται*·
αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα* οἱ υἱόν,
μᾶλλον ἐποτρύνω καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω*,
εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κάρη* κομόωντας Ἀχαιούς,
πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν*, οἵ τέ οἱ αἰεὶ
μῆλ'* ἁδινὰ* σφάζουσι καὶ εἰλίποδας* ἕλικας* βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα*
νόστον πευσόμενον* πατρὸς φίλου, ἤν που ἀκούσῃ,
ἠδ'* ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν* ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.»

2) Η ΑΘΗΝΑ ΕΝ ΙΘΑΚΗ.

(Ὀδυσ. α, 96-274. 279-286).

Ὣς εἰποῦσ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο* καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια* χρύσεια, τά μιν* φέρον ἠμὲν* ἐφ' ὑγρὴν
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα* γαῖαν ἅμα πνοιῇς* ἀνέμοιο·
εἵλετο δ' ἄλκιμον* ἔγχος*, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βριθύ*, μέγα, στιβαρόν*, τῷ δάμνησι* στίχας* ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται* ὀβριμοπάτρη*.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων* ἀΐξασα*,
στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
οὐδοῦ* ἐπ' αὐλείου*, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
εἰδομένη* ξείνῳ, Ταφίων ἡγήτορι*, Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας*· οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προπάροιθε* θυράων θυμὸν ἔτερπον
ἥμενοι* ἐν ῥινοῖσι* βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί·
κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρηροὶ* θεράποντες,
οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ* κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
οἱ δ' αὖτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι* τραπέζας
νῖζον* καὶ πρότιθεν*, τοὶ δὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο*.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής*·
ἧστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιημένος* ἦτορ*,
ὀσσόμενος* πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσίν, εἴ ποθεν ἐλθὼν
μνηστήρων, τῶν μὲν σκέδασιν* κατὰ δώματα θείη,
τιμὴν* δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος*, εἴσιδ' Ἀθήνην,
βῆ δ' ἰθὺς* προθύροιο, νεμεσσήθη* δ' ἐνὶ θυμῷ
ξεῖνον δηθὰ* θύρῃσιν ἐφεστάμεν*· ἐγγύθι δὲ στὰς
χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
«Χαῖρε, ξεῖνε, παρ' ἄμμι* φιλήσεαι*· αὐτὰρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος* μυθήσεαι*, ὅττεό* σε χρή.»
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡ δ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρήν,
δουροδόκης* ἔντοσθεν ἐυξόου*, ἔνθα περ ἄλλα
ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος* ἵστατο πολλά,
αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν* ἄγων, ὑπὸ λῖτα* πετάσσας*,
καλόν, δαιδάλεον*· ὑπὸ δὲ θρῆνυς* ποσὶν ἦεν.
Πὰρ* δ' αὐτὸς κλισμὸν* θέτο ποικίλον ἔκτοθεν ἄλλων
μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὀρυμαγδῷ
δείπνῳ ἀδήσειεν*, ὑπερφιάλοισι* μετελθών,
ἠδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα* δ' ἀμφίπολος* προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νίψασθαι, παρὰ δὲ ξεστὴν* ἐτάνυσσε* τράπεζαν,
σῖτον δ' αἰδοίη* ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
[εἴδατα* πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων]
δαιτρὸς* δὲ κρειῶν πίνακας* παρέθηκεν ἀείρας*
παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα·
κῆρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ'* ἐπῴχετο* οἰνοχοεύων*.
'Ες δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες*. Οἱ μὲν ἔπειτα
ἑξείης* ἕζοντο* κατὰ κλισμούς* τε θρόνους τε.
τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
σῖτον δὲ δμωαὶ* παρενήνεον* ἐν κανέοισιν*,
[κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο]
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ'* ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον*.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος* ἐξ ἔρον* ἕντο*
μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει*,
μολπή* τ' ὀρχηστύς* τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα* δαιτός*·
κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν* περικαλλέα* θῆκεν
Φημίῳ*, ὅς ῥ' ἤειδε* παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.
Ἦ τοι ὁ φορμίζων* ἀνεβάλλετο* καλὸν* ἀείδειν*,
αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν 'Αθήνην
ἄγχι* σχὼν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίαθ'* οἱ ἄλλοι·
«Ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι*, ὅττι κεν* εἴπω;
τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή*,
ῥεῖ'*, ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον* νήποινον* ἔδουσιν*,
ἀνέρος, οὗ δή που λεύκ' ὀστέα πύθεται* ὄμβρῳ*,
κείμεν' ἐπ' ἠπείρου*, ἢ εἰν* ἁλὶ* κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα,
πάντες κ' ἀρησαίατ'* ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι
ἢ ἀφνειότεροι* χρυσοῖό τε ἐσθῆτός* τε.
Νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε κακὸν μόρον*, οὐδέ τις ἡμῖν
θαλπωρή*, εἴ πέρ τις ἐπιχθονίων* ἀνθρώπων
φῇσιν* ἐλεύσεσθαι· τοῦ δ' ὤλετο νόστιμον* ἦμαρ.
'Αλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως* κατάλεξον·
τίς, πόθεν εἷς* ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ* τοκῆες*;
ὁποίης τ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς 'Ιθάκην; τίνες ἔμμεναι* εὐχετόωντο*;
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀίομαι* ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον*, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ,
ἠὲ* νέον* μεθέπεις* ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ξεῖνος, ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν* ἀνέρες* ἡμέτερον δῶ
ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ἐπίστροφος* ἦν ἀνθρώπων.»
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
«Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος* εὔχομαι* εἶναι
υἱός, ἀτὰρ* Ταφίοισι φιληρέτμοισιν* ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισιν
πλέων ἐπὶ οἴνοπα* πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους* ἀνθρώπους,
ἐς Τεμέσην* μετὰ χαλκόν*, ἄγω δ' αἴθωνα* σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι* πόληος,
ἐν λιμένι Ῥείθρῳ ὑπὸ Νηΐῳ* ὑλήεντι*.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ'* εἶναι
ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἴρηαι* ἐπελθών,
Λαέρτην ἥρωα, τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν* ἐπ' ἀγροῦ πήματα* πάσχειν
γρηὶ σὺν ἀμφιπόλῳ*, ἥ οἱ βρῶσίν* τε πόσιν τε
παρτιθεῖ*, εὖτ'* ἄν μιν* κάματος* κατὰ γυῖα* λάβῃσιν
ἑρπύζοντ'* ἀνὰ γουνὸν* ἀλωῆς* οἰνοπέδοιο*.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ'* ἐπιδήμιον* εἶναι,
σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι* κελεύθου*·
οὐ γάρ που τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ* δῖος* Ὀδυσσεύς,
ἀλλ' ἔτι που* ζωὸς* κατερύκεται* εὐρέϊ πόντῳ,
νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ*, χαλεποὶ* δέ μιν* ἄνδρες ἔχουσιν,
ἄγριοι, οἵ που κεῖνον ἐρυκανόωσ'* ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω*,
οὔτε τι μάντις ἐὼν οὔτ' οἰωνῶν* σάφα* εἰδώς.
Οὔ τοι ἔτι δηρόν* γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης
ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δέσματ'* ἔχῃσιν*·
φράσσεται*, ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάις εἶς Ὀδυσσῆος.
Αἰνῶς* μὲν κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας*
κείνῳ, ἐπεὶ θαμὰ* τοῖον* ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,
πρίν γε τὸν εἰς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν·
ἐκ τοῦ δ' οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.»
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«Τοιγὰρ* ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως* ἀγορεύσω.
Μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμεναι*, αὐτὰρ* ἐγώ γε
οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἑὸν* γόνον αὐτὸς ἀνέγνω*.
Ὡς δὴ ἐγώ γ' ὄφελον* μάκαρός νύ τευ* ἔμμεναι* υἱὸς
ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν* ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμεν*·
νῦν δ', ὃς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
τοῦ μ' ἔκ φασι γενέσθαι, ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις*.»
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις* Ἀθήνη·
«Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμνον* ὀπίσσω*
θῆκαν, ἐπεί σέ γε τοῖον ἐγείνατο* Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
τίς δαίς*, τίς δὲ ὅμιλος* ὅδ' ἔπλετο*; τίπτε* δέ σε χρεώ*;
εἰλαπίνη* ἦε* γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.
Ὥστε μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως* δοκέουσιν
δαίνυσθαι* κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό* κεν ἀνὴρ
αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅς τις πινυτός* γε μετέλθοι*.»
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος* ἀντίον ηὔδα·
«Ξεῖν', ἐπεὶ ἂρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι* ἠδὲ μεταλλᾷς*,
μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς* καὶ ἀμύμων*
ἔμμεναι, ὄφρ'* ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος* ἦεν·
νῦν δ' ἑτέρως ἐβόλοντο* θεοὶ κακὰ μητιόωντες*,
οἳ κεῖνον μὲν ἄιστον* ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην*,
εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη* Τρώων ἐνὶ δήμῳ
ἠὲ* φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν*·
τῷ κέν οἱ τύμβον* μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
νῦν δέ μιν ἀκλειῶς*, Ἅρπυιαι* ἀνηρείψαντο*·
οἴχετ'* ἄιστος*, ἄπυστος*, ἐμοί δ' ὀδύνας τε γόους τε
κάλλιπεν*, οὐδέ τι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω*
οἶον, ἐπεί νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε'* ἔτευξαν*.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι* Ζακύνθῳ,
ἠδ' ὅσσοι κραναὴν* Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν*,
τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται*, τρύχουσι* δὲ οἶκον.
Ἡ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν* γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν* ἔδοντες*
οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαρραίσουσι* καὶ αὐτόν.»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·*
«Ὢ πόποι! ἦ δὴ πολλὸν* ἀποιχομένου Ὀδυσῆος*
δεύῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείῃ*.*
Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσιν
σταίη ἔχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,*
*τοῖος ἐών, οἷόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτα νόησα**
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο —*
ᾤχετο γὰρ καὶ κεῖσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς
φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη
ἰοὺς χρίεσθαι* χαλκήρεας*· ἀλλ' ὁ μὲν οὔ οἱ*
δῶκεν, ἐπεί ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας,*
ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰνῶς —*
τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς,*
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί* τε.*
Ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,*
ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί*,*
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα*,*
ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.*
Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο* μύθων·*
αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς
μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοί δ' ἐπιμάρτυροι* ἔστων·*
μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι* ...*
σοί δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴ* κε πίθηαι·*
νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν* ἐείκοσιν, ἥ τις ἀρίστη,*
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν* οἰχομένοιο*,*
ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς*
ἐκ Διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·*
κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·
ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων* ...*

---

3) ΙΘΑΚΗΣΙΩΝ ΑΓΟΡΑ

(Ὀδυσ. β, 1-113. 129-261).

Ἦμος δ' ἠριγένεια* φάνη ῥοδοδάκτυλος* Ἠώς*,*
ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν* Ὀδυσσῆος φίλος υἱός*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἵματα* ἑσσάμενος*, περὶ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν* ἐδήσατο* καλὰ πέδιλα,
βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος* ἄντην*.
Αἶψα* δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι* κέλευσεν
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας 'Αχαιούς·
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα*.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν* ὁμηγερέες* τε γένοντο,
βῆ* ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορήν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἶος*, ἅμα τῷ γε δύω κύνες ἀργοὶ* ἕποντο.
Θεσπεσίην* δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν 'Αθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο*.
Ἕζετο* δ' ἐν πατρὸς θώκῳ*, εἶξαν* δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
ὃς δὴ γήραϊ κυφὸς* ἔην* καὶ μυρία ᾔδη*.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ 'Οδυσῆι
Ἴλιον εἰς ἐύπωλον* ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν,
Ἄντιφος αἰχμητής, τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
ἐν σπῆϊ* γλαφυρῷ*, πύματον* δ' ὡπλίσατο* δόρπον*.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλειν*,
Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα.
'Αλλ' οὐδ' ὣς τοῦ λήθετ*' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων*.
Τοῦ ὅ γε δάκρυ χέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
«Κέκλυτε* δὴ νῦν μευ*, 'Ιθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω.
Οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ* γένετ' οὔτε θόωκος*,
ἐξ οὗ 'Οδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
Νῦν δὲ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ* τόσον ἵκει
ἠὲ νέων ἀνδρῶν ἢ οἳ προγενέστεροί* εἰσιν;
ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν* ἐρχομένοιο,
ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιτο;
ἠέ τι δήμιον* ἄλλο πιφαύσκεται* ἠδ' ἀγορεύει;
ἐσθλός* μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος*. Εἴθε οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ*.»
Ὣς φάτο, χαῖρε δὲ φήμῃ 'Οδυσσῆος φίλος υἱός,
οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν* ἧστο*, μενοίνησεν* δ' ἀγορεύειν,
στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
κῆρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μήδεα* εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος* προσέειπεν·
«Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς* οὗτος ἀνήρ, τάχα δ' εἴσεαι* αὐτός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὃς λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ᾽ ἄλγος ἱκάνει.
Οὔτε τιν᾽ ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
ἥν χ᾽ ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθοίμην,
οὔτε τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ᾽ ἀγορεύω,
ἀλλ᾽ ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος*, ὅ* μοι κακὰ ἔμπεσεν οἴκῳ,
δοιά*· τὸ μὲν πατέρ᾽ ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ᾽ ἐν ὑμῖν
τοίσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ᾽ ὣς ἤπιος* ἦεν.
Νῦν δ᾽ αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
πάγχυ διαρραίσσει*, βίοτον* δ᾽ ἀπὸ πάμπαν* ὀλέσσει.
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον* οὐκ ἐθελούσῃ,
τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἷες, οἳ ἐνθάδε γ᾽ εἰσὶν ἄριστοι,
οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι* νέεσθαι
Ἰκαρίου*, ὥς κ᾽ αὐτὸς ἐεδνώσαιτο* θύγατρα,
δοίη δ᾽ ᾧ κ᾽ ἐθέλοι καί οἱ κεχαρισμένος* ἔλθοι·
οἱ δ᾽ εἰς ἡμετέρου πωλεύμενοι* ἤματα* πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες* καὶ ὄϊς* καὶ πίονας* αἶγας
εἰλαπινάζουσιν* πίνουσί τε αἴθοπα* οἶνον
μαψιδίως*· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται*. Οὐ γὰρ ἔπ᾽ ἀνήρ,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν*, ἀρὴν* ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
Ἡμεῖς δ᾽ οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν*· ἦ καὶ ἔπειτα
λευγαλέοι* τ᾽ ἐσόμεθα καὶ οὐ δεδαηκότες* ἀλκήν.
Ἦ τ᾽ ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ᾽ ἀνσχετὰ* ἔργα τετεύχαται*, οὐδ᾽ ἔτι καλῶς
οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε* καὶ αὐτοὶ
ἄλλους τ᾽ αἰδέσθητε περικτίονας* ἀνθρώπους,
οἳ περιναιετάουσι*, θεῶν δ᾽ ὑποδείσατε* μῆνιν*,
μήτι μεταστρέψωσιν, ἀγασσάμενοι* κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι* ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
ἥτ᾽ ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν* λύει ἠδὲ καθίζει·
σχέσθε, φίλοι, καί μ᾽ οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
τείρεσθ᾽*· εἰ μή πού τι πατὴρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
δυσμενέων κάκ᾽ ἔρεξεν* ἐυκνήμιδας* Ἀχαιούς·
τῶν μ᾽ ἀποτινύμενοι* κακὰ ῥέζετε* δυσμενέοντες,
τούτους ὀτρύνοντες. Ἐμοὶ δέ κε κέρδιον* εἴη
ὑμέας ἐσθέμεναι* κειμήλιά* τε πρόβασίν* τε·
εἴχ᾽ ὑμεῖς με φάγοιτε, τάχ᾽ ἄν ποτε καὶ τίσις* εἴη·
τόφρα* γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα* μύθῳ,
χρήματ᾽ ἀπαιτίζοντες*, ἕως κ᾽ ἀπὸ πάντα δοθείη·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νῦν δέ μοι ἀπρήκτους* ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.»
Ὣς φάτο χωόμενος*, ποτὶ* δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ,
δάκρυ ἀναπρήσας*, οἶκτος δ' ἕλε* λαὸν ἅπαντα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν* ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν*·
Ἀντίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
«Τηλέμαχ' ὑψαγόρη*, μένος ἄσχετε*, ποῖον ἔειπες
ἡμέας αἰσχύνων· ἐθέλοις δέ κε μῶμον* ἀνάψαι*.
Σοὶ δ' οὔ τι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοί εἰσιν,
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ τοι περὶ κέρδεα* οἶδεν.
Ἤδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἶσι* τέταρτον,
ἐξ οὗ ἀτέμβει* θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Πάντας μέν ῥ' ἔλπει* καὶ ὑπίσχεται* ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
ἀγγελίας προϊεῖσα*· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ*.
Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν*·
στησαμένη μέγαν ἱστὸν* ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινεν,
λεπτὸν καὶ περίμετρον*· ἄφαρ* δ' ἡμῖν μετέειπεν·
«Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
μίμνετ'* ἐπειγόμενοι* τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε* φᾶρος*
ἐκτελέσω — μή μοι μεταμώνια* νήματ' ὄληται —
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήιον*, εἰς ὅτε κέν μιν
μοῖρ' ὀλοὴ* καθέλῃσι* τανηλεγέος* θανάτοιο·
μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ*,
αἴ κεν ἄτερ* σπείρου* κῆται πολλὰ κτεατίσσας*.»
Ὣς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ*.
Ἔνθα καὶ ἠματίη* μὲν ὑφαίνεσκεν* μέγαν ἱστόν,
νύκτας δ' ἀλλύεσκεν*, ἐπὴν* δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν, ἣ σάφα ᾔδη,
καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν* ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται*, ἵν' εἰδῇς
αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον* . . . . . »
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
«Ἀντίνο', οὔπως ἔστι δόμων ἀέκουσαν* ἀπῶσαι
ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε· πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζώει* ὅ γ' ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν*
Ἰκαρίῳ, αἴ κ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων*
δώσει, ἐπεὶ μήτηρ στυγερὰς* ἀρήσετ*' Ἐρινῦς*,
οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις* δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
ἔσσεται· ὣς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω*.
Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται* αὐτῶν,
ἔξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε* δαῖτας*,
ὑμὰ* κτήματ' ἔδοντες*, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους·
εἰ δ' ὑμῖν δοκέοι τόδε λωίτερον* καὶ ἄμεινον
ἔμμεναι*, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον* νήποινον* ὀλέσθαι,
κείρετ*', ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι* αἰὲν ἐόντας,
αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῷσι παλίντιτα* ἔργα γενέσθαι·
νήποινοί* κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.»
Ὣς φάτο Τηλέμαχος, τῷ δ' αἰετὼ* εὐρύοπα* Ζεὺς
ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε* πέτεσθαι*.
Τὼ* δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω* πτερύγεσσιν·
ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον* ἱκέσθην,
ἔνθ' ἐπιδινηθέντε* τιναξάσθην πτερὰ πολλά,
ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλάς, ὄσσοντο* δ' ὄλεθρον·
δρυψαμένω* δ' ὀνύχεσσι παρειάς, ἀμφί τε δειράς*,
δεξιὼ ἤιξαν* διά τ' οἰκία* καὶ πόλιν αὐτῶν.
Θάμβησαν δ' ὄρνιθας*, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν·
ὥρμηναν* δ' ἀνὰ θυμόν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἁλιθέρσης
Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὁμιλικίην* ἐκέκαστο*
ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα* μυθήσασθαι·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων* ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
«Κέκλυτε* δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφαυσκόμενος* τάδε εἴρω*·
τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται*· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
δὴν* ἀπάνευθε* φίλων ὢν ἔσσεται, ἀλλά που ἤδη
ἐγγὺς ἐὼν τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει*
πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἳ νεμόμεσθ*' Ἰθάκην εὐδείελον*. Ἀλλὰ πολὺ πρὶν
φραζώμεσθ*', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἳ δὲ καὶ αὐτοὶ
παυέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ* τόδε λώιόν* ἐστιν·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὐ γὰρ ἀπείρητος* μαντεύομαι, ἀλλ᾽ εὖ εἰδώς·
καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα,
ὥς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον*
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Φῆν* κακὰ πολλὰ παθόντ᾽, ὀλέσαντ᾽ ἄπο πάντας ἑταίρους,
ἄγνωστον πάντεσσιν ἐεικοστῷ ἐνιαυτῷ
οἴκαδ᾽ ἐλεύσεσθαι· τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται».
Τὸν δ᾽ αὖτ᾽ Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα.
«Ὦ γέρον, εἰ δ᾽ ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν
οἴκαδ᾽ ἰών, μή πού τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
ταῦτα δ᾽ ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
Ὄρνιθες* δέ τε πολλοὶ ὑπ᾽ αὐγὰς* ἠελίοιο
φοιτῶσ᾽, οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι*· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ὤλετο τῆλ᾽*, ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι* σὺν ἐκείνῳ
ὤφελες· οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων* ἀγόρευες,
οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον* ὧδ᾽* ἀνιείης*,
σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος*, αἴ κε πόρῃσιν*.
Ἀλλ᾽ ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἴ κε νεώτερον ἄνδρα παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς
παρφάμενος* ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν*,
αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνιηρέστερον* ἔσται,
[πρῆξαι δ᾽ ἔμπης* οὔ τι δυνήσεται ἕνεκα τῶνδε]
σοὶ δέ, γέρον, θωὴν* ἐπιθήσομεν, ἥν κ᾽ ἐνὶ θυμῷ
τίνων* ἀσχάλλῃς*, χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ᾽ ἐν πᾶσιν ἐγὼν* ὑποθήσομαι* αὐτός·
μητέρα ἣν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω* ἀπονέεσθαι*·
οἱ δὲ γάμον τεύξουσι καὶ ἀρτυνέουσιν* ἔεδνα*
[πολλὰ μάλ᾽, ὅσσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἕπεσθαι*·]
οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὀίομαι* υἷας Ἀχαιῶν
μνηστύος* ἀργαλέης*, ἐπεὶ οὔ τινα δείδιμεν* ἔμπης,
οὔτ᾽ οὖν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον* ἐόντα,
οὔτε θεοπροπίης* ἐμπαζόμεθ᾽*, ἣν σύ, γεραιέ,
μυθέαι* ἀκράαντον*, ἀπεχθάνεαι* δ᾽ ἔτι μᾶλλον...»
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
«Εὐρύμαχ᾽ ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί*,
ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι*, οὐδ᾽ ἀγορεύω·
ἤδη γὰρ τὰ ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
Ἀλλ᾽ ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν* καὶ εἴκοσ᾽ ἑταίρους,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι* κέλευθον*.
Εἶμι* γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα*
νόστον πευσόμενος* πατρὸς δὴν* οἰχομένοιο*,
ἤν τίς μοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὄσσαν* ἀκούσω
ἐκ Διός, ἥ τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον* καὶ νόστον ἀκούσω,
ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην* ἐνιαυτόν·
εἰ δέ κε τεθνηῶτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἐόντος,
νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σῆμά* τε οἱ χεύω* καὶ ἐπὶ κτέρεα* κτερεΐξω
πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.»
Ἦ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος
καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
πείθεσθαί τε γέροντι καὶ ἔμπεδα* πάντα φυλάσσειν·
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν.
«Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
μή τις ἔτι πρόφρων*, ἀγανὸς* καὶ ἤπιος ἔστω
σκηπτοῦχος* βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα* εἰδώς,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα* ῥέζοι*
ὡς οὔ τις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν.
Ἀλλ' ἦ τοι μνηστῆρας ἀγήνορας* οὔ τι μεγαίρω*
ἔρδειν* ἔργα βίαια κακορραφίῃσι νόοιο·
σφὰς* γὰρ παρθέμενοι* κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως
οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι*, οἷον ἅπαντες
ἧσθ' ἄνεῳ*, ἀτὰρ οὔ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι
παύρους* μνηστῆρας καταπαύετε, πολλοὶ ἐόντες.»
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ηὔδα·
«Μέντορ ἀταρτηρέ*, φρένας ἠλεέ*, ποῖον ἔειπες
ἡμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν*· ἀργαλέον* δὲ
ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί*.
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους* κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυοὺς*
ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσει* ἐνὶ θυμῷ,
οὔ κεν οἱ κεχαροίατο* γυνὴ μάλα περ χατέουσα*
ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα* πότμον* ἐπίσποι*.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,*
τούτῳ δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἁλιθέρσης,*
οἵ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι.
Ἀλλ' ὀίω καὶ δηθὰ καθήμενος ἀγγελιάων*
πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην.»
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.*
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος,
μνηστῆρες δ' ἐς δώματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθε κιὼν* ἐπὶ θῖνα* θαλάσσης,*
χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλός, εὔχετ' Ἀθήνῃ.*

---

4) ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΑΠΟΔΗΜΙΑ

('Οδυσ. β, 382-434).

Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις* Ἀθήνη·*
Τηλεμάχῳ εἰκυῖα κατὰ πτόλιν* ᾤχετο πάντῃ*
καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,*
ἑσπερίους δ' ἐπὶ νῆα θοὴν* ἀγέρεσθαι ἀνώγειν*.*
Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἱὸν*
ᾔτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.*
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,*
καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἴρυσε*, πάντα δ' ἐν αὐτῇ*
ὅπλ' ἐτίθει, τά τε νῆες ἐΰσσελμοι* φορέουσιν*.*
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος, περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι*
ἁθρόοι ἠγερέθοντο, θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.*
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ ῥ' ἰέναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
πλάζε δὲ πίνοντας, χειρῶν δ' ἔκβαλλε* κύπελλα.*
Οἱ δ' εὕδειν ὤρνυντο κατὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν*
εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.*
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη
ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὖ ναιεταόντων*,*
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας* ἠδὲ καὶ αὐδήν*·*
«Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι*
εἵατ' ἐπήρετμοι τὴν σὴν ποτιδέγμενοι* ὁρμήν,*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ* διατρίβωμεν ὁδοῖο.»
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο* Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
εὗρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ* κάρη κομόωντας ἑταίρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ*' ἱερὴ ἲς* Τηλεμάχοιο·
«Δεῦτε*, φίλοι, ἤια* φερώμεθα, πάντα γὰρ ἤδη
ἀθρό' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ οὔ τι πέπυσται*,
οὐδ' ἄλλαι δμωαί*, μία δ' οἴη* μῦθον ἄκουσεν.»
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἄρα πάντα φέροντες ἐυσσέλμῳ* ἐπὶ νηὶ
κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός·
ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε* δ' Ἀθήνη,
νηὶ δ' ἐνὶ πρυμνῇ* κατ' ἄρ' ἕζετο, ἄγχι* δ' ἄρ' αὐτῆς
ἕζετο Τηλέμαχος, τοὶ* δὲ πρυμνήσι'* ἔλυσαν,
ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι* καθῖζον.
Τοῖσι δ' ἴκμενον* οὖρον* ἵει* γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀκραῆ* Ζέφυρον*, κελάδοντ'* ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὅπλων* ἅπτεσθαι*, τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν.
Ἱστὸν δ' εἰλάτινον* κοίλης ἔντοσθε* μεσόδμης*
στῆσαν ἀείραντες*, κατὰ δὲ προτόνοισιν* ἔδησαν*,
ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐυστρέπτοισι βοεῦσιν*.
Ἔπρησεν* δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ* πορφύρεον* μεγάλ' ἴαχε*, νηὸς ἰούσης·
ἡ δ' ἔθεεν* κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα* κέλευθον.
Δησάμενοι* δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας* οἴνοιο,
λεῖβον* δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν*,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Παννυχίη* μέν ῥ' ἥ γε καὶ ἠῶ* πεῖρε* κέλευθον.

---

5) ΤΑ ΕΝ ΠΥΛΩ.

(Ὀδυσ. γ, 1-194. 316-328. 473-497).

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε* λιπὼν περικαλλέα λίμνην*
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον*, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον* ἄρουραν·
οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐυκτίμενον* πτολίεθρον*,
ἷξον*, τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ* θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον*,
ταύρους παμμέλανας*, ἐνοσίχθονι* κυανοχαίτῃ.
'Εννέα δ' ἕδραι* ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
εἵατο* καὶ προύχοντο* ἑκάστοθι* ἐννέα ταύρους.
Εὖθ'* οἱ σπλάγχνα πάσαντο*, θεῷ δ' ἐπὶ μηρί'* ἔκαιον,
οἱ δ' ἰθὺς* κατάγοντο* ἰδ'* ἱστία νηὸς ἐίσης*
στεῖλαν* ἀείραντες*, τὴν δ' ὥρμισαν*, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
'Εκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε* δ' 'Αθήνη·
τὸν προτέρη προσέειπεν θεά, γλαυκῶπις 'Αθήνη.
«Τηλέμαχ', οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς*, οὐδ' ἠβαιόν*,
τοὔνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλως, ὄφρα πύθηαι
πατρός, ὅπου κύθε* γαῖα καὶ ὅντινα πότμον* ἐπέσπεν*.
'Αλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε* Νέστορος ἱπποδάμοιο*·
εἴδομεν*, ἥν τινα μῆτιν* ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν*.
Λίσσεσθαι* δέ μιν* αὐτός, ὅπως νημερτέα* εἴπῃ·
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος* ἐστίν».
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
«Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω; πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι* αὐτόν;
οὐδέ τι πω μύθοισι πεπείρημαι* πυκινοῖσιν*·
αἰδὼς* δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.»
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις 'Αθήνη·
«Τηλέμαχ' ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται*· οὐ γὰρ ὀίω,
οὔ σε θεῶν ἀέκητι* γενέσθαι τε τραφέμεν* τε.»
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς 'Αθήνη
καρπαλίμως*, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια* βαῖνε θεοῖο.
Ἷξον* δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρίν τε καὶ ἕδρας*,
ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυνόμενοι* κρέα τ' ὤπτων* ἄλλα τ' ἔπειρον.
Οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
χερσίν τ' ἠσπάζοντο* καὶ ἑδριάασθαι* ἄνωγον*.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἀμφοτέρων ἕλε* χεῖρα καὶ ἵδρυσεν* παρὰ δαιτὶ
κώεσιν* ἐν μαλακοῖσιν ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν*
πάρ τε κασιγνήτῳ* Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ.
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας*, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χρυσείῳ δέπαϊ*· δειδισκόμενος* δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιόχοιο*·
»Εὔχεο νῦν, ὦ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·
τοῦ γὰρ καὶ δαίτης* ἠντήσατε* δεῦρο* μολόντες*.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς* τε καὶ εὔξεαι, ἣ θέμις* ἐστίν,
δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος* οἴνου
σπεῖσαι, ἐπεὶ καὶ τοῦτον δίομαι* ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι, πάντες δὲ θεῶν χατέουσ'* ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ὁμηλικίη* δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
τοὔνεκα σοὶ προτέρῳ δώσω χρύσειον ἄλεισον*.
Ὣς εἰπὼν ἐν χειρὶ τίθει δέπας* ἡδέος οἴνου,
χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,
οὕνεκα οἷ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.
Αὐτίκα δ' εὔχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
«Κλῦθι, Ποσείδαον γαιήοχε*, μηδὲ μεγήρῃς*
ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ υἱάσι κῦδος* ὄπαζε*,
αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλειτῆς* ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα* νέεσθαι*,
οὕνεκα* δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.»
Ὣς ἄρ' ἔπειτ' ἠρᾶτο* καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα.
Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον*.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
μοίρας δασσάμενοι* δαίνυντ'* ἐρικυδέα* δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος* ἐξ ἔρον* ἕντο*,
τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα* Νέστωρ.
«Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι* καὶ ἐρέσθαι*
ξείνους, οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς*.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
ἦ τι κατὰ πρῆξιν; ἦ μαψιδίως* ἀλάλησθε*,
οἷά τε ληιστῆρες*, ὑπεὶρ* ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται*
ψυχὰς παρθέμενοι*, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;»
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα
θαρσήσας, αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο
[ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν].

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«Ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος* Ἀχαιῶν,
εἴρεαι, ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω.
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου* εἰλήλουθμεν*
πρῆξις* δ' ἥδ' ἰδίη, οὐ δήμιος*, ἣν ἀγορεύω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι*, ἤν που ἀκούσω,
δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος*, ὅν ποτέ φασιν
σὺν σοὶ μαρνάμενον* Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι*.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
πευθόμεθ' ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα* θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν*, ὁππόθ' ὄλωλεν,
εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης*.
Τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι*, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν*, εἴ που ὄπωπας
ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν* ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
[πλαζομένου, περὶ γάρ μιν ὀιζυρὸν* τέκε μήτηρ.]
Μηδέ τι μ' αἰδόμενος* μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων*,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἤντησας ὀπωπῆς.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τι μοι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
ἢ ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποστὰς ἐξετέλεσσεν
δήμῳ ἔνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς* ἐνίσπες*».
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
«Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀιζύος*, ἣν ἐν ἐκείνῳ
δήμῳ ἀνέτλημεν* μένος ἄσχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
ἠμὲν ὅσα ξὺν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα* πόντον
πλαζόμενοι κατὰ ληίδ'*, ὅπῃ ἄρξειεν* Ἀχιλλεύς,
ἠδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
μαρνάμεθ', ἔνθα δ' ἔπειτα κατέκταθεν*, ὅσσοι ἄριστοι·
ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήιος*, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν* μήστωρ* ἀτάλαντος*,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων*,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν* ταχὺς ἠδὲ μαχητής·
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
πάντα γε μυθήσαιτο* καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες παραμίμνων*
ἐξερέοις*, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί—

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρίν κεν ἀνιηθεὶς* σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο·
εἰνάετες* γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν* ἀμφιέποντες*
παντοίοισι δόλοισι, μόλις δ᾽ ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ᾽ οὔ τίς ποτε μῆτιν* ὁμοιωθήμεναι ἄντην*
ἤθελ᾽, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός*, εἰ ἐτεόν* γε
κείνου ἔκγονός* ἐσσι, σέβας μ᾽ ἔχει εἰσορόωντα*·
ἦτοι γὰρ μῦθοί γε ἐοικότες*, οὐδέ κε φαίης
ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ᾽ ἦ τοι εἵως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
οὔτε ποτ᾽ εἰν ἀγορῇ δίχ᾽ ἐβάζομεν* οὔτ᾽ ἐνὶ βουλῇ,
ἀλλ᾽ ἕνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ καὶ ἐπίφρονι* βουλῇ
φραζόμεθ᾽* Ἀργείοισιν, ὅπως ὄχ᾽* ἄριστα γένοιτο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν* αἰπήν*,
[βῆμεν δ᾽ ἐν νήεσσι, θεὸς δ᾽ ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς]
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν* ἐνὶ φρεσὶ μήδετο* νόστον
Ἀργείοις, ἐπεὶ οὔ τι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν· τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον* ἐπέσπον
μήνιος ἐξ ὀλοῆς* γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης*,
ἥ τ᾽ ἔριν Ἀτρεΐδῃσι μετ᾽ ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τὼ δὲ καλεσσαμένω ἀγορὴν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
μάψ*, ἀτὰρ* οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα*—
οἱ δ᾽ ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες* υἷες Ἀχαιῶν —
μῦθον μυθείσθην*, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν.
Ἔνθ᾽ ἦ τοι Μενέλαος ἀνώγει* πάντας Ἀχαιοὺς
νόστου μιμνήσκεσθαι ἐπ᾽ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
οὐδ᾽ Ἀγαμέμνονι πάμπαν* ἑήνδανε*, βούλετο γάρ ῥα
λαὸν ἐρυκακέειν ῥέξαι θ᾽ ἱερὰς ἑκατόμβας*,
ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο*,
νήπιος*, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ* οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
οὐ γάρ τ᾽ αἶψα* θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν* ἀμειβομένω ἐπέεσιν
ἕστασαν, οἱ δ᾽ ἀνόρουσαν ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἠχῇ* θεσπεσίῃ*, δίχα* δέ σφισιν ἥνδανε* βουλή.
Νύκτα μὲν ἄσαμεν* χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
ἀλλήλοις, ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε* πῆμα κακοῖο
ἠῶθεν* δ᾽ οἱ μὲν νέας ἕλκομεν εἰς ἅλα δῖαν
κτήματα τ᾽ ἐντιθέμεσθα βαθυζώνους* τε γυναῖκας,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο* μένοντες
αὖθι* παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν*· αἱ δὲ μάλ' ὦκα*
ἔπλεον, ἐστόρεσεν* δὲ θεὸς μεγακήτεα* πόντον.
Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
οἴκαδε ἱέμενοι*· Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο* νόστον,
σχέτλιος*, ὅς ῥ' ἔριν ὦρσε* κακὴν ἔπι δεύτερον αὖτις.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας*
ἀμφ' Ὀδυσῆα ἄνακτα, δαΐφρονα*, ποικιλομήτην*,
αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα* φέροντες·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν*, αἵ μοι ἕποντο,
φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων*·
φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρήιος, ὦρσε* δ' ἑταίρους.
Ὀψὲ* δὲ δὴ μετὰ νῶϊ* κίε* ξανθὸς Μενέλαος,
ἐν Λέσβῳ δ' ἔκιχεν* δολιχὸν* πλόον ὁρμαίνοντας*,
ἢ καθύπερθε* Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης*,
νήσου ἔπι Ψυρίης*, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρ' ἔχοντες,
ἢ ὑπένερθε* Χίοιο παρ' ἠνεμόεντα* Μίμαντα*.
Ἠτέομεν δὲ θεὸν φῆναι* τέρας*· αὐτὰρ ὅ γ' ἧμιν
δεῖξε καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
τέμνειν*, ὄφρα τάχιστα ὑπὲκ* κακότητα* φύγοιμεν.
Ὦρτο* δ' ἐπὶ λιγὺς* οὖρος* ἀήμεναι*· αἱ δὲ μάλ' ὦκα*
ἰχθυόεντα* κέλευθα διέδραμον, ἐς δὲ Γεραιστὸν*
ἐννύχιαι* κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες*.
Τέταρτον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἄργεϊ νῆας ἐΐσας*
Τυδεΐδεω ἕταροι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
ἵστασαν, αὐτὰρ ἐγώ γε Πύλονδ' ἔχον*, οὐδέ ποτ' ἔσβη*
οὖρος, ἐπεὶ δὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν* ἀῆναι*.
Ὣς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής*, οὐδέ τι οἶδα
κείνων, οἵ τ' ἐσάωθεν* Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν
πεύθομαι*, ἣ θέμις* ἐστί, δαήσεαι*, οὐδέ σε κεύσω*.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμώρους*,
οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος* υἱός,
εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον* ἀγλαὸν υἱόν·
πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰσήγαγ' ἑταίρους,
οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὔ τιν' ἀπηύρα*.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀτρεΐδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε νόσφιν* ἐόντες,
ὥς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο* λυγρὸν ὄλεθρον...
Καὶ σύ, φίλος, μὴ δηθὰ* δόμων ἄπο* τῆλ'* ἀλάλησο...
ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι* καὶ ἄνωγα
ἐλθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον* ἄλλοθεν εἰλήλουθεν,
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιτό* γε θυμῷ
ἐλθέμεν*, ὅν τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν* ἄελλαι*
ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ*
αὐτόετες* οἰχνεῦσιν*, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σὺν νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν·
εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα* τοι δίφρος* τε καὶ ἵπποι,
πὰρ δέ τοι υἷες* ἐμοί, οἵ τοι πομπῆες* ἔσονται
ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός, ἵνα νημερτὲς* ἐνίσπῃ·
ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει, μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν...»
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος* ἐξ ἔρον* ἕντο*,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα* Νέστωρ·
«παῖδες ἐμοί, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν* ὁδοῖο.»
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδὲ πίθοντο,
καρπαλίμως* δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
ἐν δὲ γυνὴ ταμίη* σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν
ὄψα* τε, οἷα ἔδουσι* διοτρεφέες* βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσετο* δίφρον,
πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος, ὄρχαμος* ἀνδρῶν,
ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε καὶ ἡνία λάζετο* χερσίν,
μάστιξεν* δ' ἐλάαν*, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην*
ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ* πτολίεθρον,
οἱ δὲ πανημέριοι* σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς* ἔχοντες.
Δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί,
ἐς Φηρὰς* δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ* δῶμα*,
υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα·
ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν*, ὁ δὲ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος* δ' ἠριγένεια* φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
[ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου*]
μάστιξεν δ' ἐλάαν*, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
Ἶξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον*, ἔνθα δ' ἔπειτα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον* ὠκέες* ἵπποι·*
δύσετό τ' ἠέλιος σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

---

6) ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΡΜΟΥ ΕΙΣ ΩΓΥΓΙΑΝ

(Ὀδυσ. ε, 1-75).

Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων* παρ' ἀγαυοῦ* Τιθωνοῖο**
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·*
οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον*, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν*
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.*
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος*
μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης·*
«Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοί, αἰὲν ἐόντες,*
μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω*
σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα* εἰδώς·*
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη καὶ αἴσυλα ῥέζοι.*
Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο
λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.*
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι* καὶ ἑταῖροι,*
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.*
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασιν,*
οἴκαδε νισσόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν**
ἐς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.»*
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα* Ζεύς·*
«Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;*
οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,*
ὡς ἦ τοι κείνους Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;*
Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως — δύνασαι γὰρ —*
ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,*
μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετὲς ἀπονέωνται*.»*
Ἦ ῥα καὶ Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα·*
«Ἑρμεία· σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι·*
νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλήν*,*
νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος*, ὥς* κε νέηται,*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὔτε θεῶν πομπῇ οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·*
ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου* πήματα πάσχων,*
ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίβωλον* ἵκοιτο,*
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι* γεγάασιν*·*
οἵ κεν μιν περὶ κῆρι* θεὸν ὣς τιμήσουσιν,*
πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά* τε δόντες,*
πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξ ἤρατ' Ὀδυσσεύς,*
εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος* αἶσαν*.*
Ὣς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἑὴν* ἐς πατρίδα γαῖαν.»*
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος ἀργεϊφόντης*.*
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν*
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς* ἀνέμοιο.*
Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,*
ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·*
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς* ἀργεϊφόντης.*
Πιερίην δ' ἐπιβὰς ἐξ αἰθέρος*, ἔμπεσε πόντῳ·*
σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρῳ* ὄρνιθι* ἐοικώς,*
ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο*,*
ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται* ἅλμῃ·*
τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο* κύμασιν Ἑρμῆς·*
ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
ἔνθ' ἐκ πόντου βὰς ἰοειδέος ἤπειρόνδε*
ἤιεν, ὄφρα μέγα σπέος* ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη*
ναῖεν ἐυπλόκαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν* ἐοῦσαν.*
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι* δ' ὀδμὴ**
κέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου* τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει*,*
δαιομένων· ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ'* ὀπὶ* καλῇ,*
ἱστὸν ἐποιχομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν.*
Ὕλη δὲ σπέος ἀμφὶ πεφύκει* τηλεθόωσα*,*
κλήθρη τ' αἴγειρός* τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος.*
Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι* εὐνάζοντο*,*
σκῶπές τ' ἴρηκές* τε τανύγλωσσοί* τε κορῶναι,*
εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν*.*
Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο*
ἡμερὶς ἡβώωσα*, τεθήλει* δὲ σταφυλῇσιν.*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κρῆναι* δ' ἑξείης* πίσυρες* ῥέον ὕδατι λευκῷ,
πλησίαι ἀλλήλων, τετραμμέναι ἄλλυδις* ἄλλη.
'Αμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου
θήλεον*· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
θηήσαιτο* ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο διάκτορος* ἀργεϊφόντης*.

7) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΒΟΥΛΗΣ

('Οδυσ. ε, 76-115).

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ* θηήσατο* θυμῷ,
αὐτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην*
ἠγνοίησεν* ἰδοῦσα Καλυψώ, δῖα θεάων —
οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες* θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται*
ἀθάνατοι, οὐδ' εἴ τις ἀπόπροθι* δώματα ναίει —
οὐδ' ἄρ' 'Οδυσσῆα μεγαλήτορα* ἔνδον ἔτετμεν*,
ἀλλ' ὅ γ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος, ἔνθα πάρος* περ,
δάκρυσι καὶ στοναχῇσι* καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων*,
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον* δερκέσκετο*, δάκρυα λείβων*.
Ἑρμείαν δ' ἐρέεινε* Καλυψώ, δῖα θεάων,
ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα* φαεινῷ*, σιγαλόεντι*·
«Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι*, εἰλήλουθας,
αἰδοῖός* τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔ τι θαμίζεις*.
Αὔδα, ὅτι φρονέεις, τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν*,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.
['Αλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω].»
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν
ἀμβροσίης* πλήσασα*, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε* διάκτορος* ἀργεϊφόντης*.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἤραρε* θυμὸν ἐδωδῇ*,
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
«Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· αὐτὰρ ἐγώ τοι,
νημερτέως* τὸν μῦθον ἐνισπήσω*· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμέ γ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ,
ἄσπετον*, οὐδέ τις ἄγχι* βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
ἱερά τε ῥέζουσι καὶ ἐξαίτους* ἑκατόμβας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀλλὰ μάλ' οὔπως ἔστι Διὸς νόον* αἰγιόχοιο*
οὔτε παρεξελθεῖν* ἄλλον θεὸν οὔθ' ἁλιῶσαι*.
Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι ὀϊζυρώτατον* ἄλλων,
τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστυ πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες* ἔβησαν
οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο*,
ἥ σφιν ἐπῶρσ*, ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
[Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθεν* ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν].
Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν* ὅττι τάχιστα·
οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα* φίλων ἄπο νόσφιν* ὀλέσθαι·
ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἱκέσθαι
οἶκον ἐς ὑψόροφον* καὶ ἑὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

---

8) ΚΑΛΥΨΟΥΣ ΥΠΟΤΑΓΗ

(Ὀδυσ. ε, 148-192).

Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς* ἀργεϊφόντης*·
ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα* πότνια* νύμφη
ἤι'*, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν* ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον, οὐδέ ποτ' ὄσσε*
δακρυόφιν* τέρσοντο*· κατείβετο* δὲ γλυκὺς αἰὼν*
νόστον ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι ἥνδανε* νύμφη.
Ἀλλ' ἦ τοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν* καὶ ἀνάγκῃ
ἐν σπέσσι* γλαφυροῖσι* παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ,
ἤματα* δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσι* καθίζων,
[δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων*]
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον* δερκέσκετο*, δάκρυα λείβων*.
Ἀγχοῦ* δ' ἱσταμένη προσεφώνεε δῖα θεάων·
«Κάμμορε*, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
φθινέτω*, ἤδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ'*, ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα* μακρὰ ταμὼν*, ἁρμόζεο* χαλκῷ*
εὐρεῖαν σχεδίην, ἀτὰρ ἴκρια* πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
ὑψοῦ*, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα* πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
ἐνθήσω μενοεικέ'*, ἅ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι*,
εἵματά* τ' ἀμφιέσω, πέμψω δέ τοι οὖρον* ὄπισθεν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο,*
αἴ κε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,*
οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί* τε.»*
Ὣς φάτο, ῥίγησεν δὲ πολύτλας* δῖος Ὀδυσσεὺς*
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
«Ἄλλο δὴ σύ, θεά, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,*
ἥ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν* μέγα λαῖτμα* θαλάσσης*
δεινόν τ' ἀργαλέον τε, τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες ἐῖσαι,*
ὠκύποροι, περόωσιν, ἀγαλλόμεναι* Διὸς οὔρῳ*.*
Οὐδ' ἂν ἐγών, ἀέκητι σέθεν*, σχεδίης ἐπιβαίην,*
εἰ μή μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,*
μή τι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν* ἄλλο.»*
Ὣς φάτο, μείδησεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,*
χειρί τε μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·*
«Ἦ δὴ ἀλιτρός γ' ἐσσὶ καὶ οὐκ ἀποφώλια* εἰδώς,*
οἷον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.*
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς* ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος*
ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,*
μή τι σοὶ αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, ἅσσ'* ἂν ἐμοί περ*
αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρειὼ* τόσσον ἵκοι.*
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, οὐδ' ἐμοὶ αὐτῇ*
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων».*
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων*
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.*

---

9) ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΑΠΟΠΛΟΥΣ

(Ὀδυσ. ε, 263-277).

Τέταρτον ἦμαρ ἔην καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα,*
τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ
εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα καὶ λούσασα.*
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
*τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα**
κωρύκῳ ἐν δέ οἱ ὄψα* τίθει μενοεικέα* πολλά·*
οὖρον δὲ προέηκεν* ἀπήμονά τε λιαρόν* τε.*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γηθόσυνος δ' οὔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς.*
Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως,*
ἥμενος, οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν*
Πληιάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην**
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν* καλέουσιν,*
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει,*
οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν* Ὠκεανοῖο.*
Τὴν γὰρ δή μιν ἄνωγε Καλυψώ, δῖα θεάων*
ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.*

---

10) ΤΡΙΚΥΜΙΑ

(Ὀδυσ. ε, 279-312).

Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα ποντοπορεύων,
ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν* αὐτῷ·*
εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ* πόντῳ.*
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων* ἐνοσίχθων**
τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ*
πόντον ἐπιπλώων· ὁ δ' ἐχώσατο* κηρόθι* μᾶλλον,*
κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
«Ὢ πόποι! ἦ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως*
ἀμφ' Ὀδυσῆι, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος,
*καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶσα**
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ ὀιζύος*, ἥ μιν ἱκάνει·*
ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημί ἅδην ἐλάαν* κακότητος.»*
Ὣς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον*
χερσὶ τρίαιναν ἑλών, πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας**
παντοίων ἀνέμων, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ,*
σὺν δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἔπεσον Ζέφυρός τε δυσαὴς**
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κῦμα κυλίνδων.*
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ*,*
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα* θυμόν·*
«Ὤ μοι ἐγὼ δειλός, τί νυ μοι μήκιστα* γένηται;*
δείδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα* εἶπεν,*
ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄλγε' ἀναπλήσειν*, τὰ δὲ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἵοισιν νεφέεσσι περιστέφει* οὐρανὸν εὐρὺν
Ζεύς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπισπέρχουσι* δ' ἄελλαι*
παντοίων ἀνέμων. Νῦν μοι σῶς* αἰπὺς* ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ χάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
Καὶ δὴ ἐγώ γ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον* ἐπισπεῖν
ἤματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα* δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι,
τῷ κ' ἔλαχον* κτερέων* καί μευ* κλέος ἦγον Ἀχαιοί,
νῦν δέ με λευγαλέῳ* θανάτῳ εἵμαρτο* ἁλῶναι*.»

---

11) ΝΑΥΑΓΙΟΝ

('Οδυσ. ε, 313-381).

Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν* μέγα κῦμα κατ' ἄκρης
δεινὸν ἐπεσσύμενον*, περὶ δὲ σχεδίην ἐλέλιξεν*.
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέηκε*· μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξεν*
δεινὴ μισγομένων* ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα,
τηλοῦ* δὲ σπεῖρον* καὶ ἐπίκριον* ἔμπεσε πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα* θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ δυνάσθη
αἶψα* μάλ' ἀνσχεθέειν* μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς·
εἵματα* γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τά οἱ πόρε* δῖα Καλυψώ·
ὀψὲ* δὲ δή ῥ' ἀνέδυ*, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
πικρήν, ἥ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν*.
Ἀλλ' οὐδ' ὧς σχεδίης ἐπελήθετο* τειρόμενός* περ,
ἀλλὰ μεθορμηθεὶς* ἐνὶ κύμασιν ἐλλάβετ'* αὐτῆς,
ἐν μέσσῃ δὲ καθῖζε τέλος θανάτου ἀλεείνων*.
Τὴν δ' ἐφόρει* μέγα κῦμα κατὰ ῥόον* ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς* βορέης φορέῃσιν* ἀκάνθας
ἂμ* πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται*,
ὣς τὴν ἂμ πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
ἄλλοτε μέν τε Νότος Βορέῃ προβάλεσκε* φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ εἴξασκε* διώκειν.
Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος* Ἰνώ*,
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα*,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νῦν δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἒξ ἔμμορε* τιμῆς.
Ἡ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον*, ἄλγε' ἔχοντα,
[αἰθυίῃ* δ' εἰκυῖα ποτῇ* ἀνεδύσετο λίμνης*],
ἷζε* δ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου* εἶπέ τε μῦθον·
«Κάμμορε*, τίπτε* τοι ὧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων*
ὠδύσατ'* ἐκπάγλως*, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;*
οὐ μὲν δή σε καταφθίσει*, μάλα περ μενεαίνων*.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι*, δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν·
εἵματα* ταῦτ' ἀποδύς*, σχεδίην ἀνέμοισι φέρεσθαι
κάλλιπ'*· ἀτὰρ χείρεσσι νέων* ἐπιμαίεο* νόστου
γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι*.
Τῆ* δέ, τόδε κρήδεμνον* ὑπὸ στέρνοιο τανύσσαι,
ἄμβροτον*· οὐδέ τι τοὶ παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι* ἠπείροιο*,
ἂψ* ἀποδυσάμενος* βαλέειν εἰς οἴνοπα* πόντον,
πολλὸν* ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι* τραπέσθαι* »
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,
αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσατο* κυμαίνοντα*,
αἰθυίῃ* εἰκυῖα*· μέλαν δέ ἑ* κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε*, πολύτλας* δῖος Ὀδυσσεύς,
ὀχθήσας* δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα* θυμόν·
«Ὤ μοι ἐγώ, μή τίς μοι ὑφαίνῃσιν* δόλον αὖτε
ἀθανάτων, ὅτε με σχεδίης ἀποβῆναι ἀνώγει*.
[Ἀλλὰ μάλ' οὔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἑκὰς* ὀφθαλμοῖσιν
γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον* εἶναι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον·
ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ'* ἐν ἁρμονίῃσιν* ἀρήρῃ*,
τόφρ'* αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι* ἄλγεα πάσχων·
αὐτὰρ ἐπὴν* δή μοι σχεδίην διὰ κῦμα τινάξῃ,
νήξομ'*, ἐπεὶ οὐ μέν τοι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον».
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε* κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ὦρσε* δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων*,
δεινόν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές*· ἤλασε* δ' αὐτόν*.
Ὡς δ' ἄνεμος ζαὴς* ἠίων* θημῶνα* τινάξῃ
καρφαλέων*, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις* ἄλλῃ·
ὣς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀμφ' ἑνὶ δούρατι* βαῖνε, κέληθ'* ὡς ἵππον ἐλαύνων*,
εἵματα δ' ἐξαπέδυνε*, τά οἱ πόρε* δῖα Καλυψώ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον* ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν*,*
αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἁλὶ κάππεσε*, χεῖρε πετάσσας*,*
νηχέμεναι μεμαώς*· ἴδε δὲ κρείων* ἐνοσίχθων*,*
κινήσας δὲ κάρη προτὶ* ὃν μυθήσατο θυμόν·*
«Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,*
εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι* μιγείης·*
ἀλλ' οὐδ' ὧς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι* κακότητος*.»*
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους,*
ἵκετο δ' εἰς Αἰγάς, ὅθι* οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.*

---

12) ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΙΑ

('Οδυσ. ε, 382-493).

Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διός, ἄλλ' ἐνόησεν·*
ἦ τοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους*,*
παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·*
ὦρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν*,*
ὡς ὅγε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη**
διογενὴς Ὀδυσεύς, θάνατον καὶ Κῆρας* ἀλύξας*.*
*Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα κύματι πηγῷ**
πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον·*
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν* εἴσιδε γαῖαν,*
ὀξὺ μάλα προϊδών, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.*
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπάσιος βίοτος* παίδεσσι φανήῃ*
πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε* δαίμων,*
ἀσπάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·*
ὣς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη*.*
Νῆχε δ' ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι*·*
ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γέγωνε* βοήσας,*
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ* σπιλάδεσσι* θαλάσσης·*
ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν* ἠπείροιο*,*
δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο* δὲ πάνθ' ἁλὸς ἄχνῃ*.*
Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί*,*
ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε πάγοι* τε,*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ τότ' Ὀδυσσῆος λύτο* γούνατα καὶ φίλον ἦτορ*,
ὀχθήσας* δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα* θυμόν.
«Ὢ μοι, ἐπεὶ δὴ γαῖαν ἀελπέα* δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα* διατμήξας* ἐτέλεσσα,
ἔκβασις* οὔπῃ φαίνεθ' ἁλὸς πολιοῖο* θύραζε*·
ἔκτοσθεν* μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
βέβρυχεν* ῥόθιον*, λισσὴ* δ' ἀναδέδρομε* πέτρη·
ἀγχιβαθὴς* δὲ θάλασσα καὶ οὔπως* ἔστι πόδεσσιν
στήμεναι* ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέειν κακότητα,
μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι* ποτὶ* πέτρῃ
κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη* δέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω* παρανήξομαι*, ἤν που ἐφεύρω
ἠιόνας* τε παραπλῆγας* λιμένας τε θαλάσσης,
δείδω*, μή μ' ἐξ αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα,
ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ* μέγα δαίμων,
ἐξ ἁλός*, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς* Ἀμφιτρίτη*·
οἶδα γάρ, ὥς μοι ὀδώδυσται* κλυτὸς ἐννοσίγαιος.»
Εἷος* ὁ ταῦθ' ὥρμαινε* κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
τόφρα* δέ μιν μέγα κῦμα φέρε τρηχεῖαν* ἐπ' ἀκτήν.
Ἔνθα κ' ἀπὸ ῥινοὺς* δρύφθη*, σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη*,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος* λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο* στενάχων*, εἵως μέγα κῦμα παρῆλθεν.
Καὶ τὸ μὲν ὣς ὑπάλυξε*, παλιρρόθιον* δέ μιν αὖτις
πλῆξεν ἐπεσσύμενον*, τηλοῦ* δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος*, θαλάμης* ἐξελκομένοιο,
πρὸς κοτυληδονόφιν* πυκιναὶ λάιγγες* ἔχονται,
ὣς τοῦ πρὸς πέτρῃσι θρασειάων* ἀπὸ χειρῶν
ῥινοὶ* ἀπέδρυφθεν*, τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθα καὶ δὴ δύστηνος ὑπέρμορον* ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην* δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Κύματος ἐξαναδύς*, τά τ' ἐρεύγεται* ἤπειρόνδε*,
νῆχε παρέξ*, ἐς γαῖαν ὁρώμενος*, εἴ που ἐφεύροι
ἠιόνας* τε παραπλῆγας*, λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο*
ἷξε* νέων*, τῇ* δή οἱ ἐείσατο* χῶρος ἄριστος,
λεῖος πετράων καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔγνω δὲ προρέοντα* καὶ εὔξατο ὃν κατὰ θυμόν·
«Κλῦθι, ἄναξ, ὅτις* ἐσσί, πολύλλιστον* δέ σ' ἱκάνω,
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς*.
Αἰδοῖος* μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἀνδρῶν ὅς τις ἵκηται ἀλώμενος*, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
σόν τε ῥόον σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας*·
ἀλλ' ἐλέαιρε*, ἄναξ· ἱκέτης δέ τοι* εὔχομαι εἶναι.»
Ὣς φάθ', ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε* δὲ κῦμα,
πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν
χεῖράς τε στιβαράς*· ἁλὶ γὰρ δέδμητο* φίλον κῆρ*.
Ὤδεε* δὲ χρόα* πάντα, θάλασσα δὲ κήκιε* πολλὴ
ἂν στόμα τε ῥῖνάς θ'· ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος* καὶ ἄναυδος*
κεῖτ' ὀλιγηπελέων*, κάματος* δέ μιν αἰνὸς* ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄμπνυτο* καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη*,
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον* ἀπὸ ἕο* λῦσε θεοῖο·
καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα* μεθῆκεν*,
ἂψ* δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον. Αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
δέξατο χερσὶ φίλῃσιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς*
σχοίνῳ* ὑπεκλίνθη*, κύσε* δὲ ζείδωρον* ἄρουραν*,
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα* θυμόν·
«Ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα* γένηται;
Εἰ μέν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα* νύκτα φυλάξω,
μή μ' ἄμυδις* στίβη* τε κακὴ καὶ θῆλυς* ἐέρση*
ἐξ ὀλιγηπελίης* δαμάσῃ κεκαφηότα* θυμόν·
αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι* πρό.
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον* ὕλην*
θάμνοις ἐν πυκινοῖσι καταδράθω*, εἴ με μεθείη
ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
δείδω* μὴ θήρεσσιν* ἕλωρ* καὶ κύρμα* γένωμαι.»
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο* κέρδιον* εἶναι·
βῆ ῥ' ἴμεν* εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν* ὕδατος εὗρεν
ἐν περιφαινομένῳ*, δοιοὺς* δ' ἄρ' ὑπήλυθε* θάμνους,
ἐξ ὁμόθεν* πεφυῶτας*· ὁ μὲν φυλίης*, ὁ δ' ἐλαίης.
Τοὺς μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει* μένος* ὑγρὸν* ἀέντων*,
οὐδέ ποτ' Ἠέλιος φαέθων* ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
οὔτ' ὄμβρος* περάασκε* διαμπερές*· ὣς ἄρα πυκνοὶ
ἀλλήλοισιν ἔφυν* ἐπαμοιβαδίς· οὓς ὑπ' Ὀδυσσεὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δύσετ'· ἄφαρ* δ' εὐνὴν* ἐπαμήσατο* χερσὶ φίλῃσιν*
εὐρεῖαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα* πολλή,*
*ὅσσον τ' ἠὲ δύω ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι**
ὥρῃ χειμερίῃ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι*.*
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας* δῖος Ὀδυσσεύς,*
ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο* φύλλων.*
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ* ἐνέκρυψε μελαίνῃ,*
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα* γείτονες ἄλλοι,*
σπέρμα πυρὸς σῴζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι*,*
ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα*
δυσπονέος καμάτοιο*, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.*

---

13) ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΕΙΣ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΑΛΚΙΝΟΟΥ ΞΕΝΑΓΙΑ

(Ὀδυσ. η, 14-52).

Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν, αὐτὰρ Ἀθήνη*
πολλὴν ἠέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆι,*
*μήτις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας**
κερτομέοι τ' ἐπέεσσι καὶ ἐξερέοιθ'* ὅτις* εἴη.*
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐραννήν*,*
ἔνθα οἱ ἀντεβόλησε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,*
παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν* ἐχούσῃ,*
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ, ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
«Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον* ἀνέρος ἡγήσαιο**
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἱκάνω,*
τηλόθεν ἐξ ἀπίης* γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα*
ἀνθρώπων, οἵ τήν δε πολιν καὶ ἔργα νέμονται.»*
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
«Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὅν με κελεύεις,*
δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι* ναίει*.*
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·*
μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.*
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.*
Νηυσὶ θοῇσιν τοίγε πεποιθότες ὠκείῃσιν**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λαῖτμα* μέγ' ἐκπερόωσιν*, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' ἐνοσίχθων*
τῶν νέες ὠκεῖαι ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα*.»
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως, ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ* οὐκ ἐνόησαν*
ἐρχόμενον* κατὰ ἄστυ διὰ* σφέας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
εἴα* ἐυπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἥ ῥά οἱ ἀχλὺν*
θεσπεσίην* κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐίσας*
αὐτῶν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρά,
ὑψηλά, σκολόπεσσιν* ἀρηρότα*, θαῦμα ἰδέσθαι*.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ* δώμαθ' ἵκοντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
«Οὗτος δή τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὅν με κελεύεις
πεφραδέμεν*, δήεις* δὲ διοτρεφέας* βασιλῆας
δαίτην* δαινυμένους*· σὺ δ' ἔσω κίε*, μηδέ τι θυμῷ
τάρβει*· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων
ἔργοισιν τελέθει*, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.

14) ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΑΛΚΙΝΟΟΥ

(Ὀδυσ. η, 78-133).

Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη* γλαυκῶπις Ἀθήνη
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον*, λίπε δὲ Σχερίην* ἐρατεινήν*·
ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν* Ἀθήνην,
δῦνε* δ' Ἐρεχθῆος* πυκινὸν δόμον*. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου πρὸς δώματ' ἴε* κλυτά*, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ὥρμαιν'* ἱσταμένῳ, πρὶν χάλκειον* οὐδὸν* ἱκέσθαι.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη* πέλεν* ἠὲ σελήνης
δῶμα καθ' ὑψερεφὲς* μεγαλήτορος* Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ'* ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν* ἐξ οὐδοῦ*, περὶ δὲ θριγκὸς* κυάνοιο*·
χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον*·
ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ* ἐν χαλκέῳ ἕστασαν οὐδῷ,
ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον*, χρυσέη δὲ κορώνη*.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν* ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δῶμα φυλασσέμεναι* μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρως* ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ'* ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῖο διαμπερές*· ἔνθ' ἐνὶ πέπλοι
λεπτοί, ἐΰννητοι*, βεβλήατο*, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἡγήτορες* ἑδριόωντο*
πίνοντες καὶ ἔδοντες*· ἐπηετανὸν* γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι* ἐυδμήτων* ἐπὶ βωμῶν
ἕστασαν, αἰθομένας* δαΐδας* μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
φαίνοντες* νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν*.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ* κατὰ δῶμα γυναῖκες,
αἱ μὲν ἀλετρεύουσι* μύλης* ἔπι μήλοπα* καρπόν,
αἱ δ' ἱστοὺς* ὑφόωσι* καὶ ἠλάκατα* στρωφῶσιν*
ἥμεναι*, οἷά* τε φύλλα μακεδνῆς* αἰγείροιο*,
καιροσέων* δ' ὀθονέων* ἀπολείβεται* ὑγρὸν ἔλαιον.
Ὅσσον Φαίηκες περὶ πάντων ἴδριες* ἀνδρῶν
νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν*, ὣς δὲ γυναῖκες
ἱστὸν τεχνῆσαι*· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη
ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς.
Ἔκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος* ἄγχι* θυράων,
τετράγυος*· περὶ δ' ἕρκος* ἐλήλαται* ἀμφοτέρωθεν*.
Ἔνθα δὲ δένδρεα μακρὰ* πεφύκει*, τηλεθόωντα*,
ὄγχναι* καὶ ῥοιαὶ* καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι*,
συκαῖ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι*.
Τάων* οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ἀπολείπει,
χείματος* οὐδὲ θέρευς*, ἐπετήσιος*· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
ζεφυρίη* πνείουσα τὰ μὲν φύει*, ἄλλα δὲ πέσσει*.
Ὄγχνη* ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει*, μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ,
αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλή, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ* ἐρρίζωται*,
τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον* λευρῷ* ἐνὶ χώρῳ
τέρσεται* ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
ἄλλας δὲ τραπέουσι*, πάροιθε* δέ τ' ὄμφακές *εἰσιν,
ἄνθος ἀφιεῖσαι*, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν*.
Ἔνθα δὲ κοσμηταὶ* πρασιαὶ παρὰ νείατον* ὄρχον*
παντοῖαι πεφύασιν*, ἐπηετανὸν* γανόωσαι*
ἐν δὲ δύω κρῆναι, ἡ μέν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
σκίδναται*, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησιν*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.*
Τοῖ' ἄρ' ἐν 'Αλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας* δῖος 'Οδυσσεύς.*

15) ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΙΚΕΣΙΑ

('Οδυσ. η, 134-198).

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ,
καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματος εἴσω.*
*Εὗρε δὲ Φαιήκων ἡγήτορας ἠδὲ μέδοντας**
σπένδοντας δεπάεσσιν* ἐυσκόπῳ* ἀργεϊφόντῃ*,*
ᾧ πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο* κοίτου*.*
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος 'Οδυσσεύς,
πολλὴν ἠέρ' ἔχων, ἥν οἱ περίχευεν* 'Αθήνη,*
ὄφρ' ἵκετ' 'Αρήτην τε καὶ 'Αλκίνοον βασιλῆα.
'Αμφὶ δ' ἄρ' 'Αρήτης βάλε γούνασι χεῖρας 'Οδυσσεύς,
καὶ τότε δή ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο* θέσφατος* ἀήρ.*
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κάτα, φῶτα* ἰδόντες,*
θαύμαζον δ' ὁρόωντες, ὁ δ' ἐλλιτάνευεν 'Οδυσσεύς·*
«'Αρήτη, θύγατερ 'Ρηξήνορος ἀντιθέοιο,*
σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας*,*
τούσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια* δοῖεν*
ζωέμεναι καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν* ἕκαστος*
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι γέρας θ', ὅ τι δῆμος ἔδωκεν.*
Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε* πατρίδ' ἱκέσθαι*
θᾶσσον, ἐπεὶ δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.»*
Ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν*,*
πὰρ πυρί· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν* ἐγένοντο σιωπῇ.*
'Οψὲ δὲ δὴ μετέειπε* γέρων ἥρως 'Εχένηος,*
ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν*
καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·*
ὅ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
«'Αλκίνο', οὐ μέν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικεν*,*
ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,*
οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι* ἰσχανόωνται*·*
*ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου**
εἷσον ἀναστήσας*, σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἶνον ἐπικρῆσαι*, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ*
σπείσομεν*, ὅς θ' ἱκέτῃσιν* ἅμ' αἰδοίοισιν* ὀπηδεῖ*,
δόρπον* δὲ ξείνῳ ταμίη* δότω ἔνδον ἐόντων.»
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσ' ἱερὸν μένος* Ἀλκινόοιο,
χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα*, ποικιλομήτην*,
ὦρσεν* ἀπ' ἐσχαρόφιν* καὶ ἐπὶ θρόνου εἷσε φαεινοῦ*,
υἱὸν ἀναστήσας, ἀγαπήνορα* Λαοδάμαντα,
ὅς οἱ πλησίον ἷζε*, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν*.
Χέρνιβα* δ' ἀμφίπολος* προχόῳ* ἐπέχευε φέρουσα
καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε* τράπεζαν·
σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα* πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη* παρεόντων*.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε*, πολύτλας* δῖος* Ὀδυσσεύς·
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
«Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος* μέθυ* νεῖμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.»
Ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα* οἶνον ἐκίρνα.
Νώμησεν* δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενος* δεπάεσσιν*.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο* καὶ μετέειπεν·
»Κέκλυτε*, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες*,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει*.
Νῦν μὲν δαισάμενοι* κατακείετε* οἴκαδ' ἰόντες·
ἠῶθεν* δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν*, ἠδὲ θεοῖσιν
ῥέξομεν* ἱερὰ* καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς*
μνησόμεθ', ὥς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε* πόνου καὶ ἀνίης*
πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἣν πατρίδα γαῖαν ἵκηται
χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν* ἐστίν·
μηδέ τι μεσσηγύς* γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσιν,
πρίν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιβήμεναι*· ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται, ἅσσα* οἱ αἶσα* κατὰ Κλῶθές* τε βαρεῖαι
γιγνομένῳ νήσαντο* λίνῳ*, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

16) ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΕΙΣ ΦΑΙΑΚΑΣ

(Ὀδυσ. ι, 1-38).

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις* Ὀδυσσεύς·*
«Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,*
ἤτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ*
τοιοῦδ', οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν*.*
Οὐ γὰρ ἐγώ γέ τί φημι τέλος χαριέστατον εἶναι*
ἢ ὅτ' ἂν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,*
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται* ἀοιδοῦ,*
ἥμενοι ἑξείης*, παρὰ δὲ πλήθωσι* τράπεζαι*
*σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων**
οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ* δεπάεσσιν*.*
Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι·*
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα**
εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω*.*
Τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;*
κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωνες.*
Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
εἴδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὕπο νηλεὲς* ἦμαρ*
ὑμῖν ξεῖνος ἔω καὶ ἀπόπροθι* δώματα ναίων*.*
*Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν**
ἀνθρώποισι μέλω καί μευ* κλέος* οὐρανὸν ἵκει*
Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον*· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ*
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές*· ἀμφὶ δὲ νῆσοι*
πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσιν,*
Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·*
αὐτὴ δὲ χθαμαλή, πανυπερτάτη* εἰν* ἁλὶ* κεῖται*
πρὸς ζόφον — αἱ δέ τ' ἄνευθε* πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε*
τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος*· οὔτοι ἐγώ γε*
ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι*.*
Ἦ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεάων,*
[ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη* πόσιν* εἶναι]·*
ὡς δ' αὔτως Κίρκη* τε κατερήτυεν* ἐν μεγάροισιν*
Αἰαίη, δολόεσσα*, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·*
ἀλλ' ἐμὸν οὔ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
Ὣς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος, οὐδὲ τοκήων*.*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γίγνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι* πίονα* οἶκον
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε* τοκήων.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ'* ἐνίσπω*,
ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν* ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.

---

17) ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

(Ὀδυσ. ι, 105-115. 166-472).

Ἔνθεν δὲ προτέρω* πλέομεν, ἀκαχήμενοι* ἦτορ*,
Κυκλώπων* δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων*, ἀθεμίστων*,
ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν
οὔτε φυτεύουσι χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόωσιν*,
ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα* πάντα φύονται,
πυροὶ* καὶ κριθαὶ ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
οἶνον ἐριστάφυλον*, καί σφιν Διὸς ὄμβρος* ἀέξει*.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι* οὔτε θέμιστες*,
ἀλλ' οἵ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι* κάρηνα*,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμιστεύει* δὲ ἕκαστος
παίδων ἠδ' ἀλόχων*, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν. . .
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν*, ἐγγὺς ἐόντων,
καπνόν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν* ὀίων* τε καὶ αἰγῶν.
Ἦμος* δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας* ἦλθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι* θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια* φάνη ῥοδοδάκτυλος* Ἠώς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος* μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
«Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίηρες* ἑταῖροι·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηί τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν
ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι*, οἵτινές εἰσιν·
ἤ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
ἦε* φιλόξενοι καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής*.»
Ὣς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν* ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ'* εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι* καθῖζον,
ἑξῆς* δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς*.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγὺς ἐόντα,
ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἴδομεν, ἄγχι* θαλάσσης,
ὑψηλόν, δάφνῃσι κατηρεφές*· ἔνθα δὲ πολλὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μῆλ*᾿ ὄιές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον*· περὶ δ᾿ αὐλὴ*
ὑψηλὴ δέδμητο* κατωρυχέεσσι* λίθοισιν
μακρῇσίν τε πίτυσσιν* ἰδὲ* δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ᾿ ἀνὴρ ἐνίαυε* πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
οἶος* ποιμαίνεσκεν* ἀπόπροθεν*, οὐδὲ μετ᾿ ἄλλους
πωλεῖτ᾿*, ἀλλ᾿ ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια* ᾔδη*.
Καὶ γὰρ θαῦμ᾿ ἐτέτυκτο* πελώριον, οὐδὲ ἐῴκει
ἀνδρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ* ὑλήεντι*
ὑψηλῶν ὀρέων, ὅ τε φαίνεται οἶον* ἀπ᾿ ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην* ἐρίηρας* ἑταίρους
αὐτοῦ πὰρ νηί τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι*·
αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας* ἑτάρων δυοκαίδεκ᾿ ἀρίστους
βῆν· ἀτὰρ* αἴγεον* ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,
ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων*, Εὐάνθεος υἱός,
ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον* ἀμφιβεβήκει*,
οὕνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ*᾿ ἠδὲ γυναικὶ
ἁζόμενοι*· ᾤκει γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι*
Φοίβου Ἀπόλλωνος. Ὁ δέ μοι πόρεν* ἀγλαὰ δῶρα·
χρυσοῦ μέν μοι δῶκ᾿ εὐεργέος* ἑπτὰ τάλαντα*·
δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον*· αὐτὰρ ἔπειτα
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι* δυώδεκα πᾶσιν ἀφύσσας*
ἡδύν, ἀκηράσιον*, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν
ἠείδη* δμώων*, οὐδ᾿ ἀμφιπόλων*, ἐνὶ οἴκῳ,
ἀλλ᾿ αὐτὸς ἄλοχός* τε φίλη ταμίη* τε μί᾿ οἴη*.
Τὸν δ᾿ ὅτε πίνοιεν μελιηδέα* οἶνον, ἐρυθρόν,
ἓν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα*
χεῦ᾿· ὀδμὴ δ᾿ ἡδεῖα ἀπὸ κρατῆρος ὀδώδει*,
θεσπεσίη*· τότ᾿ ἂν οὔ τοι ἀποσχέσθαι* φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα*
κωρύκῳ*· αὐτίκα γάρ μοι ὀίσατο* θυμὸς ἀγήνωρ*
ἄνδρ᾿ ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον* ἀλκήν*,
ἄγριον, οὔτε δίκας εὖ εἰδότα οὔτε θέμιστας*.
Καρπαλίμως δ᾿ εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ᾿ οὐδέ μιν ἔνδον
εὕρομεν, ἀλλ᾿ ἐνόμευε* νομὸν* κάτα πίονα* μῆλα.
Ἐλθόντες δ᾿ εἰς ἄντρον ἐθηεύμεσθα* ἕκαστα·
ταρσοὶ* μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο* δὲ σηκοὶ*
ἀρνῶν ἠδ᾿ ἐρίφων· διακεκριμέναι* δὲ ἕκασται
ἔρχατο*· χωρὶς μὲν πρόγονοι*, χωρὶς δὲ μέτασσαι*,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χωρὶς δ᾽ αὖθ᾽ ἕρσαι*· ναῖον* δ᾽ ὀρῷ* ἄγγεα* πάντα,
γαυλοί* τε σκαφίδες τε, τετυγμένα*, τοῖς ἐνάμελγεν*.
Ἔνθ᾽ ἐμὲ μὲν πρώτισθ᾽ ἕταροι λίσσοντ᾽* ἐπέεσσιν,
τυρῶν αἰνυμένους* ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
σηκῶν ἐξελάσαντας*, ἐπιπλεῖν* ἁλμυρὸν ὕδωρ·
ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐ πιθόμην — ἦ τ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν* —
ὄφρ᾽ αὐτόν τε ἴδοιμι καὶ εἴ μοι ξείνια* δοίη·
οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλ᾽ ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς* ἔσεσθαι.
Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες* ἐθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι* φάγομεν· μένομέν* τε μιν ἔνδον
ἥμενοι, ἧος* ἐπῆλθε νέμων*· φέρε δ᾽ ὄβριμον* ἄχθος*
ὕλης* ἀζαλέης*, ἵνα οἱ* ποτιδόρπιον* εἴη.
Ἔκτοσθεν δ᾽ ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν* ἔθηκεν*·
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ᾽* ἐς μυχὸν* ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅ γ᾽ εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα* μῆλα,
πάντα μάλ᾽, ὅσσ᾽ ἤμελγε, τὰ δ᾽ ἄρσενα λεῖπε θύρηφιν*,
ἀρνειούς* τε τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν* αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ᾽ ἐπέθηκε θυρεὸν* μέγαν ὑψόσ᾽* ἀείρας,
ὄβριμον*· οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ᾽ ἅμαξαι
ἐσθλαί*, τετράκυκλοι*, ἀπ᾽ οὔδεος* ὀχλίσσειαν*·
τόσσην ἠλίβατον* πέτρην ἐπέθηκε θύρῃσιν.
Ἑζόμενος δ᾽ ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας* αἶγας
πάντα κατὰ μοῖραν καὶ ὑπ᾽ ἔμβρυον* ἧκεν* ἑκάστῃ.
Αὐτίκα δ᾽ ἥμισυ μὲν θρέψας* λευκοῖο γάλακτος,
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν* ἀμησάμενος* κατέθηκεν·
ἥμισυ δ᾽ αὖτ᾽ ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν*, ὄφρα οἱ εἴη
πίνειν αἰνυμένῳ* καί οἱ ποτιδόρπιον* εἴη.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε* πονησάμενος τὰ ἃ* ἔργα,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε* καὶ εἴσιδεν, εἴρετο* δ᾽ ἡμέας·
«Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ᾽ ὑγρὰ κέλευθα;
ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἦ μαψιδίως* ἀλάλησθε*,
οἷά τε ληιστῆρες* ὑπεὶρ* ἅλα, τοί* τ᾽ ἀλόωνται*
ψυχὰς παρθέμενοι*, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;»
Ὣς ἔφαθ᾽, ἡμῖν δ᾽ αὖτε κατεκλάσθη* φίλον ἦτορ,
δεισάντων φθόγγον* τε βαρύν, αὐτόν τε πέλωρον*.
Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
«Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες* Ἀχαιοὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα* θαλάσσης
οἴκαδε ἱέμενοι* ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα*
ἤλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι*.
Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ'* εἶναι,
τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον* κλέος ἐστίν·
τόσσην γὰρ διέπερσε* πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς
πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κιχανόμενοι* τὰ σὰ γοῦνα*
ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις* ξεινήιον* ἠὲ καὶ ἄλλως
δοίης δωτίνην*, ἥτε ξείνων θέμις* ἐστίν.
Ἀλλ' αἰδεῖο*, φέριστε*, θεούς· ἱκέται τέ τοί εἰμεν*.
Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ* ἱκετάων τε ξείνων τε,
ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν* ὀπηδεῖ.*»
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλέϊ* θυμῷ·
«Νήπιος* εἶς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν* εἰλήλουθας*,
ὅς με θεοὺς κέλεαι* ἢ δειδίμεν* ἢ ἀλέασθαι*.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου* ἀλέγουσιν*,
οὐδὲ θεῶν μακάρων ἐπειὴ* πολὺ φέρτεροί* εἰμεν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος* ἀλευάμενος* πεφιδοίμην*
οὔτε σεῦ οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.
Ἀλλά μοι εἴφ'*, ὅπῃ ἔσχες* ἰὼν εὐεργέα* νῆα,
ἤ που ἐπ' ἐσχατιῆς ἢ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαείω*.»
Ὣς φάτο πειράζων*, ἐμὲ δ' οὐ λάθεν* εἰδότα πολλά,
ἀλλά μιν ἄψορρον* προσέφην δολίοις ἐπέεσσιν·
«Νέα* μέν μοι κατέαξε* Ποσειδάων ἐνοσίχθων*
πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς* ἐπὶ πείρασι* γαίης,
ἄκρῃ* προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν*·
αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον* αἰπὺν* ὄλεθρον.»
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλέϊ* θυμῷ,
ἀλλ' ὅ γ' ἀναΐξας* ἑτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλεν*·
σὺν δὲ δύο μάρψας* ὥς τε σκύλακας* ποτὶ* γαίῃ
κόπτ'*· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις* ῥέε, δεῦε* δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διὰ μελεϊστὶ* ταμὼν ὡπλίσσατο* δόρπον*·
ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος*, οὐδ' ἀπέλειπεν
ἔγκατά* τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν* Διὶ χεῖρας,
σχέτλια* ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο* νηδύν*,
ἀνδρόμεα* κρέ' ἔδων* καὶ ἐπ' ἄκρητον* γάλα πίνων,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος* διὰ* μήλων.
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα* κατὰ μεγαλήτορα* θυμὸν
ἆσσον* ἰών, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος* παρὰ μηροῦ
οὐτάμεναι* πρὸς στῆθος, ὅθι φρένες* ἧπαρ* ἔχουσιν,
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος*, ἕτερος δέ με θυμὸς* ἔρυκεν*,
αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες* ἀπωλόμεθ' αἰπὺν* ὄλεθρον·
οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον*, ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες* ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε* καὶ ἤμελγε κλυτὰ* μῆλα*
πάντα κατὰ μοῖραν καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ·
αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
σὺν δ' ὅ γε δ' αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε* πίονα μῆλα
ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν, αὐτὰρ* ἔπειτα
ἂψ* ἐπέθηχ' ὡσεί τε φαρέτρῃ* πῶμ' ἐπιθείη.
Πολλῇ δὲ ῥοίζῳ* πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων*,
εἴ πως τισαίμην*, δοίη δέ μοι εὖχος* Ἀθήνη.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
χλωρόν, ἐλαΐνεον*· τὸ μὲν ἔκταμεν*, ὄφρα φοροίη*
αὐανθέν*· τὸ μὲν ἄμμες* εἴσκομεν* εἰσορόωντες,
ὅσσον θ' ἱστὸν* νηὸς ἐεικοσόροιο* μελαίνης,
φορτίδος*, εὐρείης, ἥ τ' ἐκπεράᾳ μέγα λαῖτμα*·
τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
Τοῦ μὲν ὅσσον τ' ὄργυιαν* ἐγὼν ἀπέκοψα παραστὰς
καὶ παρέθηχ' ἑτάροισιν, ἀποξῦσαι* δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν, ἐγὼ δὲ θόωσα* παραστὰς
ἄκρον, ἄφαρ* δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον* ἐν πυρὶ κηλέῳ*.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
ἥ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα* πολλή·
αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι* ἄνωγα*,
ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας
τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον*, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι,
τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην*.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἑσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων*·*
αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε* πίονα μῆλα,*
πάντα μάλ', οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
ἤ τοι οἰσσάμενος ἢ καὶ θεὸς ὣς ἐκέλευσεν.*
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
ἑζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς καὶ μηκάδας αἶγας,*
πάντα κατὰ μοῖραν καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
σὺν δ' ὅ γε αὖτε δύω μάρψας ὡπλίσσατο δόρπον.
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι* παραστάς,*
κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·*
«Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,*
*ὄφρ' εἰδῇς, οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκεύθει**
ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας*
οἴκαδε πέμψειας, σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς.*
Σχέτλιε, πῶς κεν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο*
ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.»*
Ὣς ἐφάμην· ὁ δὲ δέκτο καὶ ἔπιεν· ἥσατο* δ' αἰνῶς**
ἡδὺ ποτὸν πίνων· καί μ' ᾔτεε δεύτερον αὖτις.
«Δός μοι ἔτι πρόφρων καί μοι τεὸν* οὔνομα εἰπέ,*
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον*, ᾧ κε σὺ χαίρῃς.*
Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα**
οἶνον ἐριστάφυλον καί σφιν Διὸς ὄμβρος* ἀέξει*,*
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός* ἐστιν ἀπορρώξ*.»*
Ὣς ἔφατ', αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα* οἶνον.*
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν*.*
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος*
καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν·*
«Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγώ τοι*
ἐξερέω, σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπέστης*.*
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομα. Οὖτιν δέ με κικλήσκουσιν**
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.»
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτὶκ ἀμείβετο νηλέι θυμῷ·*
«Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι* μετὰ οἷς ἑτάροισιν,*
τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν, τὸ δέ τοι ξεινήιον ἔσται.»
Ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος*· αὐτὰρ ἔπειτα*
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· κὰδ* δέ μιν ὕπνος*
ᾕρει πανδαμάτωρ*· φάρυγος* δ' ἐξέσσυτο* οἶνος*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ψωμοί* τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο* οἰνοβαρείων*.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸν μοχλὸν* ὑπὸ σποδοῦ* ἤλασα* πολλῆς,
εἵως* θερμαίνοιτο, ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδείσας* ἀναδύη*.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάϊνος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἅψασθαι*, χλωρός περ ἐών, διεφαίνετο* δ' αἰνῶς,
καὶ τότ' ἐγὼν ἆσσον* φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
ἵσταντ', αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
Οἱ μὲν μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον, ὀξὺν ἐπ' ἄκρῳ
ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν*, ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν* ἀερθεὶς*
δίνεον*. Ὡς ὅτε τις τρυπῷ* δόρυ* νήιον* ἀνὴρ
τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν* ὑποσσείουσιν* ἱμάντι*
ἁψάμενοι* ἑκάτερθε*, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς* αἰεί,
ὣς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα* μοχλὸν ἑλόντες
δινέομεν*, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἐόντα,
πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὗσεν* ἀυτμή*,
γλήνης* καιομένης, σφαραγεῦντο* δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι*.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς* πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ* μεγάλα ἰάχοντα*,
φαρμάσσων*· τὸ γὰρ αὖτε* σιδήρου γε κράτος ἐστίν,
ὣς τοῦ σίζ'* ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέῳ περὶ μοχλῷ.
Σμερδαλέον* δὲ μέγ' ᾤμωξεν*, περὶ δ' ἴαχε* πέτρη,
ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'*. Αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
ἐξέρυσ'* ὀφθαλμοῖο, πεφυρμένον* αἵματι πολλῷ.
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο* χερσὶν ἀλύων*,
αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν*, οἵ ῥά μιν ἀμφὶς
ᾤκεον ἐν σπήεσσι* δι' ἄκριας* ἠνεμοέσσας*·
οἱ δὲ βοῆς ἀίοντες* ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
ἱστάμενοι δ' εἴροντο* περὶ σπέος, ὅττι ἑ* κήδοι*.
«Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος* ὧδε βόησας
νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀύπνους ἄμμε* τίθησθα*;
ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει*;
ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλῳ, ἠὲ βίηφιν*;»
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου* προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
«Ὦ φίλοι, Οὖτίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφιν.»
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι* ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
«Εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται*, οἶον ἐόντα,
νοῦσόν γ' οὔπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι*,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.»
Ὣς ἄρ' ἔφαν ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις* ἀμύμων.
Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων* ὀδύνῃσιν*,
χερσὶ ψηλαφόων*, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων,
αὐτὸς δ' εἰνὶ* θύρῃσι καθέζετο, χεῖρε πετάσσας*,
εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι στείχοντα θύραζε*·
οὕτω γάρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον*, ὅπως ὄχ*' ἄριστα γένοιτο,
εἴ τιν' ἑταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
εὑροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον*,
ὥστε περὶ ψυχῆς*· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ἄρσενες ὄιες ἦσαν εὐτραφέες, δασύμαλλοι*,
καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς* εἶρος* ἔχοντες·
τοὺς ἀκέων* συνέεργον* ἐυστρεφέεσσι λύγοισιν*,
τῆς ἔπι Κύκλωψ εὗδε* πέλωρ, ἀθεμίστια* εἰδώς,
σύντρεις* αἰνύμενος*· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν*,
τὼ δ' ἑτέρω ἑκάτερθε ἴτην*, σώοντες* ἑταίρους.
Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' ὄιες φέρον· αὐτὰρ ἐγώ γε —
ἀρνειὸς γὰρ ἔην μήλων ὄχ' ἄριστος ἁπάντων —
τοῦ κατὰ νῶτα λαβών, λασίην* ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς*,
κείμην· αὐτὰρ χερσὶν ἀώτου* θεσπεσίοιο*
νωλεμέως* στρεφθεὶς* ἐχόμην* τετληότι* θυμῷ.
Ὣς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἠῶ δῖαν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο* ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δ' ἐμέμηκον* ἀνήμελκτοι* περὶ σηκούς·
οὔθατα* γὰρ σφαραγεῦντο*. Ἄναξ δ' ὀδύνῃσι* κακῇσιν
τειρόμενος*, πάντων ὀίων ἐπεμαίετο νῶτα,
ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὔτι νόησεν,
ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων* ὀίων στέρνοισι δέδεντο.
Ὕστατος ἀρνειὸς μήλων ἔστειχε* θύραζε,
λάχνῳ* στεινόμενος* καὶ ἐμοί, πυκινὰ* φρονέοντι.
Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος* προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
«Κριὲ πέπον*, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσυο* μήλων
ὕστατος; οὔ τι πάρος γε λελειμμένος* ἔρχεαι οἰῶν,
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι* τέρεν*' ἄνθεα ποίης*,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μακρὰ βιβάς*, πρῶτος δὲ ῥοὰς* ποταμῶν ἀφικάνεις,
πρῶτος δὲ σταθμόνδε* λιλαίεαι* ἀπονέεσθαι
ἑσπέριος*· νῦν αὖτε πανύστατος—ἦ σύγ' ἄνακτος*
ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν*
σὺν λυγροῖς* ἑτάροισι, δαμασσάμενος* φρένας οἴνῳ,
Οὖτις, ὃν οὔπω φημὶ πεφυγμένον* εἶναι ὄλεθρον.
Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις* ποτιφωνήεις* τε γένοιο
εἰπεῖν, ὅππη κεῖνος ἐμὸν μένος ἠλασκάζει*,
τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλῃ
θεινομένου* ῥαίοιτο* πρὸς οὔδεϊ*, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
λωφήσειε κακῶν, τά μοι οὐτιδανὸς* πόρεν* Οὖτις.»
Ὣς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.
Ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν* ἀπὸ σπείους τε καὶ αὐλῆς,
πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους.
Καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα*, πίονα δημῷ*,
πολλὰ περιτροπέοντες* ἐλαύνομεν*, ὄφρ' ἐπὶ νῆα
ἱκόμεθ', ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἑτάροισι φάνημεν,
οἳ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες*.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων*, ἀνὰ δ' ὀφρύσι* νεῦον* ἑκάστῳ
κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
πόλλ' ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν* ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι* καθῖζον,
ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Α.

Ἄγ᾽: ἦγε=ὡδήγει (πρτ. τοῦ ἄγω ἀναύξητος).

ἀγαθὰ φρονέων: ἂν καὶ εἶχεν ἀγαθὰ φρονήματα, ἂν καὶ ἤθελε τὸ καλόν του.

ἀγακλειτός: ἐπὶ θυσίας=λαμπρά. **ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης**=διὰ τὴν λαμπρὰν θυσίαν (5,59).

ἀγακλυτός=περίφημος, ἐξακουστός.

ἀγάλλομαι: χαίρω, εὐχαριστοῦμαι, καμαρώνω. **νῆες ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρῳ**=πλοῖα ὑπερηφάνως πλέοντα διὰ τὸν οὔριον ἄνεμον, ἐξ αἰτίας τοῦ ουρίου ἀνέμου (9,29).

Ἀγαμεμνονίδης: (πατρωνυμ.) ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος Ὀρέστης.

ἀγανός: μαλακός, πρᾶος.

ἀγαπάζομαι: δεξιοῦμαί τινα, χαιρετίζω.

ἀγαπήνωρ, ορος: φιλόξενος (ἀγαπῶ—ἀνήρ).

ἀγαυός: λαμπρός, ἔξοχος· ἐπὶ τῶν μνηστήρων (3, 189) εὐγενής.

ἄγγος: ἀγγεῖον.

ἄγε: παρακελ. μόριον μετὰ προστ. **ἄγε εἰπέ**=ἔλα εἰπέ, εἰπέ. **ἄγε**=ἔλα, ἐμπρός. **ἄγε τοι ἐνίσπω**=ἂς σοι διηγηθῶ (16,37).

ἄγετε: ἔλθετε· ὡς παρακελ.=ἐμπρός, ἄς. **ἄγετε περιφραζώμεθα**=ἂς σκεφθῶμεν. (1,75)

ἀγείρομαι: συναθροίζομαι. **ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη**=ἀνέλαβε τὰς αἰσθήσεις του. (12,77).

ἀγήνωρ, ορος: (ἄγαν—ἀνὴρ) γενναῖος. Ἐπὶ θυμοῦ (ψυχῆς) ἀνδρεῖος· ἐπὶ μνηστήρων=αὐθάδης, ὑπερήφανος.

ἀγλαός: λαμπρός.

ἀγνοέω—ῶ=δὲν γνωρίζω. **οὐδέ μιν ἠγνοίησεν**=οὔτε δὲν ἀνεγνώρισε, οὔτε ἐδυσκολεύθη νὰ τὸν ἀναγνωρίση (7,3).

ἄγνυμι: συντρίβω, σπάζω. **μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε**=τοῦ ἔσπασε δὲ τὸν ἱστὸν εἰς τὸ μέσον (11,4). **πρὸ δὲ κύματ᾽ ἔαξεν**=ἔθραυσε δὲ πρὸ αὐτοῦ τὰ κύματα (12,4).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγνώς: ἄγνωστος.

ἀγοράομαι: ἀγορεύω.

ἀγορεύω: λέγω. **ἀγόρευσον**=εἰπέ. **οὐκ ἂν ἀγόρευες**=δὲν θὰ ἔλεγες (3,169). **ἀγορεύω**: ἀντὶ μέλλ.=θὰ εἴπω (5,82).

ἀγορή: ἀγορά, συνέλευσις τοῦ λαοῦ (ἐκ τοῦ **ἀγείρω**=συναθροίζω). **καθίζω ἀγορήν**=συγκαλῶ συνέλευσιν. **λύω ἀγορήν**=διαλύω τὴν συνέλευσιν (3,69).

ἀγορήνδε: εἰς ἀγοράν.

ἀγορήν ἐς: εἰς ἀγορὰν (ἀναστροφή).

ἀγορήσατο: ἀόρ. τοῦ **ἀγοράομαι**.

ἀγρός: ἐπ᾽ ἀγροῦ=εἰς τὴν ἐξοχήν, ἔξω.

ἀγρώσσω: ἀγρεύω, συλλαμβάνω (ἰχθῦς)

ἀγυιά: ὁδός, δρόμος.

ἄγυρις: ὁμήγυρις, συνάθροισις.

ἄγχι: πλησίον.

ἀγχιβαθὴς (θάλασσα): βαθεῖα πλησίον τῆς ξηρᾶς.

ἀγχίθεος: ὁ συγγενὴς τῶν θεῶν, ὅμοιος πρὸς τοὺς θεούς. .

ἄγχιστον: πλησιέστατα.

ἄγω: ὁδηγῶ.

ἄδην: ἐπίρρ. μέχρι κόρου. **ἄδην κακότητος**=μέχρι κόρου δυστυχίας.

ἀδήσειεν: ἀόρ. Εὐκτ. τοῦ **ἀδέω**= ἤθελε δυσθυμήσει. **δείπνῳ ἀδήσειεν**=ἤθελεν δυσθυμήσει (καὶ ἀηδιάσει) κατὰ τὸ δεῖπνον.

ἀδινός: πυκνός, ἀθρόος.

ἄεθλος: ἆθλος, ἀγών.

ἀείδω: ᾄδω, τραγουδῶ.

ἀεικής,έος: ἀπρεπής, ἄδοξος.

ἀείρομαι: αἴρομαι, ἀνυψοῦμαι, ὑψοῦμαι. — 2) σηκώνω, παίρνω μαζί μου. **ἤρατ᾽ ἂν Ὀδυσσεὺς**=θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ μαζί του, θὰ ἀπεκόμιζε (6,39). Μέσ. ἀόρ. **ἠράμην. ἤρατ᾽ ὀπίσω κεν**=ἤθελε λάβει εἰς τὸ μέλλον (2,145).

ἀείρω: σηκώνω ὑψηλά, ἀνυψῶ· ἐπὶ ἱστίων=ἀνασύρω.

ἀέκητι: ἀκουσίως, παρὰ τὴν θέλησίν τινος. **ἀέκητι σέθεν**= παρὰ τὴν θέλησίν του.

ἀέκων, ἀέκουσα: ἄκων, ὁ ἀκουσίως ποιῶν τι.

ἄελλα: (ἄημι: πνέω) θύελλα.

ἀελπής: ἀνέλπιστος. **δῶκεν ἰδέσθαι** γαῖαν **ἀελπέα**=ἔδωκεν (ὁ Ζεὺς) νὰ ἴδω ἀνελπίστως τὴν ξηρὰν (12,27).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀέξω: αὔξω, πληθύνω, δίδω ἄφθονα.

ἄεσσα. ἀόρ. (συγγ. πρὸς τὸ **ἰαύω,** αὐλὴ)=ἐπέρασα. Μετὰ τοῦ νύκτα: **ἀέσαμεν**=ἐπεράσαμεν τὴν νύκτα (5, 151). **ἄεσαν**= ἐκοιμήθησαν.

ἀζαλέος, η, ον: ξηρός. **ὕλης ἀζαλέης**=ξηρῶν ξύλων (17, 80).

ἅζομαι: σέβομαι.

ἄημι: πνέω.

ἀήρ, ἠέρος: ὁμίχλη.

ἀθεμίστια: παράνομα, ἄδικα.

ἀθέμιστος: ὁ ἄνευ νόμων, ἄνομος.

Ἀθήνη: Ἀθηνᾶ. Ἐν 14, 33 νοεῖται ἡ Ἐργάνη Ἀθηνᾶ, προστάτρια τῆς ἐργασίας.

ἁθρόος: μαζευμένος. **ἁθρόοι ἦσαν**=ἦσαν συνηθροισμένοι (1, 27). **ἁθρόοι ἠγερέθοντο**=συνήρχοντο ὅλοι μαζὶ (4, 11). **ἁθρόα**=εἶναι μαζευμένα, ἕτοιμα (4, 30).

αἶα, αἴης: γαῖα—γῆ. **ἀπὸ πατρίδος αἴης**=μακρὰν τῆς γῆς τῶν πατέρων του, τῆς πατρίδος.

Αἴας-αντος: ὁ ἐκ Σαλαμῖνος Τελαμώνιος, αὐτοκτονήσας ἐν Τροίᾳ, διότι δὲν ἠξιώθη τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλλέως, καίτοι ἦτο ὁ ἀνδρειότατος τῶν Ἀχαιῶν μετ' αὐτόν.

Αἰγαί: πόλις Ἀχαΐας παρὰ τὸν Κρᾶθιν ποταμόν, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος.

αἴγειρος: δένδρον ὑψηλὸν ὡς κυπάρισσος, λεύκη.

αἴγεος: αἴγειος, γίδινος.

αἰγίοχος: ὁ ἔχων (κρατῶν) αἰγίδα (ἀσπίδα)· ὁ Ζεὺς λέγεται οὕτως ὡς θεοποίησις τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντος πρὸ ἑαυτοῦ τὰ νέφη προκάλυμμα (αἰγίδα).

Αἴγισθος: ἐξάδελφος καὶ φονεὺς Ἀγαμέμνονος (1, 29).

αἴγλη: λάμψις (14, 7).

Αἰγύπτιος: γέρων Ἰθακήσιος (3, 15).

αἰδέομαι: σέβομαι, ἐντρέπομαι. **αἰδεῖο** (Προστ.)=σέβου, σεβάσθητι.

αἰδοῖος: σεβαστός. **αἰδοῖός τε φίλος τε**=σεβαστὸς καὶ ἀγαπητὸς (7, 13).

αἴδομαι: σέβομαί τινα. **μηδέ τι μ' αἰδόμενος**=μηδὲ σεβόμενός με καθόλου (διὰ τὴν δυστυχίαν μου) (5, 96.)

αἰδώς: ἐντροπή, συστολή.

αἰεί: ἀεί, πάντοτε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αἰειγενέτης: αἰώνιος.

αἰέν: ἀεί. ***αἰὲν ἐόντες***=οἱ αἰώνιοι (θεοί).

αἰετός: ἀετός. ***αἰετώ*** (δυϊκ.)=δύο ἀετοὶ ἢ δύο ἀετούς.

αἰθήρ: τὸ ὑπεράνω τῶν νεφῶν διάστημα, ὅπου ἡ κατοικία τῶν θεῶν, διότι αἱ κορυφαὶ τοῦ Ὀλύμπου ὑπερβαίνουσι τὰ νέφη.

αἴθομαι: καίομαι, ἀνάπτω, φέγγω. ***αἰθομένας δαΐδας ἔχοντες***=κρατοῦντες ἀνημμένας δᾷδας (φεγγοβολούσας). Ἐπὶ τῶν ὁμηρ. χρόνων αἱ οἰκίαι ἐφωτίζοντο διὰ δᾴδων (14, 24).

αἴθουσα: στοὰ πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας.

αἴθοψ, οπος: μέλας (αἰθός-ὄψ), σπινθηρίζων (οἶνος).

αἰθρηγενέτης: ὁ ἐν αἰθέρι γεννηθείς.

αἴθυια: εἶδος θαλασσίας νήσσης, ζαροπαπί.

αἴθων, ονος: στίλβων, στιλπνός.

αἴ κ᾽, αἴ κε, αἴκεν: (αἶ=εἰ—κεν=ἂν) ἐάν. Μεθ' Ὑποτ. ***αἴκε πίθηαι***=ἐάν μ' ἀκούσῃς. ***αἴ κ᾽ ἐθέλησθα***=ἂν θέλῃς. ***αἴ κε ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν***=ἂν παρακινῇς, ἂν κάμνῃς νὰ θυμώνῃ, ἂν ἐξοργίζῃς (3, 174). ***αἴ κε πόρῃσιν***=ἐὰν (ὡς ἐλπίζω) σοὶ δώσῃ.

αἱμύλιος: θελκτικός, κολακευτικὸς (λόγος κλ.).

αἰνός: φοβερός.

αἴνυμαι: λαμβάνω, παίρνω, ἀφαιρῶ. ***τυρῶν αἰνυμένους***=ἀφ' οὗ πάρωμεν μερικὰ ἐκ τῶν τυρίων (17, 71).

αἰνῶς: φοβερά, παρὰ πολύ, μεγάλως.

αἰπή: ἀπότομος, ἀπόκρημνος.

αἰπύς, εῖα, ύ: ὑψηλός, μέγας.

αἱρέομαι-οῦμαι: ἀόρ. εἱλόμην=λαμβάνω.

αἱρέω-ῶ: ἀόρ. εἷλον=λαμβάνω, καταλαμβάνω. ***ἕλε=εἷλε***= ἔλαβεν, ἔπιασε (χεῖρα) 2, 26.

Αἶσα: προσωποποίησις τῆς μοίρας.

αἶσα: μοῖρα. ***οὐ γάρ οἱ αἶσα***=διότι δὲν εἶναι ἡ μοῖρά του, δὲν εἶναι πεπρωμένον εἰς αὐτὸν (7, 38). —2) μερίδιον (6, 40).

αἴσιμα: (αἶσα) πρέποντα, δίκαια.

ἀίσσω: πηδῶ, πετῶ ταχέως. ***ἀίξασα***=πηδήσασα.

ἄιστος (α-στερ. ἰδεῖν) ἄφαντος.

αἴσυλος: ἀνόσιος, ἄδικος. ***αἴσυλα ῥέζοι***=εἴθε νὰ πράττῃ ἄδικα, ἀνόσια (3, 212).

αἶσχος: αἰσχρὰ πρᾶξις.

αἰσχύνω τινά: προσβάλλω τινά, ὑβρίζω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αἰτέω-ῶ : ζητῶ νὰ λάβω. ***ᾔτει Νοήμονα νῆα θοὴν***=ἐζήτε νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Ν. ἓν ταχὺ πλοῖον (4, 6).

αἰτιάομαι-ῶμαι : κατηγορῶ.

αἶψα : ταχέως.

αἰψηρός : ταχύς. ***λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν*** : διέλυσε δὲ ταχέως τὴν συνέλευσιν (3, 217).

ἀίω : ἀκούω.

αἰών : ἡ ζωή. ***μηδέ τοι αἰὼν φθινέτω***=μήτε νὰ λειώνῃ ἡ ζωή σου (8, 13).

ἀκάχημαι : ἰδὲ ***ἀκαχίζομαι***.

ἀκαχίζομαι : (συγγ. τῷ ἄχνυμαι, ἄχος, ἄγχω, ὧν ἡ ῥίζα ***ἀχ***— σημαίνει στενοχωρίαν, λύπην). Τὸ ἀκαχίζομαι κατ' ἀναδίπλωσιν (ἀχαχ — ἄκαχ —) πρκμ. ἀκάχημαι, ἀκαχήμενος = λυποῦμαι, (εἶμαι) λυπημένος. ***ἀκαχήμενοι ἦτορ***=λυπούμενοι ἢ λυπημένοι τὴν καρδίαν (17, 1). ***οὕνεκεν ἀκαχοίμην*** = δὲν θὰ ἐστενοχωρούμην, δὲν θὰ παρεπονούμην (2, 141).

ἀκαχίζω : (ἀχ) ἀόρ. β' ἤκαχον. Ἰδὲ ***ἀκαχίζομαι.***

ἀκαχοίμην : ἰδὲ ***ἀκαχίζω.***

ἀκαχμένος : πρκμ. (ἐκ τῆς ῥίζης ἀκ —) ἠκονημένος (ἐπὶ ξίφους), ἐστομωμένος (καὶ δόρατος), διότι τὰ δόρατα ἔφερον εἰς τὸ ἄκρον χαλκῆν λόγχην.

ἀκέων : σιωπῶν, σιωπηλός.

ἀκήν : ἐπίρρ. ἡσύχως, σιωπηλῶς. ***ἀκὴν ἔσαν***=ἐσιώπων, ἔμενον σιωπηλοί (3, 82)· ***ἀκὴν γίγνομαι σιωπῇ***=ἡσυχάζω σιωπῶν.

ἀκηράσιος : (ἀκήρατος — ἀκηράτιος — ἀκηράσιος) ἀπείρακτος, ἀβλαβής, διαυγής (17, 51).

ἀκλειῶς : ἀκλεῶς, ἀδόξως.

ἄκοιτις : (α - κοίτη) σύζυγος, γυνή.

ἀκουάζομαι : ἀκροῶμαι, ἀκούω προσεκτικῶς.

ἀκουή : πληροφορία. ***μετὰ πατρὸς ἀκουὴν***=διὰ πληροφορίαν περὶ τοῦ πατρός του (6, 19).

ἀκούω : ὑπακούω εἰς τὴν διαταγήν τινος. ***ὀτρύνοντος ἄκουσαν*** =ὑπήκουσαν εἰς τὴν φωνὴν αὐτοῦ διατάσσοντος (4, 42).—2) ἁπλῶς ἀκούω.

ἀκουέμεν : ἀκούειν=νὰ ἀκούῃ τις (16, 3).

ἀκράαντος : (ἀ-κραιαίνω) ἀνεκπλήρωτος, ψευδής.

ἀκραής : (ἄκρος - ἄημι)· ὁ ὀξέως, σφοδρῶς πνέων· ὁ σφοδρός, δυνατὸς (ἄνεμος).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄκρη: ἔλασε κατ' ἄκρης=τὸν ἐκτύπησεν ἄνωθεν (11, 1). – 2) ἀκρωτήριον (17, 131).

ἄκρητον γάλα: ἄκρατον, ἄδολον γάλα.

ἄκρις, ιος: ἡ ἀκρώρεια, ἡ κορυφὴ ὄρους.

ἅλαδε: εἰς τὴν θάλασσαν.

ἀλάλησο: Προστ. πρκμ. τοῦ ***ἀλάομαι.***

ἀλάομαι-ῶμαι: πλανῶμαι, περιπλανῶμαι, γυρίζω. ***μὴ ἀλάλησο*** =μὴ γυρίζῃς, μὴ περιπλανᾶσαι. ***ἀλόωνται***=ἀλῶνται, περιπλανῶνται, γυρίζουν.

ἀλαόω: τυφλῶ, στερῶ τινα τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ἄλγος: πόνος, λύπη. ***χαλεπὸν ἄλγος***=κακὸν βάσανον. ***μάλιστα μ' ἄλγος ἱκάνει***=μὲ καταλαμβάνει παρὰ πολὺ μεγάλος πόνος. ***ἄλγεα***=βάσανα, δυστυχήματα, λῦπαι, στενοχωρίαι.

ἀλεγύνω: ἑτοιμάζω.

ἀλέγω: φροντίζω.

ἀλεείνω: ζητῶ ν' ἀποφύγω.

ἄλεισον: ποτήριον μετάλλινον (χρυσοῦν συνήθως), χρήσιμον εἰς σπονδάς.

ἀλέομαι: ἀποφεύγω τὴν ὀργήν τινος, φοβοῦμαι. ***ἀλευάμενος***= θέλων νὰ ἀποφύγω (17, 123).

ἀλετρεύω: ἀλέθω.

'Αλιθέρσης: 'Ιθακήσιος, πιστὸς φίλος 'Οδυσσέως (3, 142).

ἁλιμυρήεις, εντος: (ὁ ἐν ἁλὶ μορμύρων) ὁ εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ παφλασμοῦ ῥέων, χυνόμενος (12, 79).

ἁλιόω: ματαιώνω.

ἅλις: ἐπίρρ. ἀρκετά, πλῆθος, πολλά.

ἁλίσκομαι: εἵμαρτο ἁλῶναι=ἦτο πεπρωμένον ν' ἀποθάνω (10,35).

ἀλιταίνω: ἀόρ. ἤλιτον, ἀλιτόμην=ἁμαρτάνω εἴς τινα. ***'Αθηναίῃν ἀλίτοντο***=ἡμάρτησαν εἰς τὴν 'Αθηνᾶν, ἠσέβησαν (7, 33).

ἀλίτοντο: ἀόρ. τοῦ ***ἀλιταίνω.***

ἀλιτρός: πονηρός, πανοῦργος (8, 35).

ἀλκή: ἀνδρεία.

ἄλκιμος: ἐπὶ ὅπλου=ἰσχυρόν, δυνατόν. ἐπὶ προσώπου=ἀνδρεῖος.

ἀλλοδαπή: ἡ ξένη χώρα, ξενιτειά.

ἀλλοδαπός: ὁ ἐξ ἄλλης χώρας, ξένος.

ἄλλοθεν: ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς.

ἄλλοθι γαίης: εἰς ἄλλο μέρος τῆς γῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀλλόθροος - θρους: ἀλλόγλωσσος.

ἀλλότριος: ξένος, ἄλλου.

ἄλλυδις ἄλλῃ: ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, κατὰ διαφόρους διευθύνσεις. **ἄλλυδις ἄλλῃ**=ἄλλη εἰς ἄλλο μέρος, εἰς ἄλλο σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος.

ἀλλύεσκεν: πρτ. τοῦ ἀλλύω.

ἀλλύω: ἀναλύω. **νύκτας δ' ἀλλύεσκεν**=τὰς δὲ νύκτας ἀνέλυε, δηλ. διέλυε τὸ ὑφανθέν, ξύφαινε (3, 105).

ἅλμη: τὸ θαλάσσιον, ἁλμυρὸν ὕδωρ.

ἁλὸς ἄχνη: ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης (τῶν θραυομένων κυμάτων, ὁ δίκην βροχῆς λεπτῆς περιβρέχων τὰς ἀκτάς).

ἄλοχος: (α-λέχος) σύζυγος, γυνή.

ἀλόω: Προστ. τοῦ **ἀλάομαι. ἀλόωνται**=ἀλῶνται. ἰδὲ **ἀλάομαι.**

ἅλς, ἁλὸς (ἡ): θάλασσα.

ἀλύσκω: μέλλ. ἀλύξω: διαφεύγω κακόν τι, σῴζομαι.

ἀλύω: λυσσῶ, μαίνομαι.

ἀλωή: ἀγρός, κῆπος, ὁμαλὸς καὶ γεωργημένος χῶρος, ἄμπελος.

ἁλῶναι: ἀόρ. 'Απρμφ. τοῦ **ἁλίσκομαι**.

ἅμα: μαζί. **ἅμα τῷ γε**=μαζί μ' αὐτόν (3, 11). **ἅμα πνοιῇς**=μαζὶ μὲ τὰς πνοάς.

ἀμάομαι - ῶμαι: μαζεύω (διὰ τῶν χειρῶν) τὸ τυρίον ἀπὸ τὸν τυρόγαλον.

ἀμβαίνω: ἀναβαίνω.

ἀμβροσίη (ἡ): ἡ τροφὴ τῶν θεῶν, ἀμβροσία.

ἀμβρόσιος, η: ἄφθαρτος. **νὺξ ἀμβροσίη**= ἀθάνατος, θεία νύξ.

ἄμβροτος, ἄμβροτον: ἄφθαρτος, ἄφθαρτον.

ἀμείβομαι: ἀποκρίνομαι. **ἀμείβομαί τινα**=ἀπαντῶ εἴς τινα.— 2) ἐναλλάσσομαι. **ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους**=ἐναλλασσόμενοι εἰς τοὺς οἴκους σας (3, 125).

ἄμεινον: καλύτερον, προτιμότερον.

ἀμείνων: καλύτερος.

ἀμησάμενος: ἀόρ. τοῦ **ἀμάομαι.**

ἄμμε: αἰτ. πλ. τῆς πρ. ἀντ. α΄ πρ.=ἡμᾶς.

ἄμμες: ὀνομ. πλ. τῆςπρ. ἀντ. α΄ πρ.=ἡμεῖς.

ἄμμι: δοτ. πλ. τῆς πρ. ἀντ. α΄ πρ.=ἡμῖν. **παρ' ἄμμι** (αἰολ.)= παρ' ἡμῖν, εἰς τὴν οἰκίαν ἡμῶν.

ἄμμορος: ἄμοιρος, ἀμέτοχος.

ἀμόθεν: (ἀμὸς=τὶς) ἐπίρρ. τόπου=ἀπό τινος μέρους, ἀπὸ πουθενά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἂμ πεδίον: ἀνὰ τὴν πεδιάδα (11, 17).
ἂμ πέλαγος: ἀνὰ τὸ πέλαγος.
ἄμπνυτο: ἰδὲ **ἀναπνέω**.
ἄμυδις: ἅμα, συγχρόνως.
ἀμύμων: (α-[στερ.] μῶμος) ἄψογος, ἄμωμος.
ἀμυνέμεν: ἀπρμφ.=ἀμύνειν. Ἰδὲ **ἀμύνω**.
ἀμύνομαι: ὑπερασπίζω ἐμαυτόν.
ἀμύνω: ἀποκρούω, ἀπομακρύνω.
ἀμφί: πέριξ. Μετὰ δοτ. **ἀμφ' ἑνὶ δούρατι**=περὶ ἓν ξύλον (ἐκάθητο). **ἀμφ' Ὀδυσῆϊ**=περὶ τοῦ Ὀδυσσέως.—2) Μετ' αἰτ. **ἀμφὶ σπέος**=περὶ τὸ σπήλαιον.
ἀμφιβαίνω: προστατεύω.
ἀμφιέλισσα: ἀμφίκυρτος (ναῦς).
ἀμφιέννυμι: ἐνδύω. **ἀμφιέσω**=θὰ (σ') ἐνδύσω.
ἀμφιέπω: δραστηρίως παρασκευάζω τι. **ῥάπτομεν ἀμφιέποντες**=δραστηρίως ἐμηχανώμεθα.
ἀμφικαλύπτω: περικαλύπτω.
ἀμφικύπελλον: δίωτον, μετὰ δύο λαβῶν.
ἀμφίπολος (ἡ): ὑπηρέτρια, θεράπαινα.
ἀμφίρρυτος, η: ὁ περιβρεχόμενος, η.
ἀμφίς: χωριστά, πέριξ (5,221). **ἀμφὶς ᾤκεον**=κατῴκουν πέριξ (17,245).
Ἀμφιτρίτη: θαλασσία θεά, Νηρηΐς, σύζυγος Ποσειδῶνος. **Ἀμφιφορεύς**: ἀμφορεύς, ἀγγεῖον πήλινον μέγα, ἔχον δύο λαβάς, κυρίως εἰς φύλαξιν οἴνου, ἀλλὰ καὶ πρὸς μεταφορὰν ὕδατος.
ἀμφοτέρωθεν: καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη (κατὰ μῆκος καὶ πλάτος) (14.36).
ἂν: ἡ πρόθ. **ἀνά**. **ἂν δ' ἄρα Τηλ. νηὸς βαῖνε**=ἀνέβαινεν δ' ἔπειτα ὁ Τηλ. εἰς τὸ πλοῖον (4,35).
ἀναβαίνω: ἐκστρατεύω. **πρὶν ἀναβήμεναι εἰς Τροίαν**=πρὶν νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς Τροίαν.
ἀναβάλλομαι: ἀρχίζω (2,60).
ἀναβήμεναι: ἀναβῆναι. Ἰδὲ **ἀναβαίνω**.
ἀναγιγνώσκω: ἀναγνωρίζω, γνωρίζω.
ἀνάγκη: ἀναγκαστικῶς, κατ' ἀνάγκην.
ἀναδέδρομε: ἰδὲ **ἀνατρέχω**.
ἀναδύη: ἀόρ. Εὐκτ. τοῦ **ἀναδύομαι**.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀναδύομαι: ἀπαρνοῦμαι προτέραν ἀπόφασιν, μετανοῶ καὶ ἀποχωρῶ.
ἀνάθημα: προσάρτημα. ***ἀναθήματα δαιτὸς***=τὰ κοσμήματα τοῦ συμποσίου. (Λεξ. Ὁμηρ. Π. Λορεντζάτου).
ἀνὰ θυμόν: ἐν τῇ ψυχῇ (3,141).
ἀναΐσσω: ἀναπηδῶ, πηδῶ ἐπάνω.
ἀνακαίω: ἀνάπτω.
ἀνακλίνομαι: κλίνομαι πρὸς τὰ ὀπίσω.
ἀναλύω πρυμνήσια: λύω καὶ παίρνω ἐπάνω (εἰς τὸ πλοῖον) τὰ πρυμνήσια (17,24).
ἀνὰ νηὸς ἔβην: ἀνέβην νηός, ἀνέβην εἰς τὸ πλοῖον, ἐπεβιβάσθην (17,23)
ἄναξ: βασιλεύς. Ἐπὶ ζῴων ***ἄναξ***=ὁ κύριος (17,286). ***ἄνακτος ὀφθαλμὸν ποθέεις***=τοῦ κυρίου σου τὸν ὀφθαλμὸν ποθεῖς (17,298).
ἀναπίμπλημι: συμπληρῶ, ***ἄλγε᾽ ἀναπλήσειν***=ὅτι θὰ συμπληρώσω πολλὰ κακά, θὰ ὑποστῶ πολλὰ (10, 25).
ἀναπνέω: ***ὅτε δή ῥ᾽ ἄμπνυτο***=ὅτε τέλος πάντων ἀνέπνευσε, συνῆλθεν (ἐκ τῆς λιποθυμίας) (12,77).
ἀναπρήθω: ἀναβλύζω. ***δάκρυ ἀναπρήσας***=δακρύσας.
ἀναπρήσας: Μετοχ. ἀόρ. τοῦ ***ἀναπρήθω***.
ἀνάπτω: προσάπτω (μῶμον κλπ.).
ἀνάσσω: βασιλεύω. ***οἷσιν ἄνασσεν***=εἰς τοὺς ὁποίους ἐβασίλευε (3,214).
ἀνατλάω: ὑπομένω.
ἀνατρέχω: τρέχω ἄνω, ἀνυψοῦμαι.
ἄναυδος: ἄνευ φωνῆς, ἄφωνος.
ἂν βήσετο: ἀνέβη (5,216) ***ἂν - βάντες***=ἀναβάντες. Ἰδὲ καὶ ***ἀναβαίνω***.
ἁνδάνω: ἀρέσκω. ***ἑήνδανε***=ἤρεσκεν. ***οὐκέτι ἥνδανε νύμφη***=δὲν ἤρεσκε πλέον εἰς αὐτὸν ἡ νύμφη (8,60).
ἀνδρόμεος: ἀνθρώπινος.
ἀνδροφόνος: ὁ φονεύων τοὺς ἀνθρώπους (ἐπὶ φαρμάκου). Ἐπὶ τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων ἐσῴζετο ἀκόμη ἐν Ἑλλάδι τὸ βάρβαρον ἔθιμον τοῦ χρίειν τὰ ὅπλα διὰ δηλητηρίου.
ἀνείρεαι: β΄ πρόσ. τοῦ ***ἀνείρομαι***=ἀνερωτῶ, ἐρωτῶ.
ἀνείρετο: ἰδὲ ***ἀνέρομαι***.
ἀνερείπομαι: ἀόρ. ἀνηρειψάμην=ἀνήρπασα (2,146)·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνέρομαι: ἀνερωτῶ.

ἀνέρχομαι: ἐπιστρέφω. Μετοχὴ **ἀνιών**=ἐπιστρέφων. **Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα**=ὅτε ἐπέστρεφεν ἐξ Ἐφύρης.

ἀνεσχέθομεν: ἀόρ. τοῦ **ἀνέχω**.

ἄνευθε: ἄνευ, μακράν, χωριστὰ (16, 26). Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἐννοοῦνται αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, αἵτινες εἶναι μακρὰν τῆς Ἰθάκης καὶ πρὸς ἀνατολάς, ταύτης οὔσης τότε ἐσχάτης καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς Ἑλλάδος.

ἀνέχω: ὑψώνω. **ἀνεσχέθομεν χεῖρας**=ἀνυψώσαμεν τὰς χεῖρας (17, 140). Ἐπὶ κολυμβῶντος **ἀνέχω**=ἀνακύπτω, ἀναδύομαι.

ἄνεως: σιωπηλός. **ἄνεῳ**=σιωπηλοί, ἄφωνοι. **ἦσθ' ἄνεῳ**=κάθησθε σιωπηλοὶ (3, 220).

ἀνήμελκτος: ἀνάρμεκτος, ἀνάρμεγος.

ἀνηρείψαντο: ἀόρ. τοῦ **ἀνερείπομαι**.

ἀνιάομαι—ῶμαι: στενοχωροῦμαι. **πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρ. γ. ἵκοιο**=πρὸ τοῦ τέλους στενοχωρηθεὶς ἤθελες ὑπάγει εἰς τὴν πατρίδα σου (5, 117).

ἀνίη: στενοχωρία.

ἀνίημι: παρορμῶ τινα εἴς τι. **οὐδέ κε Τηλ. ὧδ' ἀνιείης**=οὔτε ἤθελες παρορμᾶ τὸν Τηλ. ἐδῶ, οὔτε θὰ ἔφερνες τὸν Τηλ. ἐδῶ (3, 170).

ἀνιηρέστερον: συγκρ. τοῦ **ἀνιηρός**.

ἀνιηρός: ὀχληρός, δυσάρεστος, **ἀνιηρέστερον**=ὀχληρότερον, περισσότερον δυσάρεστον (3, 175).

ἀνίσταμαι: σηκώνομαι. **τοῖσι δ' ἀνέστη**=μεταξὺ δὲ τούτων ἐσηκώθη (3, 204).

ἀνιών: Μετοχ. τοῦ **ἄνειμι**=ἐπιστρέφων, ἀνερχόμενος. **ἀνιόντος Ὑπερίονος**=πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου (1, 24).

ἀνορούω: ἀναπηδῶ· ἐπὶ ἡλίου=ἀνατέλλω.

ἀνσχεθέειν: ἀόρ. τοῦ **ἀνέχω.**

ἀνσχετά: ἀνασχετά, ὑποφερτά.

ἀντάω-ῶ: συναντῶ. **ἀντάω ὀπωπῆς**=τυγχάνει νὰ ἴδω τι. **δαίτης ἠντήσατε**: τῆς θυσίας μετέσχετε, λαμβάνετε νῦν μέρος (5. 44).

ἄντην: προδήλως, ἀπέναντι. Μετὰ τοῦ **ἐναλίγκιος**=προδήλως ὅμοιος (3, 5). **ὁμοιωθήμεναι ἄντην**= νὰ ἐξομοιωθῇ ἀπέναντί του (τοῦ Ὀδυσσέως). **ἄντην ἰδοῦσα**=ὅτε εἶδεν (αὐτὸν) κατὰ πρόσωπον (7, 2).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀντία : ἐναντίον.
ἀντιάω - ῶ : ἐνεστ. καὶ μέλλ. ἀντικρύζω καὶ κοινωνῶ (1, 25).
ἀντιβολέω - ῶ : συναντῶ (καθ' ὁδόν).
ἀντίθεος : ἰσόθεος.
Ἀντίνοος : ὁ αὐθαδέστατος τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως.
ἀντίον : ἀπέναντι. ***ἀντίον αὐδάω***=ἀπαντῶ. ***ἀντίον αὐδᾶν τινα***=ἀποκρίνεσθαι πρός τινα.
Ἄντιφος : Ἰθακήσιος, υἱὸς Αἰγυπτίου, ἀκολουθήσας τὸν Ὀδυσσέα εἰς Τροίαν.
ἄντρον : σπήλαιον.
ἄνω : ῥ. τελειώνω. ***ἦνον ὁδὸν***=ἐτελείωνον τὸν δρόμον, τὴν ὁδοιπορίαν (5, 23).
ἄνωγα, ἀνώγειν : παρακινῶ, προτρέπω, συμβουλεύω. ***ἄνωγον***=παρεκίνουν, προέτρεπον, προσεκάλουν. ***ἄνωγε Καλυψώ***=συνεβούλευεν ἡ Καλυψώ. ***ἄνωγα ἐλθεῖν***=προτρέπω νὰ ὑπάγῃς (5, 197). ***Τὸ ἀνώγειν*** εἶναι ὑπερσ. τοῦ ***ἄνωγα.*** ἀνώγειν=παρεκίνει. ***ἠνώγει ἐμὲ***=μὲ προέτρεψε, μὲ προσέταξεν. ***ὅτε με ἀνώγει***=ὅστις με προτρέπει.
ἄνωχθι : Προστ. τοῦ ***ἄνωγα***=πρότρεψον, παρακίνησον.
ἀοιδή : ᾠδή, ᾆσμα.
ἀοιδιάω : τραγουδῶ.
ἀοιδός : (ἀείδω) ὁ ᾄδων ποιήματα. Ἀοιδοὶ ἐπὶ τῶν ὁμηρ. χρόνων ὑπῆρχον ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν βασιλέων τέρποντες αὐτοὺς εἰς τὰ συμπόσια καὶ τὰς ἑορτὰς δι' ἰδίων ἢ καὶ ξένων ποιημάτων (ἐπῶν).
ἀολλής, έος : συνηθροισμένος, ἀθρόος.
ἀπαιτίζω ; ἀπαιτῶ τι συχνὰ πυκνά.
ἀπαμείβομαι : ἀποκρίνομαι.
ἀπάνευθε(ν) : μακράν. ***ἀπάνευθε φίλων ὢν***=μακρὰν τῶν φίλων, τῶν ἀγαπητῶν του προσώπων (3, 149).
ἀπειθέω : παρακούω. ***οὐδ' ἀπίθησε***=καὶ δὲν παρήκουσεν (6, 43).
ἀπειπέμεν : ἀντὶ ***ἀπειπεῖν***· Ἀπρμφ. τοῦ ***ἀπαγορεύω***=νὰ ἀπαγορεύσῃ (1, 90).
ἀπείρητος : ἄπειρος, μὴ ἔχων πεῖραν.
ἀπείρων : ἄπειρος, μὴ ἔχων πέρας, ἀτελείωτος, ἀπέραντος.
ἀπερρίγασι : πρκμ. τοῦ ***ἀπορριγέω*** μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος.
ἀπέρχομαι : φεύγω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπεσσύμεθα: πρκμ. τοῦ **ἀποσεύομαι**.

ἀπευθής: ἄγνωστος, περὶ οὗ οὐδεὶς ἤκουσεν. Μετ' ἐνεργ. σημασίας=ἀνίδεος, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τίποτε, ἀγνοῶν.

ἀπέφθιθεν: ἀόρ. τοῦ **ἀποφθίνω**=ἀπέθανον.

ἀπεχθάνομαι: γίνομαι ἀπεχθής, μισητός.

ἀπέχομαι: 'Απρμφ. ἀόρ. **ἀποσχέσθαι**. —'Εν 17,57 ἡ σειρὰ εἶναι ἡ ἑξῆς: «τότε οὔ τοι φίλον ἄν ἦεν ἀποσχέσθαι».

ἀπήμων: ἀβλαβής, ἀκίνδυνος, βοηθητικὸς (ἄνεμος).

ἀπηύρα: ἀφήρεσεν, ἐστέρησεν (ἀπαυράω).

ἀπία καὶ ἀπίη (γαῖα): χώρα μακρὰν κειμένη, μακρινή.

ἀπινύσσω: (ἐκ τοῦ ἀπίνυτος, ἀπινυτὸς=ἀσύνετος) ἀνοηταίνω, εἶμαι ἀνόητος.

ἄπνευστος: ἄνευ ἀναπνοῆς.

ἄπο: μακράν. **φίλων ἄπο**=μακρὰν τῶν ἀγαπητῶν προσώπων (7, 38).

ἀποβαίνω: ἀπομακρύνομαί τινος (σχεδίης) (11,45).

ἀποδοχμάω: κλίνω πλαγίως.

ἀποδρύπτομαι: ξεγδέρνομαι. **ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν**=τεμάχια δέρματος ξεγδαρμένα ἔμειναν κολλημένα (12, 54).

ἀπὸ-εἷλε: ἀφεῖλε=ἀφήρεσε.

ἀπὸ ἕο: μακρὰν ἑαυτοῦ.

ἀποθρῴσκω: ἀνυψοῦμαι ἀπό τινος (ἐπὶ καπνοῦ).

ἀπὸ-ἰόντι: ἀπιόντι=ὅτε ἀνεχώρουν (16,38).

ἀποιχόμενος: ὁ ἀπών, λείπων ἐκ τῆς πατρίδος, ἀποδημῶν.

ἀπὸ κρατός: ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του (11,11).

ἀπολείβομαι: ῥέω ἀπό τινος. **ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον**=ῥέει ὑγρὸν ἔλαιον (ἀπὸ αὐτῶν). 'Εν 14,30 ὁ λόγος εἶναι περὶ κρουστότητος πανίου, ὅτι εἶναι τόσον κρουστόν, ὥστε τὸ ἔλαιον δὲν περνᾷ δι' αὐτοῦ, ἀλλὰ ῥέει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του.

ἀπόλλυμαι: χάνομαι. **ὣς ἀπόλοιτο**=οὕτως εὔχομαι νὰ χαθῇ. πρκ. **ἀπόλωλα**=ἐχάθην.

ἀπόλλυμι: καταστρέφω, ἀφανίζω. **ἀπώλεσε** = κατέστρεψε (17, 111).

ἀπονέομαι: ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω.

ἀποξύω: καθαρίζω τι. **ἀποξῦσαι δ' ἐκέλευσα**=διέταξα δὲ νὰ τὸ καθαρίσουν ξύοντες, νὰ κάμωσιν ὁμαλόν (17, 171).

ἀπὸ πάμπαν ὀλέσει: ἀπολέσει πάμπαν (ἴδὲ **ἀπόλλυμι**).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀποπεμπέμεν : ἀποπέμπειν. Ἰδὲ **ἀποπέμπω.**

ἀποπέμπω : ἀποδιώκω, διώχνω, στέλλω ὀπίσω. **μητέρα σὴν ἀπόπεμψον**=δίωξε τὴν μητέρα σου, στεῖλε αὐτὴν ὀπίσω εἰς τὸν πατέρα της (3, 113). **ἀπὸ μητέρα πέμψω**=θὰ ἀποπέμψω (θὰ τὴν στείλω εἰς τὸν πατέρα της τὴν μητέρα μου (3, 118).

ἀποπλάζομαι : ἀποπλανῶμαι. **ἀποπλαγχθέντες** = ἀποπλανηθέντες.

ἀπόπροθεν : μακρὰν τῶν ἄλλων (17, 34).

ἀπόπροθι : μακράν.

ἀπορριγέω : τρέμω, φοβοῦμαι.

ἀπορρώξ, ῶγος : ἀπόσταγμα.

ἀποσεύομαι : ὀπισθοχωρῶ μὲ ὁρμήν, ἀποσύρομαι. **ἀπεσσύμεθα**= ἀπεσύρθημεν. (17, 82).

ἀποστρέφω : στρέφω τι ὀπίσω. **ἀποστρέψαντες νῆας**=στρέψαντες ὀπίσω τὰ πλοῖα (5, 162).

ἀποσφάλλω : παρασύρω (τῆς ὁδοῦ). **ὅν τινα ἀποσφήλωσιν ἄελλαι**=ὅν τινα παρασύρωσιν αἱ θύελλαι (5, 199).

ἀποτίνομαι : μέσ. ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ. **ἤ κεν ἀποτίσεται** ἢ θὰ τιμωρήσῃ (2, 173). Ἰδὲ καὶ **ἀποτίνυμαι.**

ἀποτίνυμαι : ἐκδικοῦμαι. **τῶν μ' ἀποτινύμενοι**=διὰ ταῦτα ἐκδικούμενοι ἐμὲ (3, 73).

ἀποτίνω : πληρώνω. **κακόν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν**=κακὸν δὲ (εἶναι) νὰ πληρώνω ἐγὼ πολλά (3, 117). Μέλλ. **ἀποτίσεται**= θὰ πληρώσῃ, θὰ τιμωρήσῃ (6, 24).

ἀποτμότατος : δυστυχέστατος.

ἀποφώλιος : ἀνόητος. **οὐκ ἀποφώλια εἰδώς**=δὲν εἶσαι ἀνόητος (8, 35).

ἄπρηκτος : ἄπρακτος· ἐπὶ ὀδύνης=ἀνίατος.

ἅπτομαι : πιάνω. **ὅπλων ἅπτομαι**=πιάνω τὰ τοῦ πλοίου ὄργανα (σχοινία, ἱστία κλπ.) τὰ ἄρμενα. **ἱμάντι ἁψάμενοι**=τυλίξαντες δι' ἱμάντος (17, 231).

ἄπυστος : ἀνήκουστος (ἀ-πυστός, ὃ ἐκ τοῦ πυνθάνομαι).

ἀπωθέομαι : μέλλ. ἀπώσομαι. **ὅππως κε μνηστῆρας ἀπώσεαι**= πῶς θὰ ἀπωθήσῃς, θὰ ἀπομακρύνῃς τοὺς μνηστῆρας (2, 175).

ἀπωθέω-ῶ : ἀποδιώκω. **ἀπῶσαι δόμων**=νὰ διώξω ἐκ τῆς οἰκίας ἡμῶν.

ἀπῶσαι : Ἀπρφ. ἀόρ. τοῦ **ἀπωθέω.**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄρα : λοιπόν, φυσικῶς. Ἐν 5, 40=ἔπειτα. (Ἰδὲ καὶ 11, 43).
ἀράομαι-ῶμαι : προσεύχομαι, εὔχομαι, ἐπικαλοῦμαι τὸν θεόν. ***ἠρᾶτο***=ηὔχετο (5,62). ***κ' ἀρησαίατο***=ἤθελον εὐχηθῆ (2,69). ***ἀρήσετ' Ἐρινῦς***=θὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς Ἐρινῦς (3, 120).
ἀραρίσκω : ἀόρ ἄραρον, ἤραρον=ἁρμόζω, προσαρμόζω. ***ὄφρ' ἂν μέν κεν δούρατ' ἐν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ***=ἐν ὅσῳ μὲν τὰ ξύλα μένωσι προσηρμοσμένα εἰς τοὺς ἁρμούς των (11, 49). 2) ἁρμόζω, εὐχαριστῶ. ***ἤραρε θυμόν***=ηὐχαρίστησε τὴν ψυχήν του (7, 20).
ἀργαλέον : δύσκολον, φοβερόν, ἐπίπονον, κοπιῶδες.
ἀργαλέος : βαρύς, δεινός, ἀνυπόφορος.
ἀργεϊφόντης : Ἡ λέξις ***ἄργος*** (οὐδ.) σημαίνει τὴν ταχύτητα καὶ λάμψιν, τὸ δὲ ***φόντης*** ἐκ τοῦ ***θείνω***=κτείνω, φονεύω=φονεύς, ὥστε ἀργεϊφόντης=ὁ διὰ τῆς ταχύτητος ἢ λάμψεώς του φονεύων. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τούτου ἄγνωστος (ἰδὲ Ὁμρ. Λεξ. Π. Λορεντζάτου).
ἀργός : ἐπὶ κυνός=ταχύς.
ἀργυρόηλος : ὁ ἔχων ἀργυροῦς ἥλους.
ἀρή : ἀρά, κατάρα, καταστροφή.
ἀρήιος : ἀρειμάνειος, πολεμικός.
ἀρημένος : καταπεπονημένος, παθών. ***τόσσον ἀρημένος***=τόσον μέγα παθὼν (17, 248).
ἀρήρῃ : ἰδὲ ***ἀραρίσκω.***
ἀρησαίατο : Εὐκτ. ἀόρ. τοῦ ***ἀράομαι.***
ἀρήσεται : μέλλ. τοῦ ***ἀράομαι.***
Ἀρήτη : ἡ βασίλισσα τῶν Φαιάκων, γυνὴ τοῦ Ἀλκίνου.
ἀρηρώς : πρκ. τοῦ ἀραρίσκω=συναρμολογῶ, συνδέω. ***σκολόπεσσιν ἀρηρότα***=διὰ πασσάλων συνδεδεμένα (13, 32).
ἀριδείκετος : (ἀρι-δείκνυμαι) δακτυλοδεικτούμενος, ἐνδοξότατος (ἀνδρῶν, λαῶν) (16, 2).
ἀριπρεπής : ***ές*** : μεγαλοπρεπής, ές.
Ἄρκτος : ὁ γνωστὸς ἀστερισμὸς ἐξ 7 ἀστέρων, λεγόμενος καὶ Ἅμαξα διὰ τὸ σχῆμά του. Ἡ Ἄρκτος δὲν δύεται, ἀλλὰ στρέφεται μόνον περὶ τὸν πολικὸν ἀστέρα, ὅστις φαίνεται ἀκίνητος, εὑρισκόμενος εἰς τὸ τέλος τῆς οὐρᾶς τῆς Μικρᾶς Ἄρκτου. Τούτου ἕνεκα ἡ Ἄρκτος λέγεται ἄμοιρος λουτρῶν Ὠκεανοῦ.
ἁρμόζομαι : συναρμολογῶ, κατασκευάζω τι προσαρμόζων (σχεδίην) (6,15).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἁρμονίη : ἁρμός. σύνδεσμος τῶν ξύλων τοῦ πλοίου πρὸς ἄλληλα.
ἀρνειός : κριός.
ἄρνυμαι : ζητῶ, προσπαθῶ νὰ σώσω.
ἄρουρα : γῆ, ἀγρός.
ἀρόω : ὀργώνω, καλλιεργῶ.
Ἅρπυιαι : θεαὶ τῶν θυελλῶν καὶ τοῦ ταχέος καὶ αἰφνιδίου θανάτου. Ἦσαν τρεῖς, Ποδάργη, Ἀελλώ, Ὠκυπέτη.
ἄρσας : Μτχ. τοῦ ἀορ. τοῦ ἀραρίσκω=ἐφαρμόζω, ἐφοδιάζω.
ἀρτυνέω : μέλλ. τοῦ **ἀρτύνω**.
ἀρτύνω : παρασκευάζω.
ἀρτύω : ἀρτύνω.
ἀρχή : ἐξ ἀρχῆς=ἀνέκαθεν.
ἄρχω : κάμνω πρῶτος ἀρχήν τινος. **μύθων**=λόγων, ὁμιλίας (5,68).—2) εἶμαι ἀρχηγός, διευθύνω· **ἄρξειεν**=ὡς ἀρχηγὸς ἤθελεν ὁδηγήσει(5,106).'Επὶ βαδίσματος=προηγοῦμαι(5,12).
ἀσκελές : ἐπίρρ. διαρκῶς, ἐπιμόνως.
ἀσκηθής : ἀβλαβής.
ἀσπάζομαι : χαιρετίζω.
ἀσπάσιος : ὁ μετὰ χαρᾶς, μετ' εὐχαριστήσεως γινόμενος, εὐχάριστος.—2) χαρᾶς πρόξενος (12,16).
ἀσπαστόν : εὐχάριστον.
ἀσπερχές : σφοδρῶς.
ἄσπετος : ἀνέκφραστος.
ἅσσα : ἅτινα, ὅσα.
ἆσσον ἰών : πλησιέστερον ἐρχόμενος, πλησιάζων (17,146).
ἄστυ : πόλις.
ἀσχάλλω : ἀγανακτῶ, δυσανασχετῶ, λυποῦμαι πολύ. **ἣν κε τίνων ἀσχάλλῃς** : τὴν ὁποίαν, ὅταν πληρώνῃς, θὰ λυπῆσαι πολύ (3,178).
ἄσχετος : (α-στερ. καὶ σχετὸς) ἀκράτητος, ἀκατάσχετος. **μένος ἄσχετε**=ἀκράτητε κατὰ τὴν ὁρμὴν (3,85).
ἀτάλαντος : ἴσος, ὅμοιος. **θεόφιν ἀτάλαντος**= ἴσος θεῷ, θεοῖς.
ἀτάρ : σύνδ. ἀλλά, δέ.
ἀταρτηρός : ὀλέθριος.
ἀτασθαλίη : ἀνοησία.
ἀτέμβω : (ἄτη) βλάπτω, ἐνοχλῶ.
ἄτερ : ἄνευ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἄτλας: Τιτάν, καταδικασμένος νὰ φέρῃ τὸ βάρος τοῦ οὐρανοῦ κρατῶν τοὺς δύο στύλους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιστεύετο, ὅτι στηρίζεται ὁ οὐράνιος θόλος.

Ἀτρεΐδης: ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως (Ἀγαμέμνων). **Ἀτρεΐδαι**=ὁ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος, υἱοὶ τοῦ Ἀτρέως.

ἀτρεκέως: ἀληθῶς, ἀκριβῶς.

ἀτρύγετος: (α-στερ καὶ τρυγέω=ξηραίνω) ἀστείρευτος.

αὖ: πάλιν (6,18), ἀφ' ἑτέρου (5,24).

αὐαίνω: ξηραίνω. **αὐανθὲν**: ὅταν ξηρανθῇ (17,167).

αὐγή: φῶς, λάμψις. **ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο**=ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, εἰς τὸν κόσμον (3,166).

αὐδάω-ῶ: λέγω, ὁμιλῶ. **αὔδα**=λέγε, ὁμίλει (7,14).

αὐδή: ἡ φωνὴ (ἡ ἀνθρωπίνη).

αὐδήεις, εσσα: ὁ ἔχων φωνὴν ἀνθρώπου.

αὖθι: αὐτοῦ.

αὔλειος οὐδός: τὸ κατώφλιον τῆς θύρας τῆς αὐλῆς.

αὐλή: μάνδρα.

αὔρη: αὔρα.

αὐτάρ: ἀλλά, ὅμως.

αὖτε: πάλιν (6,29).—2) ἀφ' ἑτέρου, ἐξ ἄλλου (2,16 καὶ 5,4).—3) τοὐναντίον (17,298).

αὐτίκα: εὐθύς. **αὐτίκ' ἄρ'**=εὐθὺς ἔπειτα (7,2). **αὐτίκα νῦν**=εὐθὺς τώρα.

αὖτις: πάλιν.

ἀυτμή: ἡ φλόξ, ἡ πνοὴ τοῦ πυρός.

αὐτόετες: τὸ αὐτὸ ἔτος, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

αὐτός: ὁ ἴδιος. **καὶ αὐτὸν ἐμὲ**=καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον (2,156). **αὐτός**=ἐγὼ ὁ ἴδιος (3,118). **αὐτός**=σὺ ὁ ἴδιος (3,40). **αὐτῷ**=σαυτῷ. **αὐτόν**=τὸν ἴδιον (τὸν Κύκλωπα). **αὐτῶν σφετέρῃσιν**=σφῶν αὐτῶν, ἑαυτῶν. **αὐτὸς σῷ θυμῷ**=σὺ ὁ ἴδιος μέσα εἰς τὴν ψυχήν σου (3,112).

αὔω: ἀνάπτω. **ἵνα μὴ αὔοι**=ἵνα μὴ ἀναγκάζηται νὰ ἀνάπτῃ (12,109).

ἄφαρ: εὐθύς, αἰφνιδίως· ἐν 3, 153 ἀναμφιβόλως.

ἀφαιρέομαι-οῦμαι: ἀόρ. ἀφειλόμην=ἀφήρεσα, ἐστέρησα.

ἀφικάνω: φθάνω.

ἀφικνέομαι-οῦμαι: φθάνω, ἔρχομαι. **ἀφίκεο**=ἀφίκου, ἦλθες.

ἀφνειός: πλούσιος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀφνειότερος : πλουσιώτερος. ***ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε***=πλουσιώτεροι κατὰ τὸν χρυσὸν καὶ κατὰ τὰ φορέματα.
ἀφραδίη : ἀνοησία. ***ἀφραδίῃσιν***=ἀπὸ ἀνοησίας (17,207).
ἀφύσσω : ἀντλῶ.
Ἀχαιιάς : γυνὴ τῶν Ἀχαιῶν, Ἀχαϊκή, Ἑλληνίς.
ἀχεύω : λυποῦμαι, στενάζω.
Ἀχιλλεύς : ὁ ἀνδρειότατος τῶν εἰς Ἴλιον στρατευσάντων Ἑλλήνων, ἐκ Φθίας, υἱὸς τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, φονευθεὶς ἐν μάχῃ.
ἄχνη ἁλός : ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης.
ἀχλύς, ύος : σκότος.
ἄψ : πάλιν, ὀπίσω. ***ἄψ ἐπέθηκεν***=ἔβαλε πάλιν αὐτὸν (τὸν λίθον) (17,100).
ἄψορρον : (ἄψ – ῥέω)=πάλιν, ὀπίσω. ***ἄψορρον προσέφην***=ἀπεκρίθην.
ἄωτον : λεπτὸν μαλλίον.

Β.

Βάζω : λέγω.
βαθεῖα αὐλή : ὑψηλὴ μάνδρα, μάνδρα μὲ ὑψηλοὺς τοίχους.
βαίνω: βαδίζω, ἀναχωρῶ, πατῶ. ***ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσὶν***=ἀνεχώρησεν ἐπὶ τῶν κοίλων πλοίων, μὲ τὰ κοῖλα πλοῖα (3,27). ***ἔβησαν***=ἀνεχώρησαν. ***ἔβαν***=ἔφυγον (5.162).
βάλλομαι : ῥίπτομαι. ***βεβλήατο***=εἶχον ῥιφθῆ, ἦσαν ἐρριμμένοι (14,20).
βάλλω : ῥίπτω, κτυπῶ (12,28). ***βάλε***=ἔρριψε. ***βαλὼν***=ῥίψας (τὸ φορτίον) (17,81). ***βαλέειν***=ἀντὶ Προστ.=νὰ τὸ ῥίψῃς (11,37).
βάπτω : βουτῶ (ἐν ὕδατι ψυχρῷ), βάφω (σίδηρον), σκληρύνω.
βεβαρηότες : πρκμ. τοῦ ***βαρέω***=βεβαρημένοι. ***οἴνῳ βεβαρηότες***=μεθυσμένοι. (5,139).
βεβλήατο : ἐβέβληντο, ὑπερσ. τοῦ ***βάλλομαι.***
βέβρυχεν : ἴδε ***βρυχάομαι.***
βένθος : βάθος.
βῆ : ἔβη (βαίνω)=ἐκίνησε. ***βῆ ῥ᾽ ἔμεν***=ἐκίνησε λοιπὸν νὰ ὑπάγῃ (12,94).
βῆν : ἔβην, ἀνεχώρησα. ***βῆμεν=ἔβημεν***, ἀνεχωρήσαμεν.
βιβάς : (βαίνω) κάμνων βήματα, βηματίζων. ***μακρὰ βιβὰς***=κάμνων μεγάλα βήματα, μὲ μεγάλα βήματα (17,296).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βιάζομαί τινα: μεταχειρίζομαι βίαν κατά τινος.

βιαίως: διὰ τῆς βίας.

βίηφιν: διὰ τῆς βίας.

βίοτος: βίος, ζωή, περιουσία (3,49). ***εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον*** ἀκούσω=ἂν μὲν ἀκούσω, ὅτι ζῇ ὁ πατήρ μου (3,198).

βλάπτω: κωλύω, ἐμποδίζω. ***κελεύθου***=τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπανόδου (2,100).

βοεύς, ῆος: λωρίον ἐκ δέρματος βοός, δι' οὗ ἐσύροντο τὰ ἱστία τοῦ πλοίου.

βόλομαι : βούλομαι ἀόρ. ***ἐβόλοντο*** = ἐβουλήθησαν, ἠθέλησαν.

βουλεύω: σκέπτομαι. ***βούλευσα***=ἐσκέφθην. ***οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή***=διότι σὺ (ἡ ἰδία) δὲν ἐσκέφθης ἤδη τοῦτο τὸ σχέδιον (νόον) (6,23). ***μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο***: ὅτι δὲν θὰ σκεφθῇς ἐναντίον μου κανὲν ἄλλο κακὸν πάθημα (8,32).

βουλή: γνώμη, ἀπόφασις. ***δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλή***=δύο γνώμας εἶχον (5,150). 'Εν 5,127=τὸ συμβούλιον τῶν ἡγεμόνων.

Βοώτης: ὁ ἀστερισμὸς τοῦ 'Αρκτούρου, πρὸ τοῦ τῆς Ἄρκτου (βοῶν ποιμήν).

βρῖθον: ἔβριθον, ἦσαν πλήρεις (βρίθω).

βροτός: θνητὸς (μόρος, μροτός, βροτός).

βριθύς: βαρύς.

βρυχάομαι: πρκ. μὲ σημ. ἐνεστ. ***βέβρυχα***=βρυχῶμαι.

βρῶσις: φαγητόν, τροφή.

βυσσοδομεύω: βυσσοδομῶ, σκέπτομαι μέσα μου.

Γ.

Γαῖα καὶ ὕλη: ἡ ξηρὰ καὶ τὸ δάσος (12,17).

γαιήοχος: ὁ ἔχων (περιβάλλων) τὴν γῆν.

γαλήνη νηνεμίη: ἥσυχος νηνεμία, καλωσύνη.

γανάω-ῶ: στίλβω, λάμπω. Μεταφορ. θάλλω. ***γανόωσαι***=γανῶσαι, θάλλουσαι (14,51). ***ἐπηετανὸν γανόωσαι*** = ἀειθαλεῖς.

γάρ: δηλαδὴ (2,150).

γαυλός: ὁ ἀρμεγὸς (καρδάρα).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γέ: βέβαια (2,134).
γέγαα: ἰδὲ ***γίγνομαι.***
γέγωνα: φωνάζω δυνατά. ***ὅσσον τε γέγωνε βοήσας***: ὅσον δύναται νὰ ἀκουσθῇ, ἐὰν φωνάξῃ (12, 19).
γένετο: ἀόρ. τοῦ ***γίγνομαι***=ὑπῆρξεν.
γενοίατο: ἰδὲ ***γίγνομαι.***
Γεραιστός: ἀκρωτήριον Εὐβοίας πλησίον Καρύστου.
γέρας: δῶρον.
Γερήνιος: ὁ ἐκ Γερηνίας (παρὰ τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον).
γέροντες: οἱ προύχοντες, οἱ καὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν ὁμηρικῶν χρόνων.
γηθόσυνος: χαίρων, χαρούμενος.
γῆρας: γήραϊ κυφὸς ἔην=ἐκ τοῦ γήρατος (ἕνεκα τοῦ γήρατος) ἦτο κυφὸς (καμπούρης) (3,16).
γίγνομαι: πρκ. γέγαα, γεγάμεν, γεγαὼς=γέγονα, γεγονέναι γεγονώς. ***κέ γενοίατο***=ἤθελον γίνει, ***γένοιντ' ἂν*** (2.172).
γιγνώσκω: γνωρίζω, ἐννοῶ. ***ὄρνιθας γνῶναι***=νὰ ἐννοήσῃς τοὺς οἰωνούς,κατὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν (3,144). ***ἔγνω προρέοντα***= παρετήρησεν, ὅτι ἐχύνετο ἐκεῖ (εἰς τὴν θάλασσαν) (12,64).
γλαυκῶπις, ιδος: (γλαυκὸς-ὤψ) γαλανόφθαλμος
γλαφυρός, ή: κοῖλος, σκαλιστός.
γλήνη: ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ὀφθαλμὸς αὐτὸς (17,236).
γλύκιον: περισσότερον γλυκύ.
γόνος: γενεά, καταγωγή.
γόος: θρῆνος.
γούνατα: γόνατα. ***θεῶν ἐν γούνασι κεῖται***=ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως τῶν θεῶν. Ἡ φράσις προῆλθεν ἐκ τῆς συνηθείας τῶν παλαιῶν νὰ ἅπτωνται τῶν γονάτων τινὸς παρακαλοῦντες.
γουνός: (ὁ) βουνός, ὕψωμα, λόφος. ***ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο***=εἰς τὸν κατάφυτον λόφον τοῦ ἀμπελῶνος (2,98).
γρηύς: γραῖα.
γυῖα: τὰ μέλη τοῦ σώματος, τὰ κάτω.

Δ.

δαείω: Ὑποτ. τοῦ ἀορ. ἐδάην. ***Ὄφρα δαείω***=ἵνα μάθω (17,116).
δαήσεαι: θὰ μάθῃς.
δαιδάλεος: (θρόνος) καλλιτεχνικός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δαίμων : ὁ θεός.

δαίνυμαι : τρώγω. Ἐν 2,132 ἡ σειρὰ εἶναι ἡ ἑξῆς: μοὶ δοκέουσι δαίνυσθαι κατὰ δῶμα ὡς ὑπερφιάλως ὑβρίζοντες. **δαινυμένους**=τρώγοντας, ἐν ᾧ τρώγουν, καθ' ἣν ὥραν τρώγουν (3,227).

δαίομαι : καίομαι, διαιροῦμαι, μοιράζομαι. **δασσάμενοι**=ἀφ' οὗ ἐμοίρασαν (τὰ κρέατα) (5,66).

δαΐς, δαΐδος : δᾴς, δᾳδός.

δαίς, δαιτός : συμπόσιον, δεῖπνον. **περὶ δαιτί**=περὶ τροφῆς (3, 225). **δαισάμενοι**=φαγόντες, ἀφ' οὗ ἔφαγον.

δαισάμενοι : ἰδὲ **δαίνυμαι** καὶ **δαίς.**

δαίτη : γεῦμα, δεῖπνον.

δαιτρός : ὁ δοῦλος, ὁ κόπτων τὸ κρέας καὶ παραθέτων ἑκάστῳ εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ διανομεύς.

δαιτυμών, όνος : ὁμοτράπεζος, συνδαιτυμών.

δαΐφρων, ονος : φρόνιμος, συνετός, ἔμπειρος, πεπειραμένος.

δαίω : καίω.

δάκρυ χέω: δακρύω. Μετὰ γεν. τῆς αἰτίας **τοῦ**=διὰ τοῦτον(3, 24).

δαλός : δαυλός.

δαμάομαι : δέδμητο=εἶχε καταβληθῆ (ὑπὸ τῆς θαλάσσης) (12, 73). **δαμασσάμενος φρένας**=ζαλίσας τὸν νοῦν του (17,300).

δάμη : ἐδάμη (ἀόρ. τοῦ **δαμάομαι**) ἐδαμάσθη, ἐφονεύθη. Ἰδὲ καὶ **δάμναμαι.**

δάμναμαι : εἰ δάμη=ἂν ἤθελεν ἀποθάνει, φονευθῆ.

δάμνημι : δαμάζω, καταβάλλω.

δασσάμενοι : ἰδὲ **δαίομαι.**

δάσκιος : σύσκιος, πολὺ σκιερός. **δάσκιος ὕλη**=σύσκιον δάσος (12, 89).

δασύμαλλος : πυκνόμαλλος.

δατέομαι : διανέμω, μοιράζω.

δατεῦντο : δατέοντο. Ἰδὲ **δατέομαι.**

δεδαηκώς : ἔμπειρος. **οὐ δεδαηκὼς ἀλκὴν**=ἄπειρος ἀμύνης.

δεδαίαται : πρκ. τοῦ **δαίομαι**

δέδμητο : ὑπερσ. τοῦ **δαμάομαι.**

δείδω : φοβοῦμαι· δείδιμεν=πρκμ. μὲ σημ. ἐνεστ. **δειδίμεν** ἀπρμφ.=νὰ σέβωμαι, νὰ σεβασθῶ (17, 120).

δειδίσκομαι : προσφέρω.

δειλός : ὁ δόλιος, ὁ δυστυχής, δείλαιος (10, 22).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δειρὴ (ἡ): ὁ λαιμός, τράχηλος.
δέμας (τὸ): τὸ σῶμα, τὸ ἀνάστημα.
δέμω: κτίζω. **δέδμητο**: εἶχε κτισθῆ (17, 31).
δενδρήεις, εσσα: πλήρης δένδρων, δασώδης.
δεξιός: ὁ πρὸς τὰ δεξιά.
δεξιτερός: δεξιός.
δεξιώ: δυϊκ. τοῦ δεξιός=δεξιοί.
δέομαι-δοῦμαι: δένω. **ἐδήσατο** (ἀόρ.)=ἔδεσε. **δησάμενοι ὅπλα** =ἀφ' οὗ ἔδεσαν τὰ ὄργανα τοῦ πλοίου (τὰ ἐργαλεῖα)(4,49).
δέπας, αος: ποτήριον. **χρυσείῳ δέπαϊ**=εἰς χρυσοῦν ποτήριον (5,41).
δερκέσκετο: πρτ. θαμιστ. τοῦ **δέρκομαι**.
δέρκομαι: βλέπω, ἔχω τὰ βλέμματα πρός τι.
δέσμα, ατος: δεσμός. **δέσματα**=δεσμά.
δεύομαι: δέομαι, ἔχω ἀνάγκην.
δεῦρο: ἐδῶ (ἐπὶ κινήσεως).
δεύτατος: ὑπερθ. τοῦ **δεύτερος**=τελευταῖος, ἔσχατος.
δεῦτε: παρακελ. μόριον=ἐδῶ, ἔλθετε.
δεύω: βρέχω.
δέχομαι: λαμβάνω τι. **ἐδέξατο ἔγχος**=ἔλαβεν, ἐπῆρε τὸ δόρυ (τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα ἀνακουφίσῃ αὐτήν).
δή: λοιπόν (1,73).—2) ἤδη (1,81).
δηθά: πολὺν χρόνον, ἐπὶ πολύ.
δήμιος, ιον: τοῦ δήμου, δημόσιος, ἀποβλέπων εἰς τὸ συμφέρον τοῦ δήμου, τοῦ λαοῦ, κοινωφελὲς πρᾶγμα (δήμιον).
δημός: πάχος. **πίονα δημῷ**: τὰ παχέα (17,310).
δήν: πολὺν χρόνον.
δήπου: βεβαίως, ἂν δὲν ἀπατῶμαι.
δή ῥα: εὐθὺς ὡς (2,31).
δηρόν: πολὺν χρόνον.
δησάμενοι: ἀόρ. τοῦ **δέομαι-δοῦμαι**.
δήω: ἐνεστ. μὲ σημ. μέλλοντ.=θὰ εὕρω. **δήεις δὲ**=θὰ εὕρῃς δέ (13,16).
διά: (τοπ.) διὰ μέσου. **διά τ' οἰκία καὶ πόλιν**=διὰ μέσου τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς πόλεως (3,139). **διὰ δῶμα**=διὰ τῆς αἰθούσης τῶν ἀνδρῶν (15,6).
διάημι: διαπνέω, πνέω διὰ μέσου τινός, πρτ. διάειν.
δῖα θεάων: ἡ εὐγενεστάτη τῶν θεαινῶν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διακεκριμένος : χωριστός.
διακρίνω : χωρίζω.
διάκτορος : διάκονος, ὑπηρέτης, ἄγγελος.
διαμπερές : πέρα πέρα.
διὰ νύκτα : ἐν μέσῳ τῆς νυκτός (17,250).
διαπέρθω : ὀρθῶ τελείως, ἐρημώνω.
διαπρήσσω :φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ. **κέλευθον**=τὸν δρόμον, τὸ δρομολόγιον.
διαρραίω : καταστρέφω, ἐξολοθρεύω, ἀφανίζω, σπαράττω, κατατρώγω.
διασκεδάννυμι : διασκορπίζω. **διεσκέδασε** : συνήθως διασκορπίζει (11,57).
διὰ σπέος : ἀνὰ τὸ σπήλαιον, εἰς ὅλον τὸ σπήλαιον.
διὰ σφέας : διὰ μέσου αὐτῶν.
διατέμνω : διασχίζω. κόπτω.
διατμήγω : διασχίζω, **διατμήξας**=διασχίσας.
διατρέχω : (ἀόρ. διέδραμον=διέτρεξα) **διὰ-δράμοι ἂν**=ἤθελε διατρέξει.
διατρίβω : ἀργοπορῶ, βραδύνω. **μὴ διατρίβωμεν ὁδοῖο**=ἂς μὴ βραδύνωμεν κατὰ τὴν ὁδόν, ἂς μὴ ἀργοπορῶμεν (13,23).
διαφαίνομαι: γίνομαι διαφανής, φεγγοβολῶ.
διέδραμον : ἀόρ. τοῦ **διατρέχω**.
διέπερσε : ἀόρ. τοῦ **διαπέρθω**=διεπόρθησε.
δίζημαι : ζητῶ.
δινέω : περιστρέφω.
διογενής : θεῖος (ἐκ Διός).
Διοκλῆς : βασιλεὺς τῶν Φερῶν τῆς Μεσσηνίας.
διόλλυμαι : ἐξαφανίζομαι, χάνομαι καθ' ὁλοκληρίαν.
δῖος, δῖα, δῖον : (ἐκ τῆς ρ. δι-τοῦ Διὸς) θεῖος, εὐγενέστατος.
διοτρεφής: ὁ ὑπὸ τοῦ Διὸς τραφείς.
δίφρος : (ἐκ τοῦ θέματος **δι**-τοῦ δὶς καὶ **φρ**-τοῦ φέρω) τὸ μέρος τοῦ ἅρματος, τὸ ὁποῖον φέρει τὸν ἡνίοχον καὶ τὸν πολεμιστήν, ἔπειτα καὶ αὐτὸ τὸ ἅρμα. Δίφρος σημαίνει καὶ τὸ σκαμνί.
δίχα βάζω : διχογνωμῶ : **δίχ' ἐβάζομεν**=διεφωνοῦμεν.
διχθά ; δίχα, εἰς δύο.
δμωή : δούλη (ἐκ τοῦ δαμάω). **δμωαὶ**=αἱ δοῦλαι.
δμώς, δμωός : ὁ δοῦλος. πλ. δμῶες.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δοιός, πλ. δοιοί : δύο, οὐδ. **δοιὰ=δύο.**

δοάσσατο : ἔδοξεν, ἐφάνη.

δοκεύω : παραφυλάττω, βλέπω μετὰ προσοχῆς καὶ φόβου (9,13).

δοκέω : φαίνομαι.

δολιχός : μακρός. **δολιχὸν πλόον:** τὸν ὑπόλοιπον μακρὸν πλοῦν (5,169).

δολόεις, εσσα : πλήρης δόλου, δολία.

δόλος : ἀπάτη, πανουργία. **δόλοισιν**=διὰ τὰς πανουργίας μου (16,19) **δόλῳ** : δολίως.

δόμος : ὁ οἶκος, τὸ ἀνάκτορον 'Οδυσσέως ἐν 2,31. **δόμων ἄπο**=ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἀπὸ τῆς πατρίδος (μακράν). **πρὸς δόμον ὑψηλὸν**=πρὸς τὸν ὑψηλὸν οἶκον (14,54). **δόμον δε**=εἰς τὸν οἶκον.

δόρπον (τὸ) : δεῖπνον, γεῦμα.

δόρυ : ξύλον. **δόρυ νήιον**=ξύλον ναυπηγήσιμον (17,230). : **δούρατα μακρὰ ταμὼν**=ἀφ' οὗ κόψης μεγάλα ξύλα (8,15).— 2) τὸ δόρυ (τὸ ὅπλον).

Δουλίχιον : μία τῶν 'Εχινάδων νήσων, ἡ Δολίχα, οἰκουμένη ὑπὸ 'Επειῶν, ΝΑ 'Ιθάκης.

δοῦπος : κρότος.

δούρατα : δόρατα, ξύλα.

δοῦρε : (δυϊκ.) δόρατα.

δουροδόκη : δορατοθήκη, ὁπλοθήκη, 'Ιδὲ **κίων.**

δρύπτομαι : σχίζω (μέσον) **δρυψαμένω**=ἀφ' οὗ ἔσχισαν, ἐμάδησαν. (παθ.) ξεσχίζομαι, ξεγδέρνομαι. **δρύφθη κεν**=ἤθελεν ἐκδαρῆ, ξεγδαρθῆ, ξεσχισθῆ.

δυνάσθη : ἐδυνήθη.

δῦνε : πρτ. τοῦ **δύνω**=δύομαι, εἰσδύω, εἰσέρχομαι.

δύομαι : βυθίζομαι, βουτῶ. **ἐδύσατο**=ἐβυθίσθη. **δύσετ'**=ἔδυσεν (ὁ ἥλιος). **ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι**=ἔμελλε νὰ εἰσέλθη εἰς τὴν πόλιν (13,5).

δυσαής : ὁ κακῶς πνέων, σφοδρός, ἐναντίος (ἄνεμος).

δυσκηδής, έος : κακοπαθής, κακομέριμνος.

δυσμενέω : φέρομαι ἐχθρικῶς.

δυσμενής : ἐχθρός.

δύσμορος : δυστυχής.

δυσομένου 'Υπερίονος : πρὸς δυσμὰς τοῦ ἡλίου (1,24).

δυσπονής, έος : ἐπίπονος, κακός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δύστηνος: δυστυχής.
δῶ: δῶμα, οἶκος.
δῶμα: ὁ οἶκος (καὶ δώματα) ἡ κατοικία, τὰ ἀνάκτορα. ***κατὰ δῶμα ἑὸν***=εἰς τὸν οἶκόν του (3,227).
δῷσι: γ' ἑν. ἀορ. β'=δῷ=δώσῃ.
δωτίνη: δῶρον.

Ε.

Ἕ: αὐτὴν (τὴν θεὰν) (11,41.) εἶναι αἰτ. ἑν. τοῦ γ' πρ. τῆς πρ. ἀντ. γένους ἀρσ. καὶ θηλ.
ἔασιν: εἰσίν.
ἔαξεν: ἀόρ. τοῦ ***ἄγνυμι***.
ἐάω-ῶ: ἀφήνω.
ἔβαν: ἔβησαν, μετέβησαν (ἀόρ. τοῦ ***βαίνω***).
ἐβόλοντο: ἴδε ***βόλομαι***.
ἐγγύθεν ἐλθών: πλησιάσας.
ἐγγύθι: πλησίον.
ἐγείνατο: ἐγέννησεν.
ἔγκατα: τὰ σπλάχνα.
ἐγχεσίμωρος: δορατομάχος, ἔγχει (δόρατι) μαχόμενος (5,188).
ἐγχέω: χύνω μέσα. ***ἐγχείῃ***=χύνῃ (εἰς τὰ ποτήρια) (16,10).
ἔγχος: δόρυ. ***ἔγχος μέν ῥ'***=τότε τὸ μὲν δόρυ (2,31).
ἐγώ: γεν. ἐμοῦ καὶ ἐγκλ. μευ, ἐμέθεν, ἐμοῖο, δοτ. ἐμοὶ καί μοι, αἰτ. ἐμὲ καί με.
ἐγώ γε: ἐγὼ βέβαια.
ἐγών: ἐγώ.
ἐδητύς, ύος: ἡ τροφή, τὸ φαγητόν.
ἔδομαι: μέλλ. τοῦ ἔδω (17,215)=θὰ φάγω.
ἕδρη: ἕδρα, τόπος καθίσματος (ἐν ᾧ παρακάθηνται πολλοὶ τρώγοντες), συσσίτιον.
ἑδριάομαι, ῶμαι: κάθημαι, λαμβάνω κάθισμα, καθίζω.
ἔδω: τρώγω.
ἐδωδή: φαγητόν.
ἔεδνα: προὶξ (3,181).
ἐεδνόομαι: προικίζω. ***ὡς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα***=ἵνα προικίσῃ αὐτὸς τὴν θυγατέρα του (3,53).
ἐεικόσορος: (εἴκοσι - ἐρέσσω - ἐρετμὸς) πλοῖον ἔχον 20 κωπία.
ἐεικοστός: εἰκοστός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐείσατο : ἐφάνη.
ἐέργω : (δόμον) κλείω. **ἐντὸς ἔεργον**=ἔκλειον μέσα (14,11).
ἐέρση : ἡ δρόσος. **θῆλυς ἐέρση**=ἡ λεπτὴ δρόσος (12,86).
ἕζετο : ἐκάθισεν (ἐκ ῥίζης σεδ - ἑδ - ἕδος). Λαμβάνεται καὶ ὡς ἀόρ. τοῦ ἕζομαι (καθίζομαι, καθίζω).
εἰ : ἄν. **εἴποθεν ἐλθὼν**=ἄν, ἀφ' οὗ ἔλθη ἀπὸ κανὲν μέρος.
εἴα : πρτ. τοῦ **ἐάω**.
εἵατο : γ΄ πρ. ὑπερσ. ἀντὶ **ἧντο** τοῦ **ἧμαι.**
εἰ δ' ἄγε : (παρακελευσματικὰ μόρια) καὶ τώρα (2,176).
εἶδαρ-ατος : (ἔδω) τροφή, φαγητόν.
εἴδατα : πλ. τοῦ **εἶδαρ.**
εἴδετε : εἰδῆτε, ἵνα γνωρίζητε (16,16).
εἴδομεν : ἐν 5,18. Ὑποτ. ἀντὶ **ἴδωμεν**=ἂς ἴδωμεν.
εἴδομαι : φαίνομαι. **εἴδεταί μοι**=μοὶ φαίνεται. **εἴσατο** : ἐφάνη. **εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν**=ἐφάνη δὲ ὡς νέφος (10,4). **εἴσατο γάρ οἱ**=διότι ἐφάνη εἰς αὐτόν, ἔγινεν ὁρατὸς εἰς αὐτόν, εἶδεν αὐτὸν (12,6). **οἷ ἐείσατο**=ἐφάνη εἰς αὐτὸν (12,61).— 2) λαμβάνω τὸ εἶδος, τὴν μορφήν τινος, μεταμορφοῦμαι καὶ γίνομαι ὅμοιος πρός τινα. **εἰδομένη**=ὁμοία (4,20).
εἰδώς : ἄν καὶ γνωρίζῃς (3, 173).
εἰ ἰδοίατο : ἂν ἤθελον ἰδεῖ.
εἰ καί : καὶ ἂν (13, 37).
εἰκυῖα : ὁμοία.
εἴκω : ὑποχωρῶ προσηκώνομαι, σηκώνομαι ἐκ τῆς ἕδρας μου κατὰ τὴν ἐμφάνισίν τινος εἰς χαιρετισμὸν αὐτοῦ. **εἴξασκε διώκειν**=ὑπεχώρει (παρεχώρει) νὰ τὴν καταδιώκῃ, νὰ τὴν ὠθῇ (11, 20).
εἰλαπινάζω : εὐωχοῦμαι, συμποσιάζω.
εἰλαπίνη : συμπόσιον.
εἰλάτινος : ἐλάτινος, ἐξ ἐλάτης.
εἵλετο : ἀόρ. τοῦ **αἱρέομαι**=ἔλαβε.
εἰλήλουθεν : ἐλήλυθεν.
εἰλήλουθμεν : ἐληλύθαμεν (5, 81).
εἰλίπους : (εἴλω-πούς) ὁ συστρέφων τοὺς πόδας, βραδύπους.
εἰλύομαι : περικαλύπτομαι. **εἴλυτο** : ἦσαν κεκαλυμμένα (12, 22).
εἶμα : ὁ πλ. εἵματα (ἕννυμαι) ἔνδυμα, ἐνδύματα.
εἵματα : ἴδε **εἶμα.**
εἰ μέν : ἂν πράγματι (1, 81).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰμέν : ἐσμέν, εἴμεθα.

εἰ μή μοι τλαίης ὀμόσσαι : ἄν δὲν ἤθελες δεχθῇ νὰ ὀμόσῃς, νά μοι κάμῃς ὅρκον (8, 31).

εἰ μή που : ἐκτὸς ἐὰν τυχόν.

εἰμί : εἰμέν=ἐσμέν. ***ὁππόθεν εἰμὲν***=πόθεν εἴμεθα (5, 80). ***εἴη κεν*** : ἤθελεν εἶναι.

εἶμι : ἐνεστ. καὶ μέλλ.=πηγαίνω, θὰ ὑπάγω (3, 194). ***πῶς τ' ἄρ ἴω***=πῶς νὰ ὑπάγω λοιπὸν (5, 22). ***τάχα δ' εἶσι τέταρτον***=ταχέως θὰ ἔλθῃ τέταρτον (3, 89). ***ἴσαν*** :=μετέβαινον. ***εἶμι πάλιν***=γυρίζω ὀπίσω, ἐπιστρέφω.

εἴ μοι δοίη : μήπως ἤθελέ μοι δώσει (17, 75).

εἰν : ἐν. ***εἰν ἁλὶ***=ἐν τῇ θαλάσσῃ.

εἰνάετες : ἐννέα ἔτη.

εἵνεκα : ἕνεκα.

εἰνί : ἐνί, ἐν.

εἰνοσίφυλλον : (ἔνοσις=κίνησις-φύλλα) πλῆρες κινουμένων φύλλων, δασῶδες.

εἴξασκε : ἀόρ. τοῦ εἴκω ***θαμιστικός***.

εἷος : ἐν ᾧ, καθ' ὅν χρόνον.

εἰπέμεν : εἰπεῖν.

εἴπερ ἦλθε : ἄν ἤθελεν ἐπιστρέψει (6, 40).

εἴπερ τ' εἴρηαι : ἂν πράγματι ἐρωτήσῃς.

εἴρεαι : (β', πρ. τοῦ ***εἴρομαι***) ἐρωτᾷς.

εἴρεο : Προστ. ἀόρ. τοῦ ***εἴρομαι***=ἐρώτησον.

εἴρομαι : ἐρωτῶ. ***εἴρεσθαι*** : νὰ ἐρωτήσῃς.

εἰρόποκος : (εἶρος-πέκομαι) ὁ ἔχων πυκνὸν μαλλίον, πυκνόμαλλος.

εἶρος (τό) : μαλλίον, ἔριον.

εἴρυσε : ἀόρ. τοῦ ***ἐρύω***.

εἴρω : λέγω. ὁ μέλλ. ***ἐρέω***.

εἶς : (β'. πρ. τοῦ εἰμί (εἶσαι).

εἰσαναβαίνω : ἐκστρατεύω εἴς τι μέρος. ***Ἴλιον εἰσανέβαινον***= ἐξεστράτευον εἰς Ἴλιον (3, 157).

εἴσατο : ἀόρ. τοῦ ***εἴδομαι***.

εἴσεαι : μέλλ. τοῦ ***οἶδα*** (β' ἐν πρόσ.)=θὰ μάθῃς.

εἷσεν : ἀόρ. τοῦ ***ἵζω***.

ἐΐση, ἐΐσαι : ἰσόρροποι (νῆες), σύμμετροι (5, 10).

εἰς ἡμετέρου : (πατρός)· εἰς τοῦ πατρός μου τὸ ἀνάκτορον (3, 55).

ἐΐσκω : εἰκάζω, παρομοιάζω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰσόκε, εἰσόκεν : ἕως ὅτου.
εἶσον : (ἵζω)· βάλε νὰ καθίσῃ, κάθισον (15, 30).
εἰσοράω-ῶ : παρατηρῶ. **ἐς δ' ἰδέτην**=εἰσιδέτην δέ=εἶδον. **εἰσορόωντες**=ἐκτιμῶντες διὰ τοῦ βλέμματος, μὲ τὸ μάτι (17, 167).
εἰς ὅτε : διὰ τὸν χρόνον, ὅτε· διὰ τὸν καιρόν, καθ' ὅν.
εἴφ' : εἰπέ.
εἰ χ', εἴ κεν : Μετ' Εὐκτ. **εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε**= ἄν ἠθέλετε φάγει (αὐτά) σεῖς (3, 76).
εἵως : ἕως. **εἵως θερμαίνοιτο**=ἕως ὅτου ἤθελεν ἀνάψει. Ἐν 5, 126 =**τέως**, μέχρι τινός, ἐπί τινα χρόνον.
ἐκ : Τροίης **ἐξ**=ἐκ τῆς Τροίας.
ἑκάς : μακράν.
ἑκάστοθι : εἰς ἕκαστον μέρος, εἰς ἑκάστην ἕδραν (5, 8).
ἑκάτερθε : ἑκατέρωθεν, καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ (17, 232).
ἑκατόμβη : μεγάλη θυσία (πολλῶν βοῶν).
ἐκβάλλω : (χειρῶν)· βγάλλω ἀπὸ τὰς χεῖράς τινος, ἀφήνω νὰ πέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν τινος.
ἔκγονος : υἱός.
ἐκ δ' ἔλασαν : ἐξήλασαν δέ, ἐξῆλθον δέ.
ἐκέδασσεν : ἐσκέδασε, διεσκόρπισεν. Ἰδὲ **κεδάννυμι.**
ἐκέκαστο : ὑπερσ. τοῦ **καίνυμαι.**
ἔκιχεν : ἀόρ. τοῦ **κιχάνω.**
ἐκπάγλως : τρομερά, δεινῶς.
ἐκπίνω : πίνω ὅλον.
ἐκπροκαλέομαι-οῦμαι : προσκαλῶ ἔξω πρὸς τὸν ἑαυτόν μου. **μεγάρων**=ἐκ τῶν μεγάρων (4,19).
ἐκσεύομαι : ἐξορμῶ, τρέχω ἔξω μεθ' ὁρμῆς.
ἔκταμεν : ἐξέταμεν, ἔκοψεν (ἐκτέμνω).
ἔκτοθεν, ἔκτοσθεν : ἔξω, ἐκτός, μακράν.— 2) ἔξωθεν, ἀπ' ἔξω.
ἐκ τοῦ : ἔκτοτε, ἀπὸ τότε, τούτου ἕνεκα (2,117).
ἐκ τῶν ἀνθρώπων : ἐκ τῆς χώρας τούτων τῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ τούτους τοὺς ἀνθρώπους.
ἐκφεύγω : σῴζομαι, ξεφεύγω.
ἑκών : ἑκουσίως.
ἐλάαν : ἀπρμφ. τοῦ **ἐλάω** (ἐλαύνω).
ἐλαΐνεος, ον : ἐξ ἀγρίας ἐλαίας, ἀγρεληᾶς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐλαυνέμεν : ἀπρμφ. τοῦ ***ἐλαύνω***=ἐλαύνειν. Ἐν 14,32=νὰ ἐλαύνωσι (νὰ λάμνωσι), νὰ κινῶσι διὰ τῶν κωπίων, νὰ κωπηλατῶσιν.
ἐλαύνομαι : ἐν 14,36 ***ἐλήλαται***=ἔχει κτισθῆ (ἔχει τραυηχθῆ).
ἐλαύνω : (μεταβ.) φέρω τινὰ εἴς τι· (ἀμετάβ.) τρέχω, φέρομαι εἴς τι. Ἐπὶ ζῴων=παίρνω, ὁδηγῶ αὐτά. ***ἐλαύνω μῆλα***= φέρω, ὁδηγῶ τὰ γιδοπρόβατα, ζητῶ νὰ πάρω τινὸς τὰ ζῷα.
2) κτυπῶ : ***ἔλασεν μέγα κῦμα***=τὸν ἐκτύπησε μέγα κῦμα (11,1).
3) ἱππεύω, ***κέληθ᾽ ὡς ἵππον ἐλαύνων***=ἱππεύων (αὐτό) ὡς ἵππον κέλητα (11, 59).
4) προχωρῶ. ***φημὶ ἐλάαν***=λέγω, ὅτι θὰ προχωρήσω ἀκόμη.
5) κωπηλατῶ (λάμνω) (5, 157).
ἕλε : εἷλε=ἔλαβε. Ἰδὲ ***αἱρέω-ῶ***.
ἐλεαίρω : ἐλεῶ, λυποῦμαι.
ἐλέγμην : (λέγομαι), καταλέγομαι.
ἐλελίζω : διασείω, συστρέφω. ***σχεδίαν ἐλέλιξεν***= συνέστρεψε, διέσεισε τὴν σχεδίαν (11, 2).
ἐλεύσομαι : μέλλ. τοῦ ***ἔρχομαι***.
ἐλεῶ : λυποῦμαί τινα.
ἐλήλαται : πρκ. τοῦ ***ἐλαύνομαι***.
ἐλθέμεν : ἐλθεῖν.
ἕλιξ : (ἐπίθ.) καμπύλος, καμπυλόκερως (ἐπὶ βοῶν).
ἕλκω : σύρω. ***ἕλκον δ᾽ ἱστία***=ἄνοιγαν τὰ πανιὰ σύροντες διὰ τῶν λωρίων των.
ἐλλάβετο : ἀόρ. τοῦ ***λαμβάνομαι***.
ἑλόντες : λαβόντες.
ἔλπω : δίδω ἐλπίδας.
ἐλύομαι : συμμαζεύομαι, συσπειροῦμαι. ***ἐλυσθεὶς***=συμμαζευθείς.
ἔλωρ : βορά, τροφὴ (ζῴων ἁρπακτικῶν, σαρκοβόρων).
ἐμβάλλω : ῥίπτω μέσα. ***ἔμβαλε πόντῳ***=ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ πέλαγος (12,50).
ἔμβρυον : νεογνὸν (ἀρνίον, ἐρίφιον).
ἐμέμηκον : ἰδὲ ***μηκάομαι***.
ἐμήσατο : ἀόρ. τοῦ ***μήδομαι***.
ἐμεῖο : ἐμοῦ.
ἔμμεναι : ἀπρμφ. τοῦ ***εἰμὶ***=εἶναι.
ἐμμενές : (ἐπίρρ.) ἀπαύστως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔμμορε: ἰδὲ **μείρομαι**.
ἐμπάζομαι: προσέχω, φροντίζω, δίδω προσοχήν, ἀκρόασιν.
ἔμπεδος: σταθερός, ἀκράδαντος.
ἔμπης: ὅμως.
ἐν: μετὰ δοτ. προσ. μεταξὺ (ἐν μνηστῆρσι).
ἐναίσιμος: (ἐν-αἶσα)· ὁ προαναγγέλλων τὴν τύχην, προφητικός. **καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι**=καὶ νὰ εἴπῃ τὰ μέλλοντα (3,144) καὶ (3,167). **ἐναίσιμος νόος**=νοῦς δίκαιος, καθὼς πρέπει.
ἐναλίγκιος: ὅμοιος, ἴσος.
ἐν Ἀλκινόοιο: εἰς τοῦ Ἀλκινόου (τὴν οἰκίαν).
ἐναμέλγω: ἀρμέγω μέσα εἴς τι.
ἔνδον: μέσα.
ἔνεικεν: ἀόρ. τοῦ **φέρω**: ἔφερεν (ἤνεγκεν).
ἐνέπω καὶ **ἐννέπω**: λέγω, διηγοῦμαι, ἐκθέτω, μέλλ. **ἐνίψω**. **οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω**: αὐτὸν τὸν λόγον ἐγὼ οὐδέποτε θὰ εἴπω (3,122).
ἐνερείδω: στηρίζω ἐντός.
ἔνερθεν: ὑποκάτω.
ἔνθα: (χρον.) τότε (3, 82. 5, 129. 6, 56). **ἔνθ' αὖτε**=τότε πάλιν. **ἔνθ' ἤτοι**=τότε πράγματι. **ἔνθα καὶ δὴ**=καὶ τότε πλέον (12, 55).—2) τοπ.=αὐτοῦ (6, 75). **ἔνθα**=ἐνταῦθα (4,14). **ἔνθα καὶ ἔνθα**=ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. **ἔνθα μέν . . . ἔνθα δὲ**=αὐτοῦ . . . αὐτοῦ.—3) ἀναφορ.=ὅπου. **ἔνθα περ**=ὅπου ἀκριβῶς.
ἐνί: ἐν. **κοίλης ἐνὶ νηυσὶν**=ἐντὸς (διὰ) τῶν κοίλων πλοίων.
ἐνιαυτός: ἔτος.
ἐνιαύω: ἰδὲ **ἰαύω**.
ἐνιπή: προσβολή, κτύπημα. **φεύγων ἐνιπὰς** = προσπαθῶν ν' ἀποφύγω (τὰς τοῦ Ποσειδῶνος προσβολάς, τὰ κτυπήματα) (12, 65).
ἐνισπεῖν: ἀόρ. τοῦ **ἐνέπω**.
ἐνίσπῃ: ἀόρ. τοῦ **ἐνέπω**=διηγηθῇ, ἐκθέσῃ.
ἐνίψω: μέλλ. τοῦ **ἐνέπω**.
ἐννέπω καὶ **ἐνέπω**: διηγοῦμαι, λέγω. Ὁ πρῶτος στίχος τῆς Ὀδυσσείας διὰ τοῦ **ἄνδρα μοι ἔννεπε** δηλοῖ καὶ τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς.
ἐν νηΐ: ἐντὸς πλοίου, διὰ πλοίου.
ἕννυμι - ἕννυμαι: ἐνδύω, ἐνδύομαι.
ἐννύχιος: ὁ ἐντὸς τῆς νυκτός. **ἐννύχιαι κατάγοντο**=ἐντὸς τῆς νυκτὸς (τὴν νύκτα) κατέπλεον (5, 178).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐνοσίχθων : (ἔνοσις=κίνησις-χθὼν = γῆ) ὁ κινῶν, σείων τὴν γῆν. Οἱ παλαιοὶ τοὺς σεισμοὺς ἀπέδιδον εἰς τὸν Ποσειδῶνα.
ἐντίθημι : μέλλ. ἐνθήσω=θὰ θέσω μέσα (8, 12).
ἔντο : ἰδὲ ***ἵεμαι***.
ἐν τοῖσιν : μεταξὺ αὐτῶν.
ἔντοσθε : ἐντός.
ἐντρέπομαι : κάμπτομαι, συγκινοῦμαι.
ἐντύνομαι : παρασκευάζω (διὰ τὸν ἑαυτόν μου) τι.
ἑξάετες : ἓξ ἔτη.
ἔξαιτος : ἐξαίρετος, ἐκλεκτός.
ἐξακέομαι : ἐξιλεώνω. ὥς ***ἐξακέσαιτο***=ἵνα ἐξιλεώση (5, 145).
ἐξαλαόω : ἐκτυφλῶ, τυφλώνω καθ' ὁλοκληρίαν.
ἐξαλαπάζω : ἐκπορθῶ.
ἐξαναδύομαι : ἀναδύομαι ἔκ τινος. ***κύματος ἐξαναδὺς***=ἀφ' οὗ ἀνεφάνη (ἀνέβη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν) ἐκ τοῦ κύματος (τὸ ὁποῖον εἶχε σκεπάσει αὐτόν) (12, 57).
ἐξαποδύνω : ἐκδύομαι, ἀποβάλλω ἐκδυόμενός τι.
ἐξ αὐτοῖο : ἐξ αὐτοῦ.
ἑξείης : ἑξῆς, κατὰ σειρὰν (ἔχομαι).
ἔξειμι : ἐξέρχομαι.
ἐξελαύνω : ἐκδιώκω. ***μεγάρων*** : ἐκ τῶν μεγάρων. ***σηκῶν*** : ἀπὸ τὰς μάνδρας, ἐκβάλλω (τὰ πρόβατα).
ἐξέλκομαι : σύρομαι ἔξω.
ἐξερέομαι : ἐρωτῶ, ἐξετάζω. ***νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι***=νὰ ἐρωτᾷ νέος γεροντότερον (5, 24).
ἐξερέω : ἐρωτῶ. ***εἰ ἐξερέοις***=ἂν ἤθελες ἐρωτᾷ (51, 116).
ἐξ ἔρον ἕντο : ἰδὲ ***ἐξίεμαι***.
ἐξερύω : ἰδὲ ***ἐκβάλλω***.
ἐξέσσυτο : ἰδὲ ***ἐκσεύομαι***.
ἐξίεμαι : ἐκβάλλω. ***ἐξ ἔρον ἕντο***=ἐξέβαλον τὴν ἐπιθυμίαν των (τμῆσις) (2, 55). ἐχόρτασαν (5, 67).
ἔξιτε : ἐξέλθετε, φύγετε (ἔξειμι).
ἐξ οὗ : ἀφ' ὅτου.
ἑά : ἰδὲ ***ἑός***.
ἕο : ἑαυτοῦ. ***ἀπὸ ἕο*** : ἀπ' ἐπάνω του (12, 78).
ἔοικα : ὁμοιάζω (πρός τινα).
ἔοικεν : ἁρμόζει, πρέπει, εἶναι φυσικόν.
ἐοικώς : ὁ πρέπων. ***καὶ λίην ἐοικώς*** : ὁ πολὺ πρέπων εἴς τινα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐοικότες: ὅμοιοι (τοῖς Ὀδυσσέως), συνετοί (5, 127). **ὧδε ἐοικότα**=τόσον φρόνιμα.

ἔολπα: ἐλπίζω.

ἐόντες: ὤν, ὄντος. **ἐόντες**=ἐνῷ εἶσθε (πολλοὶ) (3, 221).

ἑός, ἑή, ἑόν: καὶ συνηρ. ὅς, ἥ, ὅν (ἀντων. κτητ.) ἰδικός του. **ἑὰ**=τὰ ἰδικά του. **ἑοῖσιν**=τοῖς ἑαυτοῦ.

ἐπαλαστέω: ἀγανακτῶ.

ἐπαμάομαι-ῶμαι: σωρεύω (διὰ τῶν χειρῶν).

ἐπαμήσατο: ἀόρ. τοῦ **ἐπαμάομαι**.

ἐπαμοιβαδίς: ἀμοιβαίως.

ἐπάρχομαι: ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν=ἀφ' οὗ πρῶτον ἔκαμεν ἀρχήν, ἔχυσεν ὀλίγον εἰς τὰ ποτήρια χάριν σπονδῆς. Διότι πρὶν νὰ πίωσιν οἱ παλαιοὶ ἔχυνον ὀλίγον οἶνον εἰς τὰ ποτήρια καὶ ἔκαμνον σπονδὴν εἰς τὸν θεόν, ἔπειτα δ' ἤρχιζον νὰ πίνωσι (15, 50).

ἐπεί: ἀφ' οὗ. **ἐπεὶ θάνε**: ἀφ' οὗ ἀπέθανε (3. 96).—2) ἐπειδή (2, 168).

ἐπείγομαι: σπεύδω, βιάζομαι. **ἐπειγόμενοι**=ἂν καὶ βιάζεσθε, ἂν καὶ ἐπισπεύδετε (τὸν γάμον μου) (3, 97). **νῆχε δ' ἐπειγόμενος**=ἐκολύμβα βιαστικά, διότι ἐβιάζετο (12, 18)

ἐπεὶ δή: ἀφ' οὗ ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ πλέον (12, 27).

ἐπειή: ἐπειδή.

ἔπειτα: λοιπόν (6, 73).

ἐπέπλως: ἰδὲ **ἐπιπλώω**.

ἐπέρχομαι: ἔρχομαι εἴς τι μέρος, πηγαίνω. **ἐπελθὼν**=ἂν ἐπήρχετο (6, 73). **ἐπελθὼν**=ἀφ' οὗ ὑπάγῃς.

ἐπέσπον: ἀόρ. τοῦ **ἐφέπω**.

ἐπεσσύμενος: (ἐπισεύομαι) ὁρμήσας.

ἐπετήσιος: δι' ὅλου τοῦ ἔτους.

ἐπέχραον: πρτ. τοῦ **ἐπιχράω**.

ἐπηετανόν: (ἐπίρρ.) ἀφθόνως, ἐν ἀφθονίᾳ (14,22).—2) παντοτινῶς (14,51).

ἐπήν: ἀφ' οὗ. **ἐπὴν δή μοι διατινάξῃ**=ἀφοῦ, ὅταν δὲ πλέον μοῦ διασκορπίσῃ.

ἐπήρετμος: ὁ ἔχων κωπία. **νῆες ἐπήρετμοι**=πλοῖα μὲ κουπιά (6,16).—2) ὁ εἰς τὰ κωπία, δηλ. ἕτοιμος (ἐπὶ-ἐρετμόν).

ἐπί: ἔπειτα (5,176).

ἔπι: κατ' ἀντιστροφὴν ἀντὶ **ἐπί**.— 2) ἀντὶ τοῦ **ἔπεστι**=ὑπάρχει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπιβαίνω: πατῶ ἐπάνω. ***ἠπείρου***=τῆς ξηρᾶς. ***πρὶν ἐπιβήμεναι***=πρὶν νὰ ἐπιβῇ, πρὶν νὰ πατήσῃ ἐπάνω (15,63).

ἐπιβοάω-ῶ: μέλλ. ἐπιβοήσομαι καὶ ἐπιβώσομαι=ἐπικαλοῦμαι, ζητῶ τὴν βοήθειάν τινος.

ἐπιδήμιος: ὁ ἐν τῷ δήμῳ αὐτοῦ (ἐν τῇ πατρίδι) ὤν, ὁ φερμένος ἀπὸ ταξείδι.

ἐπιδινέομαι-οῦμαι: ἐπὶ ἀετῶν=κάμνω γύρους, περιστρέφομαι. ***ἐπιδινηθέντε***=ἀφ' οὗ ἔκαμον στροφάς (3,136).

ἐπιειμένος: ἐνδεδυμένος, ἔχων (ἐπιέννυμαι).

ἐπικρατέω: ἄρχω. ***ὅσοι ἐπικρατέουσιν ἄριστοι***=ὅσοι προύχοντες ἄρχουσι (2,150).

ἐπικρῆσαι: ν' ἀναμείξωσι, ν' ἀνακατώσωσιν ἀκόμη.

ἐπίκριον: ἡ κεραία τοῦ πλοίου.

ἐπικλύω: ὑπακούω, ἀκούω.

ἐπικλώθω: ὁρίζω. Αἱ Μοῖραι ἔκλωθον τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν λέγονται καὶ ***Κλῶθες.***

ἐπιλανθάνομαι: λησμονῶ.

ἐπιλήθομαι: ἐπιλανθάνομαι.

ἐπιμάομαι καὶ ἐπιμαίομαι: ψηλαφῶ. ***ἐπιμασσάμενος χειρὶ***=ψηλαφήσας διὰ τῆς χειρός (17,148).—2) ἐπιζητῶ,ἐπιδιώκω. ***ἐπιμαίεο νόστου***=ἐπιζήτει νὰ φθάσῃς εἰς τὴν χώραν τῶν Φ. (11,32).

ἐπιμαίομαι: ἴδε ***ἐπιμάομαι.***

ἐπιμάρτυροι: μάρτυρες διά τι (2,178).

ἐπιμασσάμενος: ἐπιμαίομαι (ἀόρ.).

ἐπιμνησθείς: ἐνθυμηθείς.

ἐπιπείθομαι: ὑπακούω.

ἐπιπλεῖν: ἀπρμφ. τοῦ ***ἐπιπλέω.***

ἐπιπλέω: πλέω ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. ***ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ***=νὰ πλέωμεν ἐπάνω εἰς τὸ ἁλμυρὸν ὕδωρ,τὴν θάλασσαν (17,73). Ἐν 17,70-73 ἡ σειρὰ θὰ εἶχεν ὡς ἑξῆς: πρώτιστα μὲν τυρῶν αἰνυμένους, αὐτὰρ ἔπειτα καρπαλίμως ἐξελάσαντας σηκῶν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας πάλιν ἰέναι ἐπὶ νῆα θοήν.

ἐπιπλώω: ἐπιπλέω. ***πόντον ἐπέπλως***=διέπλευσας τὸ πέλαγος (5,15).

ἐπισεύομαι: ἐφορμῶ. ***κῦμα δεινὸν ἐπεσσύμενον***=δεινῶς ἐφορμῆσαν, ἐπελθόν (11,2).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπισπέρχω: ἐφορμῶ, ἐπιπίπτω ῥαγδαίως (ἐπὶ θυέλλης).
ἐπίσποι: Εὐκτ. ἀόρ. τοῦ **ἐφέπω.**
ἐπισσεύω: κινῶ κατά τινος. **μὴ ἐπισσεύῃ**=μήπως στείλῃ κατ' ἐμοῦ (12,40).
ἐπισταμένως: ἐπιτηδείως, τεχνηέντως.
ἐπιστεφής: πλήρης μέχρι χειλέων (κρατήρ).
ἐπιστέφω: (ἐπὶ οὐρανοῦ) περιβάλλω· (ἐπὶ κρατῆρος) γεμίζω μέχρι χειλέων.
ἐπίστροφος: κοινωνικός.
ἐπιτίθημι: θέτω ἐπάνω. **Ποσειδάωνι πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθημεν**=ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἐθέσαμεν πολλὰ μηρία (5,179).
ἐπιτιμήτωρ: προστάτης.
ἐπιτρέπομαι: σοὶ δὲ θυμὸς ἐπετράπετο=εἰς σὲ δὲ ἡ ψυχή σου ἐζήτησε, ἤγειρε τὴν ἀξίωσιν (16, 12).
ἐπιφράζομαι: σκέπτομαι. **οἷον δὲ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι**=ὁποῖον λόγον ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν σου νὰ εἴπῃς, ἀφ' οὗ τοιοῦτον λόγον ἐσκέφθης νὰ εἴπῃς (8,36).
ἐπιφροσύνη: ἑτοιμότης πνεύματος.
ἐπίφρων: συνετός, φρόνιμος. **νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ**=μὲ προσοχὴν καὶ φρόνιμον σκέψιν (5,128).
ἐπιχεύομαι: χύνω ἐπάνω μου.
ἐπιχέω-ἐπιχεύω: χύνω ἐπάνω εἴς τι.
ἐπὶ χθονί: ἐπὶ γῆς.
ἐπιχθόνιος: ὁ ἐπὶ γῆς, ὁ ζῶν.
ἐπιχράω: ἐπιπίπτω, ἐφορμῶ.
ἐπιωγή: ὅρμος, ὁρμίσκος.
ἐποίχομαι: πηγαινοέρχομαι. **ἐποίχομαι ἱστὸν**=πηγαινοέρχομαι εἰς τὸν ἀργαλειόν. Τότε ὁ ἱστὸς ἦτο ὄρθιος καὶ δὲν εἶχε κάθισμα νὰ κάθηται ἡ ὑφαίνουσα.
ἕπομαι: ἀκολουθῶ· ἀόρ. ἑσπόμην. **ἕποντο**=ἠκολούθουν (4, 32).
ἐπόρνυμί τινι: ἐγείρω ἐναντίον τινός.
ἔπος: λόγος.
ἐποτρύνω: παρακινῶ. **ὄφρα ἐποτρύνω**=ἵνα παρακινήσω.
ἔπρησεν: ἀόρ. τοῦ **πρήθω.**
ἐραννός; τερπνός.
ἐρατεινός: προσηνής, φιλόφρων, τερπνός.
ἔργα: οἱ καλλιεργημένοι ἀγροὶ (13, 13).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔρδω: πράττω. ***ἔρξαι***=νὰ κάμῃς. ***ἔρξω***=θὰ κάμω.

ἐρεείνω=ἐρωτῶ.

ἐρείδομαι= στηρίζομαι. ***χάλκεοι τοῖχοι ἐρηρέδατ'*** = χαλκοῖ τοῖχοι ἦσαν ἱδρυμένοι (14, 9). Κατ' ἄλλην γραφὴν ***ἐληλάδατ'***=ἐλήλαντο=εἶχον κτισθῆ.

ἐρέσθαι: ἀόρ. τοῦ ***ἐρωτάω***·

ἐρέτης: κωπηλάτης.

ἐρετμόν: ἡ κώπη, τὸ κουπί.

ἐρεύγομαι: ἐκσπῶ (ἐπὶ κυμάτων). ***τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόν δε***= ὅσα ἐκσπῶσιν εἰς τὴν ξηράν, ὅσα θραύονται εἰς τὴν ἀκτὴν (12, 57). ***κῦμα δεινὸν ἐρευγόμενον***=κῦμα φοβερὰ ἐκσπῶν, θραυόμενον.

Ἐρεχθεύς: ἥρως τῆς Ἀττικῆς, συγχεόμενος καὶ πρὸς τὸν Ποσειδῶνα. Κατὰ τὸν Ὅμηρον εἶναι υἱὸς τῆς Γῆς, ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῷ ἐν Ἀκροπόλει ναῷ αὐτῆς καὶ συλλατρευόμενος μετ' αὐτῆς ἐν Ἐρεχθείῳ. Ἡ λέξις σημαίνει τὸν διαρρηγνύοντα, σχίζοντα, σείοντα τὴν γῆν καὶ εἶναι συνώνυμος πρὸς τὸ ***ἐνοσίγαιος*** ἢ ***ἐνοσίχθων.***

ἐρέχθω: σπαράττω, βασανίζω. ***δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων***= μὲ δάκρυα καὶ στεναγμοὺς καὶ λύπας βασανίζων τὴν ψυχήν του (7, 8).

ἐρέω: θὰ εἴπω. ***ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω***=ἀλλὰ θά σοι εἴπω κἄτι.

ἐρηρέδατο: ὑπερσ. τοῦ ***ἐρείδομαι***.

ἐρητύομαι: ἐμποδίζομαι, κατακρατοῦμαι.

ἐρίβωλος: (ἐρι-βῶλος) εὔφορος.

ἐριδαινέμεν: ἀπρμφ. ἐρίζειν.

ἐριδαίνω: ἐρίζω.

ἐρίδουπος: (ἐρι-δοῦπος) θορυβώδης.

ἐρίηρος: (ἐρι-ἦρα) πλ. ***ἐρίηρες***=ἀγαπητός, οἱ.

ἐρικυδής: (ἐρι-κῦδος) λαμπρός, περίφημος.

Ἐρινύες: θεοποίησις τῶν τύψεων τῆς συνειδήσεως τῶν κακούργων καὶ ἀσεβῶν. Τιμωροῦσι τοὺς κακοὺς καὶ μετὰ θάνατον.

ἐριστάφυλος: (ἐρι-σταφυλή) ὁ ἐκ μεγάλων (ἁδρῶν) σταφυλῶν παραγόμενος.

ἕρκος: φραγμός, τοῖχος, φράκτης.

Ἑρμείας: Ἑρμῆς, θεοποίησις τοῦ ἀνέμου.

ἔροιτο: Εὐκτ. ἀόρ. τοῦ ***ἐρωτάω-ῶ.***

ἔρος: ἔρως, ἐπιθυμία.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἑρπύζω: σύρομαι.
ἐρρίζωται: εἶναι φυτευμένη (ῥιζόομαι-οῦμαι).
ἕρσαι: τὰ ὄψιμα ἀρνία καὶ ἐρίφια.
ἐρυκακέειν: Ἀπρμφτ. ἀόρ. τοῦ ***ἐρύκω***.
ἐρυκανάω: ἄλλος τύπος τοῦ ***ἐρυκάνω*** καὶ ***ἐρύκω***.
ἐρύκω: κατακρατῶ, ἐμποδίζω.—2) ἀποτρέπω, ἀποκρούω, (λιμόν). ***λιμόν κεν ἐρύκοι τοι***=θὰ ἠδύναντο νά σοι ἀποκρούσωσι τὸν λιμὸν (8, 19).
ἔρυμαι: ἐρύομαι, φυλάττω, ῥύομαι.
ἔρυσθαι: τοῦ ***ἐρύομαι***=νὰ προφυλάξῃ.
ἐρύω: σύρω, ῥίπτω, ἀποσύρω. ***ἐρύσαντο***=ἀπέσυραν (τὰ κρέατα ἐκ τοῦ πυρός). ***εἴρυσε***=ἔσυρε καὶ ἔρριψε, σύρων ἔρριψε (4, 8).
ἔρχατο: ὑπερσ. τοῦ ***εἴργομαι***=ἦσαν κλεισμένα.
ἔρχομαι: ***φασὶν οὐκέτι ἔρχεσθαι***=λέγουν, ὅτι δὲν ἔρχεται πλέον (2, 94). ὁ μέλλ. ἐλεύσομαι. ***οἴκαδ᾽ ἐλεύσεσθαι***=θὰ ἔλθῃ, θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα (3, 161).—2) πηγαίνω. ***ἔρχεο πευσόμενος***=πήγαινε νὰ ἐρωτήσῃς (νὰ μάθῃς) (2, 182).
ἐρωτάω-ῶ: ἀόρ. ἠρόμην. ***ἵνα ἔροιτό μιν***=ἵνα ἐρωτήσῃ αὐτόν.
ἔσαν: ἦσαν.
ἐσάωθεν: γ΄. πλ. ἀόρ. τοῦ σαόομαι=***σῴζομαι***=ἐσώθησαν.
ἔσβη=ἀόρ. τοῦ ***σβέννυμαι***.
ἐς δ᾽ ἦλθον: (τμῆσις) εἰσῆλθον δέ.
ἐσελεύσομαι: μέλλ. τοῦ ***εἰσέρχομαι***=θὰ ὑπάγω.
ἐς ἠέλιον καταδύντα: μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου (5, 138).
ἐσθλός: καλός, λαμπρός, ἔξοχος. ***ἐσθλοὶ ἑταῖροι***: οἱ γενναῖοι σύντροφοι (4, 10). ***φρένας ἐσθλὰς ἔχειν***=σωφροσύνην, καλὸν νοῦν (14, 34).
ἐσθέμεναι: ἀπρμφ. ἔσθειν, ἐσθίειν.
ἐσθής-ῆτος: φόρεμα. (περιληπτ.) φορέματα, ἐνδύματα, ῥοῦχα.
ἔσθω: ἐσθίω, τρώγω. ***ὑμέας ἐσθέμεναι***=σεῖς νὰ τρώγητε (3, 75).
ἔσκεν: πρτ. τοῦ ***εἰμί***=ἦν.
ἑσπέριος: ὁ γινόμενος τὴν ἑσπέραν. ***ἀγέρεσθαι ἑσπερίους***=νὰ συναθροίζωνται τὴν ἑσπέραν (4, 4).
ἕσπετο: ἀόρ. τοῦ ***ἕπομαι***.
ἑσσάμενος: Μτχ. ἀόρ. τοῦ ***ἕννυμαι***.
ἔσσυο: ἰδὲ ***σεύομαι***.
ἕστασαν: (ἵσταμαι) ἐστέκοντο.
ἕστηκεν (ἵσταμαι) στέκεται, εἶναι ἀραγμένη (ἡ ναῦς).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔστι: (ἀπρ.) εἶναι δυνατόν.
ἐστόρεσεν: στορέννυμι=στρώνω.
ἐσχάρη: ἡ ἑστία τῆς οἰκίας. ***ἀπ᾽ ἐσχαρόφιν*** = ἀπὸ τῆς ἑστίας (ὦρσεν=ἐσήκωσεν) 15, 37. (Τὸ ***ἐσχαρόφιν*** εἶναι γεν. καὶ δοτική) ***ἐπ᾽ ἐσχαρόφιν***=ἐπὶ τῆς ἑστίας (6,59) ***ἐπ᾽ ἐσχάρῃ*** =πλησίον τῆς ἑστίας (15,20).
ἐσχαρόφιν: ἰδὲ ἐσχάρη.
ἐσχατιή: ἡ ἄκρα νήσου. ***ἐπ᾽ ἐσχατιῇ*** = εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον τῆς νήσου (17, 28).
ἔσχατοι ἀνδρῶν: (οἱ Αἰθίοπες) τελευταῖοι τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου (1,23).
ἕταρος: ἑταῖρος.
ἑταῖρος: σύντροφος, φίλος.
ἐτεόν: ἀληθῶς,
ἑτέρωθεν: ἐξ ἀντιθέτου (14,53).
ἑτέρως: ἄλλως.
ἔτετμεν: (ἄνευ ἐνεστῶτος) εὗρεν, ἐπέτυχεν (2,123). ***ἔτετμον*** = ηὗρα (ῥίζα τεμ.).
ἐτήτυμον: ἀληθές· (ἐπίρρ.) ἀληθῶς.
ἔτι: πλέον (3,190), ἀκόμη.
ἔτλη: ἀόρ. τοῦ ***τλῆναι***.
ἐύ: εὖ, καλῶς.
εὐδείελος: εὔδηλος, περίβλεπτος, περιφανής.
εὕδω: κοιμῶμαι.
ἐύδμητος: (ἐύ-δμητὸς) εὔκτιστος, ὡραῖος, καλοκτισμένος.
εὐεργής: καλοκαμωμένος, ὡραῖος.
Εὐηνορίδης: ὁ υἱός τοῦ Εὐήνορος.
εὖθ᾽: εὖτε=ὅτε.
εὐκέατος: εὔσχιστος.
ἐυκνήμις, ιδος: ὁ καλὰς κνημῖδας ἔχων.
ἐυκτίμενος: ὁ καλοκτισμένος.
εὐνάζομαι: (ἐπὶ πτηνῶν) κοιμῶμαι, κουρνιάζω.
εὐνάομαι: κατακλίνομαι, πλαγιάζω, ἡσυχάζω.
εὐνή: κοίτη, στρῶμα, κλίνη.
εὐνῆφιν: γεν. τοῦ ***εὐνή***.
εὐνηθῆναι: ἀόρ. τοῦ ***εὐνάομαι***.
ἐύννητος: εὔκλωστος, καλογνεσμένος (ἐύ-νήθω).
εὔξεαι: μέλλ. τοῦ ***εὔχομαι***.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐύξοος : ὁ καλῶς ἐξεσμένος, εὔξεστος.
ἐυπλόκαμος : ἡ ἔχουσα καλοὺς πλοκάμους, εὐπλόκαμος.
ἐύπωλος : ἡ ἔχουσα καλοὺς ἵππους (ἐὺ-πῶλος) (ἡ) χώρα.
εὑρίσκομαι : ***εἴ τιν' εὑροίμην λύσιν*** = ἂν ἤθελον δηλ. εὕρει καμμίαν ἀπολύτρωσιν (17,268).
Εὖρος : ὁ ἀνατολικὸς ἄνεμος.
εὐρυάγυια : ἡ ἔχουσα εὐρείας ἀγυιάς, πλατεῖς δρόμους.
εὐρύοπα : ὀνομ.ἑν. (εὐρύς-ὄπ-ὄψ) ὁ εὐρὺ (μακρὰν) βλέπων (ἐπίθ. τοῦ Διός). Ἡ κατάληξις α εἶναι κλητικῆς, ἥτις μετεπήδησεν εἰς τὴν ὀνομαστικήν. (Λεξ. Ὁμρ. Π. Λορεντζάτου).
εὐρύς, εῖα : ἐκτεταμένος.
ἐύσελμος : ἡ ἔχουσα καλὸν κατάστρωμα (σέλμα), εὐκατάστρωτος.
εὗσεν : ἀόρ. τοῦ ***εὕω.***
ἐύσκοπος : ὁ καλὸς παρατηρητής.
ἐύστρεπτος : καλοστρημμένος.
ἐυστρεφής : εὐλύγιστος.
εὖτ' ἂν : ὅταν.
ἐυτρεφής, έος : εὐτραφής, παχύς.
ἐὺ φρονέων : εὐνοϊκὰ φρονήματα ἔχων (σφὶν = πρὸς αὐτούς). 3,145
ἐυφροσύνη : καλὴ καρδιά, χαρά.
εὐχετάομαι-ῶμαι : καυχῶμαι, λέγω καυχώμενος.
εὔχομαι : καυχῶμαι, ὑπερηφανεύομαι. ***ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἶναι***=ὑπερηφανεύομαι δέ, ὅτι εἶμαι ἱκέτης σου (12,69).— 2) παρακαλῶ προσευχόμενος. ***εὐχομένοισι,*** οἵτινες σὲ παρακαλοῦμεν προσευχόμενοι (5,56) καὶ (3,241).
εὖχος : δόξα, νίκη.
εὕω : καίω, καψαλίζω.
ἔφαν : εἶπον.
ἔφαντο : εἶπον.
ἐφάπτομαι : ***ἐπὴν ἐφάψεαι ἠπείροιο***=ὅταν ἐγγίσῃς τὴν ξηρὰν (11,36).
ἐφέπω : ἀκολουθῶ, παίρνω. ***ἐπέσπον*** (ἀόρ. β΄) ἔλαβον, ἐπῆραν. ***θάνατον καὶ πότμον ἐπίσποι***=ἤθελεν εὕρει τὸν θάνατον καὶ τὴν μοῖράν του (τὴν κακὴν) 3, 230.
ἐφεστάμεν : ἀπρμφ. πρκμ. ***ἐφεστάναι.*** ἰδὲ ***ἐφίσταμαι.***
ἐφευρίσκω : καταλαμβάνω τινά, συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ. ***ἐφεύρομεν*** = κατελάβομεν αὐτήν, ἐπιάσαμεν (ἐπ' αὐτο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φώρῳ) 3,109.—2) εὑρίσκω, ἀνακαλύπτω. **εἴ που ἐφεύροι**=ἂν ἤθελεν ἀνακαλύψει κάπου, μήπως ἤθελεν ἀνακαλύψει (12,58).

ἐφίημι: ἐπιβάλλω, ἐπιπέμπω. **ὅ κε χεῖρας ἐφείη**=ὅστις ἤθελεν ἐπιβάλει χεῖρας (2,159). **ἐφέηκεν**=ἐπέβαλε (16,38).

ἐφίσταμαι: στέκομαι πλησίον. **θύρησιν ἐφεστάμεν**=νὰ ἵσταται πλησίον εἰς τὴν θύραν, διότι ἵστατο πλησίον εἰς τὴν θύραν.

ἔφυν: εἶχον φυτρώσει, ἦσαν ἐκ φύσεως συμπεπλεγμένοι (12,100).

ἐφύπερθεν: ἄνωθεν.

Ἐφύρη: πόλις τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας.

Ἐχένηος: τῶν Φαιάκων τις.

ἔχεσκον: πρτ. θαμ. τοῦ ἔχω=εἶχον (14, 22).

ἔχησιν: Ὑποτ. τοῦ **ἔχω**=κατέχῃ, ἔχῃ.

ἔχομαι: μένω προσκεκολλημένος εἴς τι. **τῆς ἔχετο**=εἰς τὴν ὁποίαν ἔμενε προσκεκολλημένος (12,48).—2) κρατοῦμαι. **ἀώτου θεσπεσίοιο ἐχόμην**=ἐκρατούμην ἀπὸ τὰ λαμπρά, λεπτὰ μαλλιά. **πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται**: εἶναι κολλημέναι (αἱ ἄκανθαι) ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην (17,27).=3) προσκολλῶμαι (12,52).

ἔχραε: ἰδὲ **χράω**.

ἔχω: (κεφαλήν)· κρατῶ τὴν κεφαλήν μου. **παλάμῃ δ' ἔχε**=εἰς δὲ τὴν παλάμην ἐκράτει (2,9). **ἔχω ἔργα**=καταγίνομαι εἰς ἔργα, ἔχω ἐπάγγελμα. **ἔχον πατρ. ἔργα**=εἶχον τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα (3,22). **ἔσχε δὲ κῦμα**=ἐκράτησε δὲ τὰ κύματα (12,70). **ἔχω**=κατοικῶ (1,67). **ἔχω** (ἐπὶ πλοίου)· διευθύνω. **Πύλονδ' ἔχον**=διηύθυνον (τὸ πλοῖον) εἰς Πύλον (5,182). **ἔχω νῆα**=προσορμίζω τὸ πλοῖον. **ἔχω κάτα**=κατέχω.

ἔω: Ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ **εἰμὶ**=ὦ. **ἵνα ἔω**=διὰ νὰ εἶμαι (16,18).

ἑῷ θυμῷ: καθ' ἑαυτόν (7,1).

ἐών, ἐόντος: ὤν, εὑρισκόμενος, διότι εὑρίσκετο (6,6). **μηδ' ἔτ' ἐόντος**=καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει (δὲν ζῇ) πλέον (3,200).

ἕως: ἐν ᾧ (χρόνῳ) (11,53).— 2) τέως, ἐπί τινα χρόνον (3,133). **ἕως κε ἀποδοθείη**=ἕως ὅτου ἤθελον ἀποδοθῇ.

Ζ.

Ζαής: σφοδρὸς (ἄνεμος).

ζείδωρος: (ζειὰ-δῶρον)· ἡ δωρουμένη τὸν σῖτον (γῆ), σιτοδότειρα.

Ζέφυρος: ὁ δυτικὸς ἄνεμος (συγγενὴς τῷ **ζόφος**)· **ζεφυρίη**= ἡ αὔρα τοῦ Ζεφύρου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζόφος : ἡ δύσις, τὸ σκότος.
ζωέμεναι : ἀπρμφ. τοῦ ζώω-ζῶ=ζώειν = εἰς τὴν ζωήν των, ἐφ' ὅσον ζῶσιν (15,16).
ζωός : ζῶν, ζωντανός.
ζώω ζῶ : ζῶ.

Η.

ἦ : ἀληθῶς (10,9), πράγματι (2,158).
ἦ : (ἐρωτ.) ἆρά γε.
ἦ : (ῥῆμα)=ἔφη· ὁ ἐνεστ. **ἠμὶ**=φημί (6,28).
ἤ-ἦε : ἤ-ἤ διαζευκτικός. **ἦε νόημα**=ἢ διανόημα, σκέψις.
ἠέ : ἤ. **ἠείδη** : ᾔδει=ἐγνώριζε (οἶδα).
ἠέλιος : ἥλιος.
ἦεν : πρτ. τοῦ **εἰμὶ**=ἦν. **πεφυγμένος ἦεν**=ἦτο ἀπηλλαγμένος.
ἠέρα : αἰτ τοῦ **ἀήρ** : ἀχλύν.
ἠεροειδής : ὁμιχλώδης, γεράνιος.
ἠβαιόν : ὀλίγον. **οὐδ' ἠβαιὸν**=οὐδὲ τὸ παραμικρὸν (5,14). **ἐλθόντες δ' ἠβαιόν**=προχωρήσαντες δ' ὀλίγον (17,308).
ἡβάω-ῶ : γίνομαι ἔφηβος, μεγαλώνω, ἀκμάζω.
ἡβώωσα : ἀκμαία, εὐθαλής (ἡμερίς).
ἠγάθεος, η : (ἄγαν-θεός)· θειότατος-η, ἱερώτατος-η.
ἤγειρε : ἀόρ. τοῦ **ἀγείρω**=συνεκάλεσεν (ἡμᾶς).
ἠγείροντο : πρτ. τοῦ **ἀγείρομαι**.
ἡγεμονεύω : γίνομαι ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ, ὁδηγός.
ἡγέομαι : βαδίζω ἐμπρός, προηγοῦμαι, ὁδηγῶ. **οὐκ ἄν μοι ἡγήσαιο**=δὲν εἶναι δυνατὸν νά με ὁδηγήσῃς; ὁδήγησόν με, παρακαλῶ (13,9).
ἠγερέθομαι : ἄλλος τύπος τοῦ **ἀγείρομαι**=συναθροίζομαι, συνέρχομαι. ἀόρ. **ἠγερθεν**= ἠγέρθησαν, συνηθροίσθησαν (3,9).
ἡγήσατο : ἀόρ. τοῦ **ἡγέομαι**.
ἡγήτωρ, ορος : ἡγεμών, ἀρχηγός.
ἠγνοίησεν : ἀόρ. τοῦ **ἀγνοέω**=ἠγνόησεν.
ἡ δέ : καὶ ἰδού.
ἥ δε : ἰδοὺ αὕτη (2, 90).
ἠδέ : καί.
ᾔδη : ὑπρσ. τοῦ **οἶδα**=ἐγνώριζον.
ἥδομαι : εὐχαριστοῦμαι. **ἥσατο δ' αἰνῶς** = ηὐχαριστήθη δὲ φοβερά, μεγάλως (17, 199).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἤια: ἐν 11, 56 τὰ ἄχυρα. **ἠίων θημῶνα**=σωρὸν ἀχύρων.
ἤια: τὰ ἐφόδια, τὰ διὰ τὸ ταξείδιον ἀναγκαῖα τρόφιμα. **ᾖα**=ἤια.
ἤι (ε)-ἤιεν: πρτ. τοῦ **εἶμι**=ἐβάδιζεν.
ἤιξαν: ἀόρ. τοῦ **ἀΐσσω**.
ἠιών, όνος: ἡ παραλία, ὁ αἰγιαλός.
ἠλάκατα: τὰ ἐπὶ ἠλακάτης (ῥόκας) ἔρια, τὸ μαλλί.
ἤλασ(ε): ἐκτύπησεν (11, 55).
ἠλασκάζω: διαφεύγω, ἀποφεύγω κρυπτόμενος.
ἠλεός: διεστραμμένος τὸν νοῦν (φρένας), στραβοκέφαλος.
ἠλίβατος: ἀπότομος.
ἤλιθα: παρὰ πολύ. **ἤλιθα πολλή**=πλείστη (17, 176).
ἤλπετο: πρτ. τοῦ ἔλπομαι=ἐνόμιζεν, ἤλπιζεν.
ἠμαθόεις, όεντος: ἀμμώδης (ἐκ τοῦ ἄμαθος).
ἧμαι: κάθημαι. **ἧστο**=ἐκάθητο. **εἵατο**=ἐκάθηντο. **ἥμενος**=καθήμενος. **ἧντο**: ἐκάθηντο.
ἦμαρ, ατος: ἡμέρα. **ἤματα δέ**=τὰς δὲ ἡμέρας, τὴν δὲ ἡμέραν (8, 9). **ἤματα πάντα**=καθ' ἑκάστην (3, 55).
ἠμάτιος, η: ὁ γινόμενος τὴν ἡμέραν. **ἠματίη ὑφαίνεσκεν**=τὴν ἡμέραν ὕφαινεν (3, 104).
ἠμέν-ἠδέ: καὶ-καί.
ἥ μ' ἔτεχ': αὐτήν, ἥτις με ἐγέννησε.
ἡμερίς: κληματαριά.
ἠμί: φημί. πρτ. **ἦν**=ἔφην, **ἦ**=ἔφη, εἶπε.
ἧμιν: ἡμῖν.
ἦμος: σύνδεσμ. χρον.=ὅτε.
ἤν: ἐήν (1, 21).
ἠνεμόεις: ὁ ὑπὸ ἀνέμων προσβαλλόμενος, ὑψηλός, τρικυμιώδης.
ἦνον: πρτ. τοῦ **ἄνω**.
ἥντινα: ἰδὲ **ἥ τις**.
ἠνώγει: ὑπερσ. τοῦ **ἄνωγα**.
ἧος: ἕως. **ἧος ἐπῆλθε νέμων**=ἕως ὅτου ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς βοσκῆς (17, 79).
ἤπειρόν δε: εἰς τὴν ξηράν.
ἤπειρος: ξηρά. **ἐπ' ἠπείρου**=κατὰ ξηράν, εἰς τὴν ξηράν.
ἤπιος: μαλακὸς (3, 47).
ἠπύω: φωνάζω, καλῶ τινα.
ἦρα καὶ ἐπίηρα: χάρις. **ἐπίηρα φέροντες**=χαριζόμενοι.
ἤραρε: ἀόρ. τοῦ **ἀραρίσκω**.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἤρατο : ἴδε ***ἀείρω.***

ἠριγένεια : (ἦρι-γίγνομαι) ἡ ἐκ τοῦ σκότους γιγνομένη (αὐγή).

ἥρως : ὁ ἐξέχων κατὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς, παλληκάρι.

ἧς γαίης : τῆς πατρίδος του.

ἦσθε : πρτ. ἤσθιε.

ἧστο : (ἧμαι) ἐκάθητο.

ἤ τ'. ἦτοι.

ἥ τις : ἐπὶ πλαγ. ἐρωτ.= ποία. ***ἥν τινα μῆτιν***= ποίαν σκέψιν, γνώμην.

ἦτοι : βεβαίως, πράγματι (2, 172).

ἦτοι ὁ : οὗτος μέν.

ἦτορ, ορος (τό) : ἡ καρδία.

ἠύτε ; ὥς, καθώς.

ἠχή : ἦχος, θόρυβος. ***ἠχῇ θεσπεσίῃ***=μετὰ φοβεροῦ θορύβου.

ἦχι : ποῦ.

ἠῶθεν : τὴν αὐγήν, τὸ πρωί, ἀπὸ πρωίας.

ἠῶθι : τὴν αὐγήν, ***ἠῶθι πρό***=πρὸ τῆς αὐγῆς ὀλίγον (12, 88).

ἠώς : ἡ αὐγή, ἕως, ἡ ἀνατολή. ***πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε***=πρὸς τὴν αὐγὴν καὶ τὸν ἥλιον, πρὸς ἀνατολὰς (16, 26).

Ἠώς : προσωποποίησις τῆς αὐγῆς, σύζυγος τοῦ Τιθωνοῦ.

Θ.

θαλάμη (ἡ) : ἡ φωλεὰ τοῦ πολύποδος (ὀκτάποδος), τὸ θαλάμι.

θάλλω : πρασινίζω, εἶμαι κατάφορτος καρπῶν, ἀκμάζω. ***τεθήλει δὲ σταφυλῇσιν***=ἦτο δὲ κατάφορτος ἀπὸ σταφυλὰς (6, 69).

θαλπωρή : ἐλπίς.

θαμά : συχνά.

θαμβέω : μετὰ θαυμασμοῦ, μετ' ἐκπλήξεως παρατηρῶ.

θάμβησαν : ἀόρ. τοῦ ***θαμβέω.***

θαμίζω : συχνάζω, συνηθίζω νὰ πηγαίνω κάπου.

θανών : θανόντι=ἄν ἀπέθνησκε (2, 141).

θαρσέω : θαρρῶ, ἔχω θάρρος. ***θαρσήσας***=ἀφ' οὗ ἔλαβε θάρρος (5, 76).

θᾶσσον : ταχύτερον.

θαῦμα : θαυμαστόν τι, ὑπερφυσικὸν ὄν. ***θαῦμα ἰδέσθαι***= θαῦμα νὰ τὰ ἴδῃ κανείς (13, 32).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θεάομαι-ῶμαι : παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, ἀποθαυμάζω. **θηεῖτο** =παρατηρῶν ἐθαύμαζε. **θηήσατο**=ἀπεθαύμασε, μετὰ θαυμασμοῦ παρετήρησε (7, 1).

θείειν : θέειν=κατὰ τὸ τρέχειν, εἰς τὸν δρόμον.

θειλόπεδον καὶ **εἰλόπεδον** (ἢ θ' εἰλόπεδον) : (εἵλη-πέδον) ἡλιακωτὸ (τόπος πρὸς ἡλιασμὸν σύκων καὶ σταφίδος) ἁλώνι (14. 45). Γενικῶς τόπος ἢ πλευρὰ εὐήλιος. Ἡ **εἵλη** σημαίνει τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου.

θείνομαι : κτυποῦμαι.

θείω : Ὑποτ. ἀόρ. τοῦ **τίθημι**=θῶ=νὰ θέσω.

θέλγω : μαγεύω, κατευχαριστῶ. **θέλγει ὄμματα**=μαγεύει, κλείει τὰ μάτια.

Θέμις : θυγάτηρ Ὠκεανοῦ καὶ Γῆς, ἐπιβλέπουσα τὴν τήρησιν τῶν ἐθίμων καὶ τῆς τάξεως.

θέμις : ἔθιμον, συνήθεια.—2) τὸ πρέπον καὶ δίκαιον. **ἣ θέμις ἐστὶν**=τὸ ὁποῖον εἶναι ἔθιμον, ὅπως εἶναι συνήθεια (5, 45), ὡς εἶναι πρέπον (δίκαιον). **θέμις ἐστὶν**=εἶναι συνήθεια (17, 114)

θέμιστες : οἱ νόμοι.

θεμιστεύω : ἄρχω, εἶμαι δικαστής.

θεοειδής : (θεὸς-εἶδος) εὔμορφος, ὡραῖος.

θεοπροπίη : μαντεία.

θεοπροπέω : προφητεύω.

θεουδής : (θεὸς-δέος) θεοφοβούμενος, εὐσεβής.

θεόφιν : γεν. καὶ δοτ. τοῦ **θεός**.

θεράπων : ὑπηρέτης.

θεσπέσιος, η, ον : θεῖος, μέγας, λαμπρός.

θέσφατος : θεόπεμπτος, (ἀὴρ) (15, 10).

θέω : τρέχω.

θηέομαι : θεάομαι - ῶμαι=παρατηρῶ, βλέπω μετὰ προσοχῆς, μετὰ θαυμασμοῦ, ἀποθαυμάζω.

θηεῦντο : πρτ. τοῦ **θηέομαι - θηεῦμαι.**

θηήσαιτο : **ἰδών** : ἤθελε θαυμάσει ἰδών.

θῆκεν : ἔθηκεν.

θήλεον : πρτ.=ἔθαλλον.

θήρ, θηρός : θηρίον.

θῆχ' : θῆκεν, ἔθηκεν.

θίς, θινός (ὁ) : ἡ ἀμμώδης παραλία, σωρὸς ἄμμου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θνήσκω: ἀποθνήσκω. ***τεθνηῶτος ἀκούσω***=ἂν ἀκούσω, ὅτι ἔχει ἀποθάνει (3, 200).
θοός, θοή: ταχύς, εῖα (θέω).
θόωκος: θῶκος, ὅπερ ἰδέ.
Θόωσα: ἡ μήτηρ τοῦ Κύκλωπος Πολυφήμου, ὃν ἐτύφλωσεν ὁ Ὀδυσσεύς.
θοόω: ὀξύνω. ἀόρ. ***θόωσα***=ὤξυνα, ἐπελέκησα, ἔξυσα (καὶ ἔκαμον ὀξύ) (17, 173).
θόωσα: ἐθόωσα, ἀόρ. τοῦ ***θοόω***.
θρασύς, εῖα: θρασειάων ἀπὸ χειρῶν=ἀπὸ τῶν ἀτρομήτων χειρῶν του (12, 53).
θρῆνυς: ὑποπόδιον (σκαμνάκι).
θριγκός (ὁ): τὸ διάζωμα (τὸ ἄνω μέρος τῶν τοίχων), ἡ στεφάνη.
θρόνος: κάθισμα, πολυθρόνα.
θυμός: ψυχή (15, 54. 13, 87). ***κατὰ θυμὸν***=μέσα του, καθ' ἑαυτόν (1, 29). ***ἐνὶ θυμῷ=μέσα του*** (2, 24. 5, 128). ***θυμὸς ἕτερος***=σκέψις ἄλλη (17, 148).
θύον, θύου: εἶδος κέδρου, οὗ τὸ ξύλον εὐῶδες καὶ μετεχειρίζοντο αὐτὸ οἱ παλαιοὶ εἰς θυμίασιν (6,60).
θύραζε: πρὸς τὰ ἔξω.
θυρεός: λίθος ἀντὶ θύρας, λιθίνη θύρα.
θύρηφιν: ἔξω.
θυώδης: εὐώδης. ***εἵματα θυώδεα***=ἐνδύματα μοσχομυρίζοντα, μοσχοβολοῦντα.
θωὴ (ἡ): ποινή, πρόστιμον. ***θωὴν ἐπιθήσομεν***=θά σοι ἐπιβάλωμεν (πρόστιμον), ποινὴν (3,177).
θῶκόν δε: εἰς συνεδρίαν.
θῶκος: κάθισμα, συνεδρία.

Ι.

Ἰάλλω: βάλλω. ***ἐπιάλλω*** = ἐπιβάλλω, βάλλω τι ἐπάνω εἴς τι, ἐκτείνω.
ἰαύω: πρτ. ἰαύεσκον = κοιμῶμαι, διανυκτερεύω (17,30).
ἰάχω: φωνάζω. ***μεγάλα ἰάχοντα***: ἐνῷ τσιτσιρίζει δυνατὰ (ὁ βαπτόμενος σίδηρος) (17,238). ***περὶ δ' ἴαχε πέτρη***=ἀντήχησε δὲ πέριξ τὸ σπήλαιον (17,241). ἐπὶ κύματος=παφλάζω, κροτῶ.
ἴε: πρτ. τοῦ ***εἶμι***=ἐβάδιζεν.
ἵει: πρτ. τοῦ ***ἵημι***=ἔστελλεν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἵεμαι: ἐπιθυμῶ. **οἴκαδε ἱέμενοι** = θέλοντες νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν πατρίδα (17,107) καὶ (5.160).

ἰέναι: ἀπρμφ. τοῦ **εἶμι**. βῆ ῥ' ἰέναι=ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ (4,13).

ἱερεύω: σφάζω.

ἵζομαι: καθίζω. **ἑζόμην** (ἀόρ) = ἐκάθισα. **ἕζετο** = ἐκάθισεν.

ἵζω: καθίζω, βάλλω τινὰ νὰ καθίσῃ.

ἵησιν: (ἵημι)· ῥέει, ἀναβλύζει.

Ἰθάκη: αὕτη, κατὰ τὸν Ὅμηρον, εἶναι **εὐδείελος** (εὐδιάκριτος), ἔχει ὄρος τὸ δασῶδες Νήριτον (800 π. μ.), περιστοιχίζεται ὑπὸ τοῦ Δουλιχίου, τῆς Σάμης (Κεφαλληνίας) καὶ Ζακύνθου· εἶναι ὅμως χθαμαλὴ καὶ κεῖται πρὸς ζόφον (δυσμάς) πανυπερτάτη, δηλ. τελευταία τῶν Ἑλληνικῶν νήσων, διότι τότε ἡ μὲν Λευκὰς ἦτο χερσόνησος, ἡ δὲ Κέρκυρα κατῳκεῖτο ὑπὸ Φαιάκων καὶ δὲν ἦτο ἀκόμη Ἑλληνική.

Ἰθάκην δε: εἰς Ἰθάκην.

ἴθι: Προστ. τοῦ **εἶμι**=πήγαινε, βάδιζε.

ἰθύνομαι: διευθύνω τι τῶν ἐμαυτοῦ.

ἰθύς: κατ' εὐθεῖαν. **ἰθὺς Νέστορος** = κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Νέστορα.

ἱκάνομαι: ἔρχομαι.

ἱκάνω: καταλαμβάνω τινὰ (12,76). — 2) ἔρχομαι, φθάνω. **ἱκάνω σε**=φθάνω πρός σε. Ἐν 15,14 ἡ σειρὰ εἶναι: ἱκάνω σόν τε πόσιν σά τε γούνατα τούςδε τε δαιτυμόνας πολλὰ μογήσας.

Ἰκάριος: ὁ πενθερὸς τοῦ Ὀδυσσέως καὶ πατὴρ τῆς Πηνελόπης.

ἴκελος: ὅμοιος.

ἴκμενος: εὐνοϊκός (ἄνεμος). **ἴκμενος οὖρος** = εὐνοϊκὸς οὔριος (ἄνεμος) (4, 39).

ἴκριον, ἴκρια: κατάστρωμα, καταστρώματα. Καταστρώματα εἶχον τὰ ὁμηρικὰ πλοῖα μόνον εἰς τὴν πρῷραν καὶ πρύμναν, οὐχὶ εἰς ὅλον τὸ σκάφος, ὡς καὶ σήμερον τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια.

ἵκω: φθάνω, ἔρχομαι.

Ἶλος Μερμερίδης: Ἶλος ὁ υἱὸς τοῦ Μερμέρου, ἔγγονος τοῦ Φέρητος, τοῦ θεμελιωτοῦ τῶν Φερῶν τῆς Θεσσαλίας, κατοικῶν ἐν Ἐφύρῃ, τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας.

ἱμάς, ἱμάντος: λωρίον.

ἵμασεν: ἀόρ. τοῦ **ἱμάσσω**.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἱμάσσω: (ἱμάς)· μαστίζω, μαστιγώνω. **ἵμασεν**=ἐμάστιξεν.
ἱμείρομαι: ἐπιθυμῶ.
ἴμεν: ἀπρμφ. ἐνστ. τοῦ **εἶμι**=**ἰέναι**.
ἵνα μιν παύσειε: ἵνα παύσῃ ἑαυτὸν (ὁ 'Οδυσσεύς) 12, 111.
ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο: ἵνα διανύσῃ τὸν δρόμον (5,211).
'Ινώ: θυγάτηρ τοῦ Κάδμου. Αὕτη καταδιωκομένη ὑπὸ τοῦ μαινομένου ἀνδρός της 'Αθάμαντος ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τῆς Μολουρίδος πέτρας τοῦ 'Ισθμοῦ καὶ ἐπνίγη, ἀποθεωθεῖσα δὲ μετωνομάσθη Λευκοθέα.
ἷξε: ἔφθασε.
ἷξον: ἀόρ. τοῦ **ἵκω**.
ἰοδνεφής: (ἴον—δνέφας)· σκοτεινός, σκοῦρος, βαθυκύανος.
ἰοειδής: κυανοῦς, γαλανός.
ἴομεν: ἀντὶ **ἴωμεν**=ἐμπρός, ἂς πηγαίνωμεν.
ἴον: ὁ μενεξὲς καὶ πανσές.
ἰός: βέλος.
ἱππόδαμος: ἱπποδαμαστής, ἱππότης, ἱππεύς.
ἱππότα: ἱππότης. Ἡ κατάληξις **α** τῆς ὀνομ. ἀρχαιοτάτη, (μεταπηδήσασα ἐκ τῆς κλητικῆς, ὡς καὶ ἐν τῇ Λατιν. nauta.
ἱρὰ ῥέζω: προσφέρω θυσίας.
ἴρηξ, ηκος: ἱέραξ.
ἴς (ἡ): δύναμις (vis). ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο (περιφρ.)=ὁ ζωηρὸς καὶ ἰσχυρὸς Τηλέμαχος (4, 28).
ἴσαν: πρτ. τοῦ **εἶμι**=ἤρχοντο.
ἵσταμαι: εἰ.. σταίη=ἂν ἤθελε σταθῇ (2, 160). **ἔστην**=ἐστάθην. **στάς**=ἀφοῦ ἐστάθη.
ἵστημι: στήνω, τοποθετῶ. **ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν**=ἐτοποθέτησεν ἐντὸς ἀγγείων (17, 94). **ἵστημι νῆας**=προσορμίζω τὰ πλοῖα.
ἱστίον: τὸ πανὶ τοῦ πλοίου.
ἱστός: τὸ κατάρτι τοῦ πλοίου (4, 43).—2) ὁ ἀργαλειός καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ στήμων ἢ τὸ ὕφασμα. 'Εν 3, 94 **στησαμένη μέγαν ἱστόν**: ἀφ' οὗ ἔστησε μεγάλο στημόνι (διὰ μέγα ὕφασμα). 'Εν 3, 109 τὸ ὕφασμα.
ἰσχανάομαι: κρατοῦμαι, ἐμποδίζομαι. **ἰσχανόωνται** = δὲν τολμῶσιν (κωλύονται) νὰ ὁμιλήσωσι (15, 28).
ἴσχω: ἔχω=κρατῶ.
ἴτην: ἐβάδιζον **(εἶμι)**.
ἰχθυόεις, όεντος: πλήρης ἰχθύων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἴχνος : βῆμα, πάτημα. **μετ' ἴχνια θεοῖο**=κατόπιν τῶν βημάτων τῆς θεᾶς, ἀμέσως ὄπισθεν (4, 25).

ἴω : Ὑποτ. τοῦ **εἶμι**.

ἰών, ἰοῦσα, ἰόν : νηὸς ἰούσης=ἐν ᾧ ἔπλεε τὸ πλοῖον (4, 47).

Κ.

καδ' ἥρει : καθῄρει=κατελάμβανε (17, 218).

καθαιρέω : καταβάλλω. **ὅτε κέν μιν καθέλῃσι**=ὅταν καταβάλῃ, καταρρίψῃ αὐτόν.

καθάπτομαι : ἀποτείνομαι. **γέροντα καθαπτόμενος** = πρὸς τὸν γέροντα ἀποτεινόμενος. Μετ' αἰτ. σημαίνει καὶ τὸ **ἐπιπλήττω**.

καθιζάνω : πηγαίνω νὰ καθίσω, καθίζω.

καθῖζον : ἀμετάβ. πρτ. τοῦ **καθίζω**=ἐκάθιζον.

καθύπερθε : ὑπεράνω, πρὸς βορρᾶν.

καὶ δή : τότε (12, 20).

καίνυμαι : πρκ. κέκασμαι, ὑπρσ. ἐκεκάσμην = ὑπερτερῶ τινος, ἐξέχω, διακρίνομαι κατά τι.

καί οἱ εἴη : καὶ νὰ εἶναι (νὰ χρησιμεύῃ) εἰς αὐτὸν (διὰ τὸ δεῖπνον) (17, 95).

καί οἱ-θείω : καὶ θέσω μέσα του (εἰς τὴν ψυχήν του).

καίομαι : (ἐπὶ πυρὸς) εἶμαι ἀναμμένος, καίω.

καιρόεις-εσσα : (ἐκ τοῦ καῖρος=σειρὰ μίτου εἰς τὸν ἀργαλειὸν χωρίζουσα καὶ μὴ ἀφήνουσα τοὺς στήμονας νὰ συγχέωνται). γεν. πλ. καιροεσσῶν - καιροσσῶν. Τὸ **καιροσέων** εἶναι ἀντὶ τοῦ **καιροεσσῶν** (14, 30). Ἡ λέξις σημαίνει τὸ κρουστὸν (πανί).

καιροσέων : ἰδὲ **καιρόεις**.

καίω : **πῦρ κήαντες**=ἀφοῦ ἀνήψαμεν πῦρ (17, 77).

κακορραφίη : (κακὸν-ῥάπτω) δολιότης.

κακός, ή, όν : κακὰ ῥέζω τινὰ=κακοποιῶ τινα (6, 77). **κακὸν**= δυστύχημα. **κακὸς ἀνὴρ**=δειλὸς ἄνθρωπος, ἄνανδρος.

κακότης, τητος : κακόν, συμφορά.

καλέω-ῶ : συγκαλῶ.

κάλλιον : καλύτερον, καλὸν ὅπως δήποτε (15, 26).

κάλλιπεν : ἀόρ. τοῦ **καταλείπω**=κατέλιπε. Προστ. **κάλλιπε**= κατάλιπε, ἐγκατάλειψον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καλλίρροος καὶ καλλίροος: καλλίρρους, ὁ ἔχων καλὸν ῥοῦν.
καλλίσφυρος: ἡ καλὰ σφυρὰ (ἀστραγάλους) ἔχουσα, ὡραίους πόδας.
καλόν: (ἐπίρρ.) ὡραῖα. ὡς ἐπίθ.=ὡραῖον πρᾶγμα (16, 3).
καλός: ὡραῖος.
κάλπις (ἡ): ὑδρία, στάμνα.
Καλυψώ: Ἄτλαντος θυγάτηρ, νύμφη, οἰκοῦσα ἐν τῇ νήσῳ Ὠγυγίᾳ, μὴ ἔχουσα ἐπικοινωνίαν πρὸς τὸν ἄλλον κόσμον. Φιλοξενήσασα ναυαγὸν τὸν Ὀδυσσέα ἤθελε νὰ κρατήσῃ αὐτὸν σύζυγον, ὑπισχνουμένη εἰς αὐτὸν τὴν ἀθανασίαν, ἐκράτησε δ' αὐτὸν 7 ἔτη.
καλῶς: ἀνεκτῶς (3, 63).
κάματος: κόπος, κούρασις.
κάμμορος: ἄθλιος, ταλαίπωρος, κακόμοιρος.
κάνεον (τὸ): κάνιστρον, πανέριον.
κάππεσε: κατέπεσε. **ἁλὶ κάππεσε**=κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν (11, 62).
κάρη (τὸ): καρήατος-κρατός, πλ. κάρηνα=κεφαλή, κορυφή.
καρπαλίμως: ταχέως.
καρφαλέος: ξηρός.
κασίγνητος: ἀδελφός.
κατά: κάτω. **κατ' Οὐλύμποιο καρήνων**=ἐκ τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου κάτω.
κάτα: κατά. **Ἰθάκην κάτα**=κατὰ τὴν Ἰθάκην (6, 152).
κατὰ ἄστυ: εἰς τὴν πόλιν.
κατάγομαι: προσορμίζομαι, καταφθάνω, φθάνω· πρτ. **κατάγοντο**=κατήγοντο, προσωρμίζοντο, κατέφθανον.
καταδαρθάνω: κοιμῶμαι.
καταδέω: ἀόρ. κατέδησα=ἀναστέλλω, ἐμποδίζω, δεσμεύω. **ἀνέμων κελεύθους**=τὴν ὁρμὴν τῶν ἀνέμων, τὰς πνοὰς (12,2).
καταδύομαι: ἠέλιος κατέδυ=ἔδυσεν ὁ ἥλιος (17, 14).
κατακείω: πλαγιάζω, κατακλίνομαι. **κατακείετε** = πλαγιάσατε (15, 55).
κατακλάομαι: σπάζω, θραύομαι. **κατεκλάσθη φίλον ἦτορ**=ἔσπασεν ἡ χολή μας, ἐσταμάτησεν ἡ καρδιά μας (17, 102).
καταλαμβάνω: **κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν**=κάματος (κούρασις) καταλάβῃ τὰ μέλη του (2, 27).
καταλέγω: διηγοῦμαι, ἐκθέτω ἀκριβῶς. **κατάλεξον**=διηγήθητι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κατὰ μοῖραν: ὅπως πρέπει, κατὰ σειράν.
κατάνεται: (κατὰ + ἄνω=τελειώνω), ὅθεν τὸ κατάνεται=τελειώνουν, καταναλίσκονται, ἐξοδεύονται (τρώγονται) (3, 58).
κατὰ νῶτα λαβών: καταλαβὼν τὰ νῶτα (τὴν ῥάχιν) (17, 279).
καταπαυέμεν: ἀπρμφ. τοῦ **καταπαύω**=καταπαύειν.
καταπαύω: ἀναγκάζω τινὰ νὰ παύσῃ (τὰ κακὰ ἔργα του). **ὀτρύνων ἡμέας καταπαυέμεν**=παροτρύνων νὰ ἀναγκάσωσι ἡμᾶς νὰ παύσωμεν, νὰ ἡσυχάσωμεν (3, 224).
κατὰ πτόλιν: ἀνὰ τὴν πόλιν.
κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο: (τμῆσις, ἀντὶ καθέζετο ἄρα)=ἐκάθισεν ἔπειτα.
καταρρέζω: θωπεύω, χαϊδεύω.
κατὰ σπείους: κάτω εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ σπηλαίου (17, 176).
κατατίθημι: καταθέτω.
καταφθίνω: καταστρέφω, φονεύω.
καταφθίομαι: ἐξολοθρεύομαι.
καταχεύω: χύνω κατά τινος, ἐπάνω εἴς τινα.
κατέαξε: ἀόρ. τοῦ **κατάγνυμι**=συνέτριψε, ἔσπασεν.
κατέδησε: ἀόρ. τοῦ **καταδέω**.
κατέδω: κατατρώγω.
κατείβομαι: καταλείβομαι = καταρρέω. **κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰών**=κατέρρεε δὲ (παρήρχετο) ἡ γλυκεῖα ζωή του (8,5).
κατέκταθεν: παθ. ἀόρ. ὁρ. γʹ πλ. τοῦ **κατακτείνω** = ἐφονεύθησαν.
κατερητύω: ἐμποδίζω, κατακρατῶ.
κατέρεξεν: ἴδε **καταρρέζω.**
κετερύκομαι: κατακρατοῦμαι.
κατερύκω: ἐμποδίζω, κατακρατῶ.
κατήλυθον: κατῆλθον, ἦλθον.
κατηρεφές: (κατὰ – ἐρέφω) σκεπασμένον, σκεπαστόν, ἐπὶ κύματος=καμαρωτόν.
κάτθεσαν: κατέθεσαν.
κατωρυχής, έος: (κατορύσσω) χωσμένος εἰς τὴν γῆν καθέτως καὶ ἐξέχων αὐτῆς, ὄρθιος.
κέ-κέν: ἄν. **ἐθέλεις δέ κε**=θὰ ἤθελες δὲ (3,86).
κεῖθεν: ἐκεῖθεν.
κεῖθι: ἐκεῖ, εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος.
κεῖμαι: κείμην=ἐκρεμάμην (17,280).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κειμήλιον: πολύτιμον πρᾶγμα, κείμενον, φυλαγμένον. **κειμήλιά τε πρόβασίν τε**=ἀκίνητα κτήματα καὶ κινητά. (3, 75).
κείρω: κόπτω, τρώγω.
κέκαστο: ὑπρσ. τοῦ **καίνυμαι**.
κεκαφηώς: ἀγωνιῶν, ἐκπνέων.
κέκλυτε: ἰδὲ **κλύω**.
κελάδων: Μετοχ. τοῦ **κελάδω**=συρίζω.
κέλεαι: β′ πρ. Ὁρ. ἐν. τοῦ **κέλομαι**.
κέλευθος (ἡ): ὁδός. πλ. τὰ κέλευθα.
κέλης ἵππος: ὁ πρὸς ἱππασίαν.
κέλομαι: κελεύω, προτρέπω, συμβουλεύω, διατάσσω. **κέλεαι**= συμβουλεύεις, προτρέπεις.
κέν: κέ= ἄν. **ὅττι κεν εἴπω**: ὅ,τι ἂν εἴπω, ἂν εἴπω τι. **κέν μυθήσαιτο**: ἤθελε διηγηθῆ, θὰ ἠδύνατο νὰ διηγηθῇ (5, 113).
κέρδιον: συμφερώτερον, καλύτερον.
κέρδος: πανουργία ὠφέλιμος.
κερκίς, ίδος: ἡ σαΐττα τοῦ ἀργαλειοῦ.
κερτομέω-ῶ: πειράζω, ἐνοχλῶ, σκώπτω, περιπαίζω.
κεύθω: κρύπτω. **οὐδέ σε κεύσω**= καὶ δὲν θὰ σοῦ τὸ κρύψω (5, 187). ἀόρ. ἔκυθον. **ὅπου κῦθε γαῖα**=ποῦ ἔκρυψεν αὐτὸν ἡ γῆ (5, 16). **κέκευθε**=κρύπτει.
κεχαρισμένος: εὐχάριστος. **κεχαρισμένως**=εὐχαρίστως.
κεχαροίατο: Εὐκτ. τοῦ **χαίρω**.
κεχολωμένος: θυμωμένος, ὠργισμένος (χολόομαι).
κεχρημένος. πρκ. τοῦ **χράομαι**=χρειάζομαι, ἔχω ἀνάγκην.
κήαντες: Μετοχ. ἀόρ. τοῦ **καίω**.
κῆδος: θλῖψις, λύπη. **κήδεα**= βάσανα (6, 5). **ἐμὰ κήδεα**= τὰ πάθη μου, τὰ βάσανά μου.
κήδω: στενοχωρῶ, λυπῶ τινα.
κηκίω: ἀναβλύζω, ῥέω.
κήλεος, ον: καυστικός.
κήρ, κηρός: (ἡ): θάνατος, συμφορά.
κῆρ, κῆρος: (τὸ): καρδιά. **πέρι κῆρι**=ἐξ ὅλης τῆς καρδιᾶς.
κηρόθι: ἐν τῇ καρδίᾳ, μέσα του.
κῆρυξ: ἄγγελος καὶ ὑπηρέτης τῶν βασιλέων.
κηρύσσω: (ἐπὶ κήρυκος) προσκαλῶ εἰς ἀγορὰν (ἀγορήνδε **ἢ ἁπλῶς ἀγορὴν** 3, 7).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κῆτος: πᾶν μέγα θαλάσσιον ζῷον.

κίθαρις (ἡ): κιθάρα.

κικλήσκω: καλῶ, ὀνομάζω.

Κίρκη: μάγισσα, θυγάτηρ τοῦ Ἡλίου, οἰκοῦσα ἐν τῇ νήσῳ Αἰαίῃ. Ἐκεῖ κατέφυγεν ὁ Ὀδυσσεὺς μετὰ τῶν ἑταίρων του, οὓς αὕτη μετεμόρφωσεν εἰς χοίρους, ἀλλ' ἀπειληθεῖσα διὰ τοῦ ξίφους ὑπ' αὐτοῦ ἐπανέφερεν αὐτοὺς εἰς τὴν προτέραν μορφήν. Παρὰ τῇ Κίρκῃ ἔμεινεν ὁ Ὀδυσσεὺς ἓν ἔτος.

κισσύβιον: ξύλινον ποτήριον μετὰ λαβῆς.

κιχάνομαι: συναντῶ. **κιχανόμενοι**: συναντῶντές σε. **τὰ σὰ γούναθ' ἱκόμεθ'**=πίπτομεν εἰς τὰ γόνατά σου (17, 112).

κιχάνω: ἀορ. ἔκιχεν=εὗρε, συνήντησε (ἡμᾶς) (5, 169.)

κίω: πορεύομαι, βαδίζω. **κιών**=βαδίζων. **κίε**=πήγαινε, βάδιζε.

κίων (ὁ, ἡ): στῦλος. Ἐπὶ τῆς Ὁμηρ. ἐποχῆς οἱ κίονες ἦσαν οἱ πλεῖστοι ξύλινοι, μάλιστα οἱ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν. Τινὰς τούτων κοιλαίνοντες οἱ τότε μετέβαλλον εἰς ὁπλοθήκας, (δουροδόκας) κλειομένας, ὥστε τὰ ἐν αὐταῖς δόρατα νὰ μὴ φαίνωνται, νὰ εἶναι δὲ καὶ προφυλαγμένα.

κλέος: δόξα, φήμη. **κλέος ἄγω τινός**=δοξάζω τινά.

κλήθρη: δένδρον, ὁ νῦν **σκλῆθρος**.

κληίς, ῖδος: κλείς, κλειδός. ὁ πλ. **κληῖδες**=οἱ σκαλμοὶ τοῦ πλοίου. **ἐπὶ κληῖσι καθῖζον**=ἐκάθιζον πλησίον τῶν σκαλμῶν, ἐκάθιζον εἰς τὰ κουπιὰ (4, 38).

κλισμός: κάθισμα μικρότερον τοῦ θρόνου.

κλιτύς, ύος: ἡ πλαγιὰ ὄρους ἢ λόφου.

κλυτός (ὁ, ἡ): περιβόητος, περίφημος, κλεινὸς ἢ κλεινή.

κλύω: ἀκούω. **κέκλυτε**=ἀκούσατε. **κλῦθι**=ἐπάκουσον. **ἠέ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο**= ἢ μήπως ἤκουσε καμμίαν εἴδησιν περὶ τοῦ στρατοῦ, ὅτι ἔρχεται (3, 30).

Κλῶθες (αἱ): Κλωθοί, κλώστριαι, θεότητες κλώθουσαι τὴν τύχην ἑκάστου ἀνθρώπου. Ἐν 15, 64 λέγονται **βαρεῖαι**, διότι ἡ ὑπ' αὐτῶν παρασκευαζομένη τύχη βαρύνει τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶναι ἀναπόφευκτος. Ἡ πρὸ τοῦ Κλῶθες ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ πρόθεσις **κατὰ** ἀνήκει εἰς τὸ ῥ. **νήσαντο**.

κνέφας (τὸ): σκότος.

κοιρανέω: βασιλεύω.

κοῖτος (ὁ): ὕπνος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κόλπος: τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. **κατὰ δεινοὺς κόλπους** = εἰς τὰ φοβερὰ βάθη τῆς θαλάσσης (6, 52).

κομάω-ῶ: Μετοχ. κομόων=ὁ ἔχων ἢ τρέφων κόμην. **κάρη κομόωντες**=οἱ τρέφοντες κόμην μακράν, μακρομάλληδες.

κονίη (ἡ): κόνις, σκόνη. **ἐν κονίῃσι**=μέσα εἰς τὰ χώματα, εἰς τὴν σκόνην (15, 20).

κόπτω: κτυπῶ. **ποτὶ γαίῃ κόπτε** = ἐκτύπα κατὰ γῆς (17, 136).

κορώνη: ἡ λαβὴ τῆς θύρας (πόμολο).

κορώνη (ἡ): πτηνόν. **εἰναλίη κορώνη**=θαλασσία κορώνη.

κοσμηταὶ πρασιαί: πρασιαὶ ἐν τάξει, τακτοποιημέναι (14,50).

κόσμος: τάξις. **οὐ κατὰ κόσμον**=ἀτάκτως, ὄχι ὡς ἔπρεπεν.

κοτέομαι: μέλλ. κοτέσσομαι=ὀργίζομαι, θυμώνω. **τοῖσίν τε κοτέσσεται** Ὑποτ.=καθ' ὧν ἂν ὀργισθῇ.

κοτυληδών, όνος: τὰ ἐπὶ τῶν πλοκάμων τοῦ πολύποδος (ὀκτάποδος) στόμια (βυζιά), δι' ὧν προσκολλᾶται ἐπὶ λίθων ἢ συλλαμβάνει τὴν λείαν του, λέγονται **κοτυληδόνες**· πρὸς κοτυληδονόφιν=εἰς τὰς κοτυληδόνας (12,52).

κοῦρος: νέος. **κοῦροι**=νέοι δοῦλοι.

κουροτρόφος: ἡ τρέφουσα νέους, παλληκάρια.

κραιπνός: σφοδρός, ταχύς.

κραναή: πετρώδης.

κρατέρ' ἄλγεα: δυνατοὶ πόνοι (12,14).

κρατερός: ἰσχυρός, δυνατός.

κράτος: δύναμις. **σιδήρου γε**=τοῦ σιδήρου τοὐλάχιστον (17,239).

κρατύς: ἰσχυρός.

κρείων: ἄρχων, βασιλεύς, βασιλεύων.

κρήδεμνον (τὸ): μανδήλιον τῆς κεφαλῆς.

κρήνη: βρύσις.

κρητήρ: κρατήρ, ἀγγεῖον πρὸς κρᾶσιν οἴνου, ὅθεν καὶ τὸ παρ' ἡμῖν **κρασίον**. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἦτο μέγα, εὐρὺ καὶ πλατύστομον, ἵνα χωρῇ εἰς αὐτὸ ἡ οἰνοχόη, δι' ἧς ἔχυνον τὸν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια.

κρίνω: ἐκλέγω.

Κρονίδης: ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, Ζεύς.

Κρονίων: Κρονίδης.

κτέαρ, κτέατος: (τὸ) κτῆμα.

κτεατίζω: ἀποκτῶ κτήματα. **πολλὰ κτεατίσας**=ἐν ᾧ ἀπέκτησε πολλά, ἐν ᾧ εἶναι οἰκοκύρις καλὸς (3, 102).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κτείνω: φονεύω, ἀόρ. ἔκτανον=ἐφόνευσα.

κτέρεα (τὰ): τὰ εἰς νεκρὸν προσφερόμενα δῶρα (κτερίσματα) καὶ πᾶσα εἰς νεκρὸν τιμή.

κτερεΐζω: κτερίζω, προσφέρω εἰς νεκρὸν τὰ νενομισμένα.

κτερίζω: καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεΐξω=καὶ ἐπ' αὐτοῦ (τοῦ τάφου) θὰ προσφέρω τὴν νενομισμένην ἐπιτάφιον θυσίαν (3, 202).

κτήματα: ὅσα πράγματα κτᾶταί τις.

κύανος (ὁ): ὕαλος τεχνητὴ κυανοῦ χρώματος ἀπομίμησις τοῦ φυσικοῦ κυάνου (λαζουριοῦ). Ἴδε Λεξ. Ὁμηρ. Π. Λορεντζάτου).

κυανοχαίτης: ὁ ἔχων κυανῆν χαίτην (κόμην), ὁ Ποσειδῶν, διὰ τὰ βαθέα ὕδατα τῆς θαλάσσης.

κῦδος: δόξα, εὐτυχία. ***μέγα κῦδος***=μεγάλη δόξα, ἐνδοξότατε.

κύθε: ἴδε ***κεύθω***.

Κύκλωπες: λαὸς ἄγριος, γίγαντες, ἄνευ νόμων καὶ πόλεων, μονόφθαλμοι. Οἱ ἀρχαῖοι ἔθετον αὐτοὺς περὶ τὴν Σικελίαν καὶ μάλιστα τὴν Αἴτναν.

κυλίνδομαι: κυλίομαι, ἐπέρχομαι. ***τοῖσι γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται***=διότι κατ' αὐτῶν ἔρχεται μεγάλη συμφορὰ (3, 148).

κυλίνδω: κυλίω.

κῦμα: μετὰ κύμασιν=μεταξὺ τῶν κυμάτων (5, 91).

κυμαίνω: κυματίζω, εἶμαι πλήρης κυμάτων.

κυνέω - ῶ: φιλῶ. ***κύσε δέ . . . ἄρουραν***=ἠσπάσθη δέ, ἐφίλησε τὴν . . . γῆν (12, 82).

κύπελλον: ποτήριον.

κύρμα: εὕρημα, λεία.

κυφός: καμπούρης.

κῶας, εος (τό): προβιά, δέρμα κατειργασμένον. ***κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν***=ἐπάνω εἰς μαλακὰ δέρματα προβάτων (5, 38).

κώρυκος (ὁ): σάκκος ἐκ δέρματος, ταγάρι.

Λ.

Λαγχάνω: κληροῦμαι. ἔλαχον=ἐκληρώθησαν, ἐπέτυχον (17, 180).—2) λαμβάνω (διὰ κλήρου)· ***λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἶσαν***=λαβὼν τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὰ λάφυρα (6, 40).

Λαερτιάδης: ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου, Ὀδυσσεύς.

λάζομαι: λαμβάνω, πιάνω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λάθεν: διέλαθεν. **οὐ λάθεν ἐμέ**=δέν με διέλαθε, δέν μ' ἐγέλασε (17,127).

λάϊγξ, λάιγγος: λιθάριον. **πυκιναὶ λάιγγες ἔχονται**=πολλὰ λιθάρια εἶναι προσκεκολλημένα (12, 52).

λαῖτμα: (συγγ. πρὸς τὸ λαιμὸς) χάσμα, καταβόθρα, βυθὸς θαλάσσης.

λαμβάνομαί τινος: πιάνομαι ἀπό τινος, πιάνω τι. **ἐλάβετ' αὐτῆς**=ἐπιάσθη ἀπ' αὐτήν, ἔπιασεν αὐτὴν (11, 13).

λαμβάνω: πιάνω. **λάβε πέτρης**= ἔπιασε τὸν βράχον.

λανθάνομαι: λησμονῶ. **πῶς ἂν λαθοίμην**=πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ λησμονήσω.

λαός: πλ. λαοί=οἱ ἄνθρωποι. **πάντες λαοί**=ὅλοι οἱ ἄνθρωποι (3, 13).—2) οἱ στρατιῶται, ἄνδρες (5,155).

λάρος (ὁ): γλάρος (τὸ πτηνόν). **λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς**=ὅμοιος πρὸς τὸ πτηνὸν γλάρον (6, 51).

λάσιος: μαλλιαρός.

λάχνος: τὸ μαλλίον.

λέβης: λεκάνη.

λέγε: προτ. τοῦ **λέγω**.

λέγομαι: κατακλίνομαι. **λέκτο**=κατεκλίθη, ἐπλάγιασε.

λέγω: ἀπαριθμῶ. **τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε**=εἰς αὐτοὺς δὲ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπηρίθμει (6,5).

λείβω: χύνω (ὕδωρ ἢ οἶνον).—2) κάμνω σπονδήν.

λειμών: λιβάδιον.

λεῖος πετράων: ὁμαλὸς βράχων, ἄνευ βράχων (12, 62).

λείπω: καταλείπω, ἀφήνω.

Λειώκριτος: Λεώκριτος, εἷς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης.

λελειμμένος: πρκ. τοῦ λείπομαι = μένω ὀπίσω, ἔρχομαι τελευταῖος.

λευγαλέος: ἄθλιος, δυστυχής, ἐλεεινός, οἰκτρός.

λευρός: ὁμαλὸς (χῶρος).

λεύσσω: βλέπω.

λέχος (τό): κλίνη. **ἐκ λεχέων**=ἀπὸ τὰ στρώματα, ἐκ τῆς κλίνης (6,1).

λήθομαι: λησμονῶ.

λήθω: λανθάνω, διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, γελῶ τινα.

ληΐς, ΐδος: ἡ λεία, τὰ λάφυρα. **κατὰ ληΐδα**=διὰ ληστείαν, χάριν ληστείας.

ληιστήρ: ληστής, πειρατής.

λιάζομαι: ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ. **λιασθείς**=ἀποσυρθεὶς (12,81).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λιαρός: χλιαρός, μαλακὸς (ἄνεμος).
λιγύφθογγος: ὀξύφωνος, μεγαλόφωνος (κῆρυξ).
λιγύς (οὖρος): σφοδρὸς οὔριος ἄνεμος.
λίθαξ πέτρη: τραχεῖα πέτρα, τραχὺς βράχος. **λίθακι ποτὶ πέτρῃ**=πρὸς τραχύν τινα βράχον (12, 34).
λιλαίομαι: σφόδρα, πολὺ ἐπιθυμῶ, θέλω (17, 297).
λίμνη: ἡ θάλασσα (5, 1).
λιπαρός: παχύς, ὡραῖος, εὐτραφής.
λιπών: ἀόρ. β΄ τοῦ **λείπω**.
λισσή: ὀλισθηρά. **λισσὴ πέτρη**=ὀλισθηρὸς βράχος.
λίσσομαι: παρακαλῶ. **λίσσεσθαι δέ μιν αὐτός**=νὰ τὸν παρακαλῇς δὲ σὺ ὁ ἴδιος (5, 19). **λίσσομαι Ζηνός Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος**=παρακαλῶ ἐν ὀνόματι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τῆς Θέμιδος (3, 68).
λίς: αἰτ. λῖτα. οὐσ. ἔχον δοτ. καὶ αἰτ. μόνον λιτί, λῖτα· λινοῦν, λευκὸν ὕφασμα, σινδών, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ χρωματιστὰ καὶ μετ᾽ εἰκόνων ὑφαντά, τοὺς τάπητας.
λιτανεύω: παρακαλῶ.
λοετρά: λουτρά. **λοετρὰ Ὠκεανοῖο**=λουτρὰ Ὠκεανοῦ, ἡ δύσις τῶν ἀστέρων, καθ᾽ ἣν φαίνονται οὗτοι βυθιζόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν.
λοιβή: σπονδή.
λύγος: λυγαριά.
λυγρός: ἐλεεινός, θλιβερός, λυπηρός. **λυγρός ὄλεθρος**=θλιβερὸς θάνατος. **πένθεϊ λυγρῷ**=εἰς τὸ θλιβερόν μου πένθος (3, 70). **σὺν λυγροῖς ἑτάροισιν**=μὲ ἐλεεινοὺς συντρόφους (17, 300).
λύω: λυτρώνω. **λύω τινὰ κακότητος**: λυτρώνω τινὰ ἀπὸ τοῦ κακοῦ. 2) διαλύω. **λῦσεν δ᾽ ἀγορήν**=διέλυσε δὲ τὴν συνέλευσιν.
λώϊον: συγκρ. τοῦ **ἀγαθός**=συμφερώτερον.
λωΐτερον: (ἐκ τοῦ λωΐων) καλύτερον.
λωφάω - ῶ: καθησυχάζω. **καδ᾽ δέ κ᾽ ἐμὸν κῆρ λωφήσειε κακῶν**=ἡ δὲ καρδία μου ἤθελε καθησυχάσει (ξεθυμάνει) ἀπὸ τὰ κακὰ (17, 306).

Μ.

μαίνομαι: μαίνεαι οὐκέτ᾽ ἀνεκτῶς=ἡ μανία σου δὲν εἶναι πλέον ἀνεκτὴ (17,186).
μάκαρ, ρος: μακάριος, εὐτυχής. **τρισμάκαρες . . . καὶ τετράκις**=τρὶς καὶ τετράκις εὐτυχεῖς (10, 29).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μακεδνός, ή: ὑψηλός, ή.
μάλα: πολύ. μάλα πολλὰ=παρὰ πολύ.
μαλακός: (μεταφορ.) γλυκύς.
μάλιστα: πρὸ πάντων.
μαντεύομαι: προφητεύω, προλέγω, μαντεύω. **μαντεύεο**=νὰ προφητεύῃς (3, 163) προφήτευε.
μάρναμαι: μάχομαι.
μάρπτω: ἁρπάζω.
Μάρων: ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ἐξ Ἰσμάρου τῆς Θράκης.
μαστίζω: κτυπῶ διὰ τῆς μάστιγος. **μάστιξεν δ' ἐλάαν**=ἐκτύπησε νὰ τρέχωσι (τοὺς ἵππους).
Μαστορίδης: ὁ υἱὸς Μάστορος, ὁ Ἀλιθέρσης.
μαχήσασθαι: ἀόρ. τοῦ **μάχομαι.**
μαχητής: πολεμιστής.
μάχομαι: ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι=νὰ πιασθῇ κανεὶς (νὰ μαλώσῃ) μὲ ἄνδρας καὶ μάλιστα περισσοτέρους (3, 225).
μάψ: ἀνοήτως, ἀπερισκέπτως.
μαψιδίως: ματαίως, παραλόγως, ἀσκόπως.
μέγαρον: **οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν**=εἰς τὰ ἀνάκτορά του (2, 174).
μεγαίρω: φθονῶ, ἀρνοῦμαι. **μηδὲ μεγήρῃς**=καὶ μὴ ἀρνηθῇς (5, 55).—2) θαυμάζω, παραξενεύομαι. **μνηστῆρας οὔ τι μεγαίρω**=διὰ τοὺς μνηστῆρας καθόλου δὲν παραξενεύομαι (3, 225) (ἔρδειν ἔργα βίαια=ὅτι πράττουσιν ἔργα βίαια).
μεγακήτης: ὁ ἔχων μέγα βάθος, βαθύτατος, πολυβαθής (πόντος).
μεγαλήτωρ, ορος: (μέγα-ἦτορ) μεγαλόκαρδος.
μέδων, οντος: ὁ βασιλεύων, ἄρχων.
μεθέπω: ἔρχομαι.
μεθήμενος: καθήμενος μεταξύ.
μεθίημι: ἀφήνω.
μεθορμάομαι-ῶμαι: ὁρμῶ πρός τι. **μεθορμηθείς** = ὁρμήσας (πρὸς αὐτήν, τὴν σχεδίαν) (11, 13).
μέθυ: οἶνος.
μειδάω-μειδιάω: μειδιῶ, χαμογελῶ. **μείδησε**=ἐμειδίασεν (8, 33).
μειλίσσομαι: μειλίσσεο (Προστ.)=μαλακώνω κακόν, μετριάζω. **μηδὲ μειλίσσεο**=μηδὲ ζήτει νὰ μετριάσῃς τὸ κακὸν (5, 96).
μείρομαι: εἵμαρτο: ἦτο πεπρωμένον, ἦτο τῆς μοίρας μου, Πρκ. β΄. **ἔμμορε τιμῆς**=μετέχει τῆς τιμῆς (11, 23). Οὗτος εἶναι ἀντὶ ἐνεστῶτος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μέλει (ἀπρ.) τινί: εἶναι φροντίς τινι, φροντίζει τις. ***τούτοισι ταῦτα μέλει***=αὐτοὶ περὶ τούτων φροντίζουν (2, 64)· ***τοῖσι μεμήλει***=οὗτοι ἐφρόντιζον, τοὺς ἔμελε. ***μέλε οἱ***=τὴν ἔμελεν, ἐφρόντιζεν περὶ αὐτοῦ, ἐλύπει αὐτήν (6, 6).

μελεϊστί: κατὰ μέλη, εἰς τεμάχια.

μέλεος, η: μάταιος, α. ***μελέη δέ μοι ἔσσεται ὁρμή***=γίνῃ δὲ ματαία (ματαιωθῇ) ἡ προσπάθειά μου (12, 35). ***μελιηδύς, έος***: γλυκὺς ὡς μέλι, γλυκύς.

μελίφρων: γλυκύς.

μέλλεν: ἔμελλεν.

μέλω: εἶμαι ὑποκείμενον φροντίδος καὶ λόγου, τὸν ὁποῖον πάντες ἀναφέρουν. πολυθρύλητος (16, 20).

μέμαα: ἐπιθυμῶ. ***μεμαώς***: ἐπιθυμῶν.

μέμηλε: πρκ. τοῦ ***μέλει. τῇσιν μέμηλε θαλ. ἔργα***: αἵτινες φροντίζουν περὶ θαλασσίων ἔργων,καταγίνονται εἰς θαλ.ἔργα.

μεμήλει: ἰδὲ ***μέλει.***

μέμνημαι: ἐνθυμοῦμαι.

μενεαίνω: ὀργίζομαι, πνέω μένεα κατά τινος.—2) ἐπιθυμῶ. ***μάλα περ μενεαίνων***=ἂν καὶ πολὺ τὸ ἐπιθυμῶ (11, 29).

Μενέλαος: ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης.

μενοεικής, έος: (μένος-εἴκω) ἀνάλογος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τινός, ἀρκετός.

μενοινάω-ῶ: ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, σκέπτομαι. ***ὅ,τι φρεσὶν ᾗσι μενοινᾷ***=ὅ,τι ἔχει εἰς τὸν νοῦν του, ὅ,τι ἐπιθυμεῖ (3, 34).

μένος: θάρρος, ὁρμή, ἀνδρεία. Ἐν περιφρ. ***ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο***: ὁ ἀκμαῖος καὶ κραταιὸς Ἀλκίνους (15, 34).

Μέντης: ὁ ἡγεμὼν τῶν Ταφίων, εἰς ὃν μετεμορφώθη ἡ Ἀθηνᾶ μεταβαίνουσα εἰς Ἰθάκην.

μέντοι: ὅμως.

Μέντωρ, ορος: φίλος Ὀδυσσέως καὶ σύντροφος, Ἰθακήσιος, εἰς ὃν ὁ Ὀδυσσεὺς ἀναχωρῶν ἐνεπιστεύθη τὸν οἶκόν του.

μένω: περιμένω. ***μένομεν τέ μιν***=καὶ περιμένομεν αὐτὸν (17, 78).

μερμηρίζω: συλλογίζομαι, σκέπτομαι.

μεσόδμη: δοκός, ἡ διήκουσα ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλοίου μέχρι τῆς ἄλλης καὶ ἔχουσα εἰς τὸ μέσον ὀπήν, δι' ἧς διήρχετο ὁ ἱστός, τὸ μεσοδόκι.

μέσος ἢ μέσσος, η, ον: μέσῃ ἀγορῇ=εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς. ***μέσσην ἀγορήν***=εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεσσηγύς : ἐν τῷ μεταξὺ (15, 62).

μετά : μετὰ δοτ.=μεταξύ· **μετ' Αἰθιόπεσσι**=μεταξὺ τῶν Αἰθιόπων (10, 10). **μετὰ οἷς ἑτάροισι**=μεταξὺ τῶν συντρόφων του (2, 142).

μεταβουλεύω : ἀποφασίζω ἔπειτα. **ἄλλως μεταβουλεύω** = ἀλλάσσω γνώμην ἔπειτα.

μεταλλάω : ἐξετάζω.

μεταμώνιος : μάταιος, χαμένος ἀνωφελῶς. **μήμοι μεταμώνια νήματ' ὄληται**=μή μου χαθοῦν ἀνωφελῶς τὰ νήματα, μή μου πᾶν χαμένα (3, 98).

μέτασσαι : (μετά-κίω)· τὰ μεσαῖα (ἀρνία), ἐν ἀντιθέσει τῶν πρωΐμων καὶ ὀψίμων.

μεταστρέφω : μή τι μεταστρέψωσι=μήπως στρέψωσιν ἐναντίον σας (τὰ κακὰ ἔργα) 3,67.

μετάφημι : λέγω μεταξὺ τινῶν. ἀόρ. **μετέφην** καὶ **μετέειπον**.

μετὰ χαλκόν : ἵνα ἀγοράσω χαλκόν.

μετὰ χερσίν : μεταξὺ τῶν χειρῶν.

μετέειπε : ἰδὲ **μετάφημι** (3,142. 3,95).

μετεκίαθε: (μετὰ-κίω) μετέβη (1,22).

μετέλθοι : ἤθελεν εὑρεθῆ μεταξὺ αὐτῶν (τῶν μνηστήρων).

μετέρχομαι : ἔρχομαι μεταξύ. **μετελθών** = ἂν ἤθελεν εὑρεθῆ μεταξύ. — 2) τρέχω κατόπιν τινός. **πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι**=τρέχω κατόπιν τοῦ ἐνδοξοτάτου πατρός μου, ζητῶ τὸν ἐνδοξ. πατέρα μου (5,13).

μετηύδα : πρτ. τοῦ μεταυδάω (μετὰ-αὐδάω) μετὰ δοτ. = ἔλεγε μεταξὺ (1,31).

μετ' ὄεσσι : μεταξὺ τῶν προβάτων (17,264).

μετρέω-ῶ : μετρήσαντας = διότι ἐμετρήσαμεν (ἐπεράσαμεν) τὸ πέλαγος.

μέτρον : μονὰς χωρητικότητος, ἄγνωστος.

μεῦ : γεν. τῆς προσ. ἀντωνυμ. τοῦ ά. πρ.=μοῦ.

μή : μήπως (2,38). **μή τις ἔστω**=κανεὶς νὰ μὴ εἶναι (3, 210).

μήδομαι, μήδεαι : σκέπτομαι, εσαι· μελετῶ, μηχανῶμαι. **ἐμήσατο**=ἐμηχανεύθη. **οὔπω μήδετο** = δὲν ἐσκέπτετο ἀκόμη. **μηδοίμην ἄν**=ἤθελον σκεφθῆ.

μῆδος, εος : σκέψις.

μηκάομαι : πρκ. μέμηκα καὶ ἐξ αὐτοῦ **ἐμέμηκον** μὲ σημασίαν παρατατ.=ἐμηκῶντο, ἐβέλαζον (17, 285).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μηκάς, άδος : οὕτω λέγεται ἡ αἴξ, διότι φωνάζει **μέε.**

μήκιστα : περαιτέρω, εἰς τὸ ἀπώτατον μέλλον, εἰς τὸ τέλος. **τί νύ μοι μήκιστα γένηται**=τί θά μοι συμβῇ ἐπὶ τέλους, λοιπόν ; (10, 22 καὶ 11, 84).

μῆλα : αἱ αἶγες καὶ τὰ πρόβατα, γιδοπρόβατα.

μῆλον ἐπὶ μήλῳ : μῆλον ἐπάνω εἰς μῆλον (14, 43).

μῆλοψ, οπος : (μῆλον-ὄψ) ὁ ἔχων τὴν ὄψιν ἢ τὸ χρῶμα μήλου, ξανθὸς (σῖτος).

μῆνις, ιος : ὀργή, μάνι.

μή που : μήπως.

μηρία : ταῦτα ἐκαίοντο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κατὰ τὰς θυσίας, ἦσαν δὲ τὰ κρέατα τῶν μηρῶν τοῦ ζῴου, τὰ ὁποῖα ἀπεκόπτοντο καὶ περιτυλισσόμενα ἐντὸς διπλοῦ περικαλύμματος πάχους ἐκαίοντο ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. Ἐπ' αὐτῶν ἐτίθεντο πολλάκις καὶ ἄλλα τεμάχια κρέατος ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ ζῴου καὶ τοῦτο ἐλέγετο **ὠμοθετεῖν.**

μήστωρ, ορος : ἔμπειρος, τεχνίτης, εὐφυὴς (συγγεν. τῷ μῆτις).

μητιάω - ῶ : μηχανῶμαι, σκέπτομαι.

μητίομαι : **Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι**=ὁ Ζεὺς ἤθελε νὰ σκεφθῇ, τοιαύτη ἦτο ἡ σκέψις τοῦ Διός (17, 108).

μῆτις, ιος : σκέψις, πανουργία, σύνεσις. **μῆτις ἀμύμων**=ἡ λαμπρὰ πανουργία (17, 260).

μίγνυμαι : ἀνθρώποισι=ἐπικοινωνῶ πρὸς ἀνθρώπους, σμίγω.

Μίμας, αντος : ἀκρωτήριον τῆς μ. Ἀσίας πρὸς Α τῆς Χίου ἐπὶ τῆς Ἐρυθραίας.

μιμνῄσκομαι : ἔχω εἰς τὴν μνήμην, ἐνθυμοῦμαι. **μνησόμεθα**= θὰ ἐνθυμηθῶμεν, θὰ σκεφθῶμεν (15, 59). **μνησαμένη**= ἐνθυμηθεῖσα (6, 6).

μίμνω : μένω περιμένω. **μίμνετε**=περιμένετε (3, 97).

μίν : αἰτ. τοῦ α' πρ. τῆς προσ. ἀντων.=αὐτόν. **μὶν ἐλάαν**=ὅτι αὐτὸς θὰ προχωρήσῃ (10, 13).

μίσγομαι : συναντῶμαι.

μίσγω : σμίγω, ἀναμιγνύω.

μνάομαι - ῶμαι : ζητῶ εἰς γάμον.

μνῆσαι : Προστ. ἀόρ.=ἐνθυμήσου.

μνησαίατο : **μνήσαιντο**=ἤθελον ἐνθυμηθῆ.

μνήσατο : ἀόρ. τοῦ **μιμνῄσκομαι**=ἐνεθυμήθη.

μνησόμεθα : μέλλ. τοῦ **μιμνῄσκομαι.**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μνηστή : (μνάομαι)· ἡ ζητηθεῖσα εἰς γάμον, νόμιμος (σύζυγος).
μνηστύς, ύος : (ἡ) μνηστεία.
μογέω - ῶ : κοπιάζω. πολλὰ μογήσας=μετὰ πολλοὺς κόπους, μετὰ πολλὰ βάσανα (12, 68).
μόγις : μόλις καὶ μετὰ βίας, μετὰ μεγάλους κόπους.
μοῖρα : κατὰ μοῖραν=ὅπως ἔπρεπε (3, 231).—2) τὸ πεπρωμένον· ***ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ἐστί***=διότι οὕτως εἶναι πεπρωμένον εἰς αὐτόν, αὐτὴ εἶναι ἡ μοῖρά του (6, 41).—3) μέρος τινός. ***σπλάγχνων μοίρας***=μερίδια σπλάγχνων (5, 40).
μολόντες : μετοχ. τοῦ ***βλώσκω***=ἐλθόντες· ἀόρ. ἔμολον, μολών.
μολπή : τὸ ᾆσμα, τὸ τραγοῦδι.
μόρος : (ἐκ τοῦ μείρομαι) ἡ μοῖρα. ***ἀπόλωλε κακὸν μόρον*** = ἐχάθη μὲ κακὸν θάνατον (2, 71). ***ὑπὲρ μόρον***=παρὰ τὸ πεπρωμένον, τὴν μοῖραν.
Μοῦσα : θεὰ τῆς ποιήσεως καὶ μουσικῆς. Ὁ Ὅμηρος γνωρίζει μίαν μόνον, οἱ μετ' αὐτὸν ὅμως ἐννέα.
μυελόεις, όεντος : πλήρης μυελοῦ.
μυθέαι : β'. πρ. ἐν. τοῦ ***μυθέομαι.***
μυθείσθην : ἀορ. τοῦ ***μυθέομαι***=εἶπον (5,140).
μυθέομαι-μυθοῦμαι : λέγω.
μῦθος : λόγος.
μύλη (ἡ) : ὁ μῦλος, χειρόμυλος.
μυρίος : ἀναρίθμητος, ἄπειρος.
Μυρμιδόνες : οἱ ὑπήκοοι 'Αχιλλέως, κάτοικοι τῆς Φθίας.
μυχός : τὸ ἐσώτατον θαλάμου. ***μυχὸς ἄντρου*** = τὸ ἐνδότατον σπηλαίου.
μῶμος : κηλίς, κατηγορία. ***μῶμον ἀνάπτω*** : προσάπτω κατηγορίαν.

Ν.

Ναιετάω : κατοικῶ, κεῖμαι. ***εὖ ναιεταόντων μεγάρων***= τῶν καλῶς πρὸς κατοικίαν κειμένων (4,19). ***ναιετάουσι***=κεῖνται (16, 23).
ναίω : κολυμβῶ, πλέω. ***ναῖον ἄγγεα*** = ἔπλεον τὰ ἀγγεῖα, ἦσαν πλήρη.
ναίω : κατοικῶ. ***ναίω δώματα*** = ἔχω τὴν κατοικίαν μου. ***ναίει ἐν***=κατοικεῖ ἐν αὐτῇ.
ναυσικλυτός : ναυτικὸς περίφημος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νέα: αἰτ. τοῦ ***ναῦς***. ***νέας***=τὰς ναῦς.

νεῆνις, ιδος: νεᾶνις. ***παρθενικῇ εἰκυῖα νεήνιδι*** = ὁμοία πρὸς παρθένον νεάνιδα (13,7).

νείατος: ἔσχατος.

νέκταρ: τὸ ποτὸν τῶν θεῶν.

νεμεσάομαι - ῶμαι: καὶ νεμεσσάομαι: ὀργίζομαι, λυποῦμαι, ἀγανακτῶ. ***νεμεσήσσατό κεν***=ἤθελεν ἀγανακτήσει τις.

νεμεσάω - ῶ: (τινὶ) ἀγανακτῶ κατά τινος, μέμφομαι, κατηγορῶ τινα. ***μή τίς μοι νεμεσήσῃ***=μὴ τυχόν με κατηγορήσῃ καμμία (3, 101).

νεμεσίζομαι: ὀργίζομαι, ἀγανακτῶ. ***ἄλλῳ δήμῳ***=κατὰ τῶν ἄλλων δημοτῶν (3, 219).—2) αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι, ἔχω ἐντροπὴν (3, 123).—3) φοβοῦμαι (θεούς).

νέμεσις: δικαία ἀγανάκτησις, κατάκρισις.

νέμομαι: βόσκω· (ἐπὶ πόλεως) κατοικῶ. ***νεμόμεθα Ἰθάκην***= κατοικοῦμεν τὴν Ἰθάκην· (ἐπὶ χώρας καὶ ἀκινήτων) καλλιεργῶ, κατοικῶ.

νέον: ἐπίρ. τώρα πρῶτον, πρὸ μικροῦ.

Νεστορίδης: ὁ υἱὸς Νέστορος.

Νέστωρ: βασιλεὺς Πυλίων, λαμπρὸς φυσικὸς ῥήτωρ.

νέομαι: πηγαίνω, ἐπιστρέφω. ***οὐκέτι φασὶ νέεσθαι***=λέγουν, ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον (3, 218). ***ἢ νεοίμεθα*** (ἀντὶ ὑποτ.) ***ἢ νὰ ὑπάγωμεν*** (νὰ πλεύσωμεν 5, 170).

νεφεληγερέτα: (νεφέλη - ἀγείρω) ὁ ἀγείρων (συναθροίζων) τὰς νεφέλας. Ἡ κατάληξις **α** εἶναι ἡ ἀρχαιοτάτη τῆς α΄ κλίσεως, ὡς καὶ τῆς Λατινικῆς, μεταπηδήσασα ἐκ τῆς κλητικῆς εἰς τὴν ὀνομαστικήν, ὡς λ. χ. agricola, nauta κλ.

νέω: κολυμβῶ.

νέω: νήθω. μέλλ. νήσω, ἀόρ. ἐνησάμην. ***ἅσσα οἱ Αἶσα κατὰ Κλῶθές τε βαρεῖαι γινομένῳ νήσαντο λίνῳ***=ὅσα ἡ μοῖρα καὶ αἱ Κλώστριαι αἱ βαρεῖαι ἔκλωσαν δι' αὐτόν, ὅτε ἐγεννᾶτο (τὴν ὥραν τῆς γεννήσεώς του) διὰ λιναρίου (15, 65).

νεώτερος: νεώτερον ἄνδρα=ἕνα νέον (3, 173).

νῆ' ἄρσας: ἀφ' οὗ ἐφοδιάσῃς πλοῖον.

νηδύς, ύος: κοιλία.

Νήιον: τὸ ὄρος τῆς Ἰθάκης.

νηλεής: δοτ. νηλέϊ θυμῷ = μὲ σκληρὰν ψυχήν, ἀσπλάχνως (17, 118).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νηλεὲς ἦμαρ: ἡ σκληρὰ ἡμέρα (τοῦ θανάτου).
Νηληιάδης: ὁ υἱὸς τοῦ Νηλέως.
Νηλεύς: πατὴρ τοῦ Νέστορος, ἐξ Ἰωλκοῦ. Φυγὼν ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς Πελοπόννησον (Μεσσηνίαν), ὅπου ἔκτισε τὴν Πύλον.
νημερτές: ἀληθῶς.
νημερτέως: ἀκριβῶς.
νημερτής: ἀληθὴς (5, 19).—2) ἀναμάρτητος, ἀψευδής. ***νημερτὴς βουλή***=ἀναπότρεπτος ἀπόφασις.
νήπιος: (νή-ἀρνητ. πϝ-ιος)· ὁ μὴ δυνάμενος ἀκόμη νὰ διαφωτίσῃ, μικρός, μωρός.
νήποινος: (νή-ποινὴ), ἄνευ ποινῆς, ἀτιμώρητος. Τὸ οὐδ. ἐπιρρηματικῶς=ἀτιμωρητί.
νήχομαι: ἀπρμφ. νηχέμεναι (νήχω) = κολυμβῶ. μέλλ. νήξομαι.
νήχω: κολυμβῶ. ***νῆχε***=ἐκολύμβα.
νίζω: νίπτω, πλύνω, καθαρίζω.
νικάω - ῶ: ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ.
νίπτομαι: νιψάμενος χεῖρας ἁλὸς πολιῆς= ἀφ' οὗ ἔνιψε τὰς χεῖράς του λαβὼν ὕδωρ ἐκ τῆς γαλανῆς θαλάσσης (3, 241).
νίσσομαι: ἐπανέρχομαι. ***οἴκαδε νισσόμενον***=ὅταν ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν πατρίδα (6, 19).
νοέω-ῶ: σκέπτομαι, βλέπω (158). ***τὰ πρῶτα νόησα***=τὸ πρῶτον εἶδον (2, 162).
νοήμων: σκεπτικός, φρόνιμος.
νομεύω: βόσκω.
νομός: ἡ βοσκή, τὸ λιβάδι.
νόος: νοῦς, σκέψις.
νοστέω-ῶ: ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα.
νόστιμος: ὁ τοῦ νόστου. ***νόστιμον ἦμαρ***=ἡ ἡμέρα τοῦ νόστου, τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν πατρίδα.
νόστος (ὁ): ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν πατρίδα. ***ἐν νόστῳ***=κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπιστροφῆς. Ἡ γεν. νόστοιο.
νόσφι, νόσφιν: μακράν, ἐκτός, χωριστά. Τὸ ***νόσφι*** κυρίως=ἐκτός.
νὺ-νύν: καθὼς φαίνεται (2, 100), λοιπόν, βεβαίως. Πολλάκις ἐπιτείνεται διὰ τοῦ ***τοί.***
νύμφη: Ἐν 6, 6 εἶναι ἡ Καλυψώ.
νῦν δ' αὖ: τώρα δὲ πάλιν, ἀφ' ἑτέρου.
νύξ: σκότος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νῶϊ : αἰτ. τῆς προσ. ἀντ. τοῦ α΄ πρ. **μετὰ νῶϊ**=ὕστερον ἀπὸ ἡμᾶς (5, 168).

νωλεμέως : ἀδιαλείπτως, διαρκῶς.

νωμάω-ῶ : μοιράζω, διανέμω. **νώμησα** = ἐμοίρασα. **νώνυμος, ον** : ἀνώνυμος, ἄδοξος.

νῶτα θαλάσσης : ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

Ξ.

ξείνια : ξένια, δῶρα.

ξεινίζω : φιλοξενῶ.

ξεῖνος : ξένος, φίλος ἐξ ἄλλης χώρας.

ξερὸν ἠπείροιο : ἡ ξηρά.

ξεστός, ή, όν : σκαλιστός.

ξυνίημι : ἀκούω. **εἰ δ' ἄγε ξυνίει**=ἄν θέλῃς δὲ τώρα, ἔλα ἄκουε.

Ο.

ὁ, ἡ τό : ἀντων. δεικτικὴ καὶ ἀναφ. οὗτος, αὕτη, τοῦτο, ὅς ἥ, ὅ (2, 145).

ὅ : ὅστις

ὅ : (μόριον) ὅτι (5, 146), διότι (3, 45).

ὀβριμοπάτρη (ἡ) : κόρη ἰσχυροῦ πατρός.

ὄβριμος : βαρύς. **ὄβριμον ἄχθος**=βαρὺ φορτίον (17, 79).

ὄγχνη : ἀχλάδιον. **Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ**=ἀχλάδι στὸ ἀχλάδι ἐπάνω.

ὄγχνη : ἀχλαδιὰ (14, 43).

ὅδε : οὗτος ἐδῶ.

ὅ δή : ὅτε ἤδη (5, 166)

ὀδμή : ὀσμή, μυρωδιά.

ὁδός : ὁδοῖο, κατὰ τὴν ὁδόν, εἰς τὸν δρόμον.—2) ἀναχώρησις, ταξείδιον (3, 233).

ὀδύνη : πόνος, λύπη.

ὀδύρομαι : κλαίω, θρηνῶ.

Ὀδυσσεύς : υἱὸς Λαέρτου καὶ Κτιμένης, βασιλεὺς Κεφαλλήνων, οὗ τὸ κράτος ἐσχημάτιζον αἱ νῆσοι Ἰθάκη, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Αἰγίλοψ καὶ Κροκύλεια καὶ τὰ παράλια τῆς ἀπέναντι Ἀκαρνανίας.

ὀδύσσομαι : ἔχει μόνον ἀόρ. ὠδυσσάμην καὶ πρκ. ὀδώδυσμαι= ὀργίζομαι.

ὄδωδα, ὀδώδει : πρκ. καὶ ὑπερσ. ἀντὶ ἐνστ. καὶ πρτ. τοῦ **ὄζω**.

ὀδώδυσται : ἰδὲ **ὀδύσσομαι**=εἶναι ὠργισμένος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄζω: μυρίζω, ἀναδίδω ὀσμήν, εὐωδιάζω. **ὀδώδει** = ἀνεδίδετο ὀσμή, ἐμύριζε. **ὀδμὴ ὀδώδει ἀνὰ νῆσον**=ἀνεδίδετο εὐωδία, εἰς ὅλην τὴν νῆσον (17, 56).

ὅθι: ὅπου.

ὀθόνη (ἡ): πανίον λευκὸν καὶ λεπτόν.

οἷ: δοτ. ἑν. τοῦ γ΄ πρ. τῆς πρ. ἀντ. Αἱ πτώσεις αὐτοῦ εἶναι γεν. οὗ. δοτ. οἷ (οἱ) καὶ αἰτ. ἕ, γένους ἀρσ. καὶ θηλ. ἡ δοτικὴ **οἷ** σημαίνει εἰς αὐτὸν (αὐτήν). **πρό οἱ εἴπομεν**=προείπομεν εἰς αὐτὸν (1, 37).

οἱ: δεικτ. ἀντ. οὗτοι (5, 9).

οἷά τε: ὡς ἀκριβῶς. **οἷά τε φύλλα**=ὡς ἀκριβῶς φύλλα (14, 29).

οἶδα: γνωρίζω, ἠξεύρω. **εἰδὼς** = ἄν καὶ ἐγνώριζεν. **ἴστω**=ἂς γνωρίζῃ. **πεπνυμένα μήδεα εἰδὼς**=ὅστις ἐγνώριζε σοφὰς σκέψεις, συνετὸς (3, 38).

οἰδέω-ῶ: εἶμαι φουσκωμένος, πρησμένος.

ὀιζυρός: δυστυχής. **ὀιζυρώτατος**=δυστυχέστατος.

ὀιζύς,ύος: ταλαιπωρία, βάσανον.

οἴκαδε: εἰς τὸν οἶκον. **οἴκαδ᾽ ἰών**: ἀφ᾽ οὗ ὑπάγῃς εἰς τὸν οἶκόν σου (3, 164).

οἴκοι: ἐν τῇ πατρίδι, εἰς τοὺς οἴκους των (οἱ μνηστῆρες).

οἶκόν δε: εἰς τὸν οἶκον, εἰς τὴν πατρίδα.

οἶκτος: συμπάθεια, εὐσπλαγχνία.

οἱ μέν: οὗτοι μέν, ἄλλοι μέν.

οἰμώζω: στενάζω. ᾤμωξεν=ἐμούγκρισεν (ὁ Κύκλωψ) (17, 241).

οἰνοβαρέω: εἶμαι μεθυσμένος, ἔχω βεβαρημένην τὴν κεφαλὴν ὑπὸ οἴνου.

οἰνόπεδον: (οἶνος—πέδον) ἀμπελότοπος, ἀμπελών.

οἰνοχοεύω: χύνω οἶνον εἰς τὰ ποτήρια, κερνῶ.

οἶνοψ: σκοτεινὸς, βαθυκύανος, ἔχων τὴν ὄψιν οἴνου μέλανος.

ὀίομαι: οἴομαι, νομίζω, ὑποπτεύω, προαισθάνομαι.

οἷον: ἐπίρρ. πόσον, πῶς (3,219). **οἷον ἧσθε**=πῶς κάθησθε.

οἶον: χωριστά. **οἶον ἀπ᾽ ἄλλων**= χωριστὰ τῶν ἄλλων, ἐξέχον.

οἶος, η, ον: μόνος, η, ον.

οἷος,η,ον: ὁποῖος, α, ον. **οἵοισιν νεφέεσσι**=μὲ ὁποῖα νέφη. μὲ πόσον μεγάλα νέφη (10,26).

ὄις: πρόβατον, πρόβατα (αἰτ. πλ.) (3,56).

ὀϊσσάμενος: ἀόρ. τοῦ **ὀίομαι**.

ὀίσατο: (ὀίομαι) προησθάνθη (ἡ ψυχή μου) (17,59).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἵ τε: οἵτινες, ὡς γνωστόν.
οἵ τ᾽ ἐσάωθεν: ποῖοι ἐσώθησαν (ἐν πλαγ. ἐρωτήσει).
οἵτινες: (ἐπὶ πλ. ἐρωτ.) ποῖοί τινες εἶναι (5,70 καὶ 17,20).
οἶτος (ὁ): ὁδός. ***ὀλέθριος οἶτος***: ὀλέθριος δρόμος, θάνατος.
οἷ υἱόν: τὸν υἱὸν αὐτοῦ.
οἰχνέω: ἔρχομαι, ἐπιστρέφω.
οἴχομαι: ἀόρ. (πρτ.) ᾠχόμην· πηγαίνω, φεύγω, χάνομαι, λείπω, (εἶμαι ἀπών). ***ᾤχετο γὰρ καὶ κεῖσε***=διότι ἐπῆγε καὶ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος (3,165). ***οἴχετ᾽ ἄιστος***=ἐχάθη ἄφαντος (2,147). ***ᾤχετο κατὰ πτόλιν***=περιήρχετο τὴν πόλιν. ***οἰχόμενος***= ἀπών.
οἰωνός: πτηνὸν ἁρπακτικόν, ὄρνεον. Ἐκ τῆς πτήσεως τούτων τῶν πτηνῶν οἱ ***οἰωνοσκόποι*** προέλεγον τὸ μέλλον καὶ διὰ τοῦτο ***οἰωνὸς*** ἐλέγετο καὶ τὸ σημεῖον τὸ προφητικόν, τὸ ἐκ τῶν κινήσεων τῶν πτηνῶν.
ὄλβια: εὐτυχίαι, εὐδαιμονία.
ὄλεθρος: θάνατος. ***ὀλέθρῳ***=μὲ θάνατον.
ὀλέσαντ᾽ ἄπο: ἀπολέσαντα (ἀναστροφή)=ἀφοῦ χάση.
ὀλέσθαι: ἀπαρμφ. τοῦ ***ὄλλυμαι***=νὰ καταστραφῇ.
ὀλιγηπελέω: λιποθυμῶ. ***ὀλιγηπελέων***=λιπόθυμος.
ὀλιγηπελίη: λιποθυμία, ἀτονία.
ὄλλυμαι: χάνομαι. ***ὤλετο***=θὰ ἐχάνετο (12,55) ***ὄλοισθέ κεν***= ἠθέλετε χαθῆ.
ὀλοός, όν: ὀλέθριος. ***μοῖρ᾽ ὀλοὴ***= ἡ σκληρὰ (ὀλεθρία) μοῖρα.
ὀλοόφρων-ονος: (ὀλοός—φρήν) ὁ ὀλέθρια φρονῶν, σκεπτόμενος.
ὄμβρος: ἡ βροχή, τὸ ὕδωρ.
ὁμηγερέες: (ὁμοῦ-ἀγείρω) συνηθροισμένοι. ***ὁμηγερέες τε γένοντο***= καὶ ἀπετέλεσαν ***ὁμήγυριν***, συνέλευσιν (3,9).
ὁμηλικίη: οἱ ὁμήλικες, συνομήλικοι, οἱ ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἡλικίαν. ***ἐμοὶ αὐτῷ***=πρὸς ἐμέ, συνομίληκός μου,
ὁμίλειν: πρτ. τοῦ ***ὁμιλέω-ῶ***=ἦτο μεταξὺ τῶν μνηστήρων, εἰς τὸν ὅμιλον τῶν μνηστήρων (μνηστῆρσιν ὁμίλειν).
ὁμιλέω-ῶ: συναναστρέφομαι, εὑρίσκομαι μεταξύ τινων. ***μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν***=ἂν ἤθελεν εὑρεθῆ μεταξὺ τῶν μνηστήρων (2,170).
ὅμιλος: πλῆθος.
ὁμόθεν: (ὁμός) ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους. ***ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας***= ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης φυτρωμένους (12,76), ἀνεπτυγμένους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁμοιωθήμεναι: ὁμοιωθῆναι.

ὁμοφρονέω: εἰ δὴ ὁμοφρονέοις=ἂν ἤθελες ὁμοφρονεῖ, δηλ. ἔχει λογικόν, ὥς ἐγώ (ὥς ἄνθρωπος) (17,302).

ὀμφαλός: τὸ κέντρον τινός (μεταφορ).

ὄμφαξ, ακος: ἄωρος σταφυλή, ἀγουρίδα (14,48).

ὄν δε: ἡ κατάληξις ***δε*** σημαίνει τὴν εἰς τόπον κίνησιν. τὸ ***ὄνδε*** =εἰς ἑόν. ***ὄνδε δόμονδε***= εἰς τὸν ἰδικόν του οἶκον, εἰς τὸν οἶκόν του.

ὄνειαρ, ατος: φαγητόν· πληθ. ὀνείατα.

ὀνήμενος: μετοχ. τοῦ ***ὀνίναμαι.***

ὀνίναμαι: εὐφραίνομαι, ἀπολαύω τινός (χαίρομαί τι). ὀνήμενος =ὁ καλότυχος, ὁ εὐλογημένος.

ὀνομάζω: λέγω τὸ ὄνομά τινος. ***ἔκ τ' ὀνόμαζεν*** =καὶ ἔλεγε τὸ ὄνομά του. (8,34).

ὄνομαι: παραπονοῦμαι. ***ἀλλ' οὐδ' ὥς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος***=ἀλλὰ καὶ οὕτω δὲν ἐλπίζω (νομίζω) ὅτι θὰ παραπονῆσαι (θὰ μείνῃς παραπονεμένος διὰ τὴν δυστυχίαν σου (θὰ ἔχῃς δηλ. ἀρκετὴν δυστυχίαν καὶ τότε) (11,67).

ὀνόσσεσθαι: μέλλ. τοῦ ***ὄνομαι.***

ὀξύς, ὀξύ: κοπτερός, μυτερός. ***ὀξέϊ χαλκῷ***=μὲ ὀξεῖαν χαλκῆν λόγχην (2,4). ***ὀξὺ μάλα***=λίαν ὀξυδερκῶς, μὲ μεγάλην ὀξυδέρκειαν. ***προϊδὼν***=ἰδὼν μακράν.

ὅου: γεν. οὗ.

ὀπάζω: δίδω, χαρίζω.

ὅπῃ: ὅπου. Ἐν 17,125=ποῦ.

ὀπηδέω: παρακολουθῶ, ἀκολουθῶ.

ὀπίσω, ὀπίσσω: εἰς τὸ μέλλον.

ὁπλίζομαι: παρασκευάζω διὰ τὸν ἑαυτόν μου. ***ὡπλίσατο δόρπον***=παρεσκεύασε διὰ τὸν ἑαυτόν του γεῦμα (17,177).

ὅπλον: ὄργανον. ***ὅπλα*** (τοῦ πλοίου)=τὰ ἀναγκαῖα εἰς ἐξοπλισμὸν αὐτοῦ (σχοινία, ἱστία, κωπία κλπ).

ὅπου: ποῦ (ἐπὶ πλαγ. ἐρωτ.) (5,15).

ὁππόθ': ὁπότε. ***ὁππόθ' ὄλωλεν***=πότε ἐχάθη.

ὁπποῖος, η ον: ὁποῖος, α, ον = ποῖος. ***ὁπποίης τ' ἐπὶ νηὸς*** καὶ ἐπὶ ποίου πλοίου, τίνος εἴδους πλοίου ἐπιβαίνων.

ὅππως: ὅπως, πῶς.

ὀπτάω ῶ: ψήνω. ***ὤπτησαν***=ἔψησαν. ***ὤπτων***=ἔψηνον.

ὀπτέω-ῶ: ψήνω. ***κρέας ὀπτὸν***=κρ. ψητόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄπωπα : πρκ. τοῦ ***ὁράω-ῶ***=ἔχω ἰδεῖ.

ὀπωρινός : φθινοπωρινός.

ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο : πῶς θὰ ἠδύνατο τὰ γίνῃ τὸ πρᾶγμα (ἡ ὑπόθεσις) ἐξόχως ἄριστα.

ὅπως : πῶς. ***ὅπως ἔλθῃσι***=πῶς νὰ ἔλθῃ, νὰ ἐπιστρέψῃ.

ὄργυια : ὀργυιά.

ὀρεσίτροφος : ὁ εἰς τὰ ὄρη τεθραμμένος, ἄγριος.

Ὀρέστης : υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἐκδικηθεὶς τὸν φόνον τοῦ πατρός του διὰ τοῦ φόνου τοῦ Αἰγίσθου (1,30).

ὁρμαίνω : σκέπτομαι. ὁρμαίνοντες=ἐν ᾧ ἐσκεπτόμεθα. ***ὥρμησαν***=ἐσκέφθησαν.

ὁρμή : ἐκκίνησις (4,32).

ὁρμίζω : προσορμίζω (τὸ πλοῖον).

ὄρνις, ιθος (***ὁ***) : πτηνόν. ***ὄρνιθες*** : πτηνὰ (3,166).—2) οἱ οἰωνοί, οἱ ἐκ τῶν κινήσεων τῶν πτηνῶν (3,144).

ὄρνυμαι : ἀόρ. ὤρετο, ***ὦρτο***=ἐγείρομαι. ***ὦρτο***=ἠγέρθη. ***ὦρτο πόλιν δ' ἴμεν***=ἐσηκώθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πόλιν. (13,1). ***εὕδειν ὤρνυντο***=ἐσηκώνοντο νὰ ὑπάγουν τὰ κοιμηθοῦν (4,16). ***ὀρώρει*** (ὑπερσ.) εἶχεν ἐγερθῆ, ἠγέρθη, ἐπῆλθεν.

ὄρνυμι : ἐγείρω. ***ὦρσε δ' ἐπὶ*** = ἐπῶρσε = ἐκίνησε κατ' αὐτοῦ (1,2).

ὁράων : ὁρῶν.

ὀρθύνω : ἐγείρω.

ὀρός : ὁ τσύρος, τό τυρόγαλον,

ὀρυμαγδός : θόρυβος.

ὄρχαμος : ἀρχηγός.

ὄρχατος : κῆπος πλήρης δένδρων, δενδροστοιχιῶν.

ὀρχηστύς, ύος : χορός.

ὄρχος (***ὁ***) : στοῖχος, σειρὰ δένδρων ἢ κλημάτων.

ὁρῶμαι : ***εἰς γαῖαν ὁρώμενος*** (μέσον)=παρατηρῶν πάντοτε εἰς τὴν ξηράν (12,58).

ὀρώρει : ὑπερσ. τοῦ ***ὄρνυμαι***.

ὅς, ἥ, ὅν : ἑός, ἑή, ἑόν : ἀντ. κτητ. γ' πρ.=ἰδικός του, κλπ. ***τὰ ἃ ἔργα***=τὰ ἰδικά του ἔργα, τὰ ἔργα του (17,156).

ὅς κ' ἔλθοι : ὅστις ἤθελεν ἔλθει, ἂν ἤθελεν ἔλθει κανείς (13,20).

ὅς ῥα : ὅστις, ὡς γνωστόν.

ὄσσα : φήμη, προφητικὴ φωνή, διάδοσις.

ὄσσε : (δυϊκ.) οἱ δύο ὀφθαλμοί.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄσσομαι: βλέπω, προβλέπω, προαισθάνομαι. **ὄσσοντο δ' ὄλεθρον**=προέβλεπον δὲ ὄλεθρον (3,137).

ὅς τις: ὅστις δήποτε. **ὅστις τολμήσειεν** (ἐπὶ πλαγ. ἐρωτ. ποῖος θὰ εἶχε τὸ θάρρος (17,178).

ὅ τε: ὅστις.

ὅ τε: (οὐδ.) τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν.

ὅτε: ἐπειδή. **ὅτε πρότερός γε πύθοιτο**=ἐπειδὴ θὰ τὴν ἔμαθε πρότερος (3,31). **ὅτε με χρειὼ τόσσον ἵκοι**=ἂν ἤθελέ με καταλάβει τόσον μεγάλη ἀνάγκη (8,42).

ὅτι: διότι (11,28).

ὅτις: ὅ,τι - ὅττι: ὅστις, ὅστις δήποτε. **ὅτις ἐσσὶ**=ὅστις δήποτε εἶσαι. (12,64). **ὅττι κεν εἴπω**=ὅ,τι ἂν εἴπω, ἂν εἴπω τι. 'Επὶ πλ. ἐρωτ. **ὅτις εἴη**=ποῖος ἦτο (13,4).

ὀτρηρός: ταχύς, πρόθυμος.

ὀτρύνω: παροτρύνω, παρακινῶ τινα νὰ ὑπάγῃ που, πέμπω. **νῆσον ἐς 'Ωγυγίην ὀτρύνομεν**=ἂς στείλωμεν εἰς τὴν νῆσον 'Ωγυγίαν. **τούτῳ δ' ὀτρυνέει ὁδὸν**=εἰς τοῦτον δὲ θὰ παρασκευάσῃ τὴν ἀναχώρησιν, τὸ ταξείδι (3,233).

ὅττεο: γεν.=ὅτου, οὗτινος δήποτε, τίνος.

ὅτι ἑ κήδοι=τί τὸν ἐλύπει, τί κακὸν συνέβαινεν εἰς αὐτὸν (17, 248). **ὅττι κεν εἴπω**=ἰδὲ **ὅτις**.

οὐ γὰρ ἔτι: οὐκέτι γάρ (3,63).

οὖδας (τό): ἔδαφος. **πρὸς οὔδεϊ**=εἰς τὸ ἔδαφος, κατὰ γῆς.

οὐδὲ βίηφιν: καὶ ὄχι διὰ τῆς βίας (17,254).

οὐδὸς (ὁ): κατώφλιον. **ὑπ' οὐδὸν αὐλῆς** = ὑπὸ τὸ κατώφλιον τῆς αὐλῆς (14,53).

οὖθαρ-ατος: ὁ μαστός. **οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο**=διότι οἱ μαστοί των ἦσαν σπαργωμένοι (νὰ σκάσουν) πολὺ φουσκωμένοι (ἐκ τοῦ πολλοῦ γάλακτος) (17,286).

οὔ κ' ἔλποιτο: δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐλπίζῃ.

οὐκί: οὐχί, ὄχι.

οὕνεκα: διότι, ἐπειδή, οὗ ἕνεκα (5, 61).

οὔπη: εἰς κανὲν μέρος δέν. **οὔπη φαίνεται**=εἰς κανὲν μέρος δὲν φαίνεται (12, 29).

οὔ ποτε: οὐδέποτε.

οὔ πως: κατ' οὐδένα τρόπον. **οὔπως ἔστι**: κατ' οὐδένα τρόπον εἶναι δυνατόν.

οὐρανίων, ονος: ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν, ἐπουράνιος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὖρος: οὔριος ἄνεμος.
οὐτάζω: κτυπῶ, πληγώνω. ἀπρμφ. **οὐτάμεναι.**
οὔτε: οὔτε τις μάντις ἐὼν=χωρὶς νὰ εἶμαι κανένας μάντις (2, 107).
οὐτιδανός: τιποτένιος.
Οὖτις: Οὐδεὶς (λογοπαίγνιον 'Οδυσσέως).
οὔ τις: οὐδείς. **οὔ τινα**=οὐδένα. **οὔτις λαῶν**=κανεὶς ἐκ τῶν ἀνθρώπων (6, 12).
ὄφελον: ἀόρ. τοῦ **ὀφέλλω** καὶ τίθεται ἐπὶ εὐχῆς ἀνεκτελέστου. **ὄφελον θανέειν**=εἴθε νὰ ἀπέθνησκον (10, 31).
ὄφρα: τελ. σύνδ. ἵνα· **ὄφρᾶ οἱ εἴη**=ἵνα ἔχῃ οὗτος (17, 94). **ὄφρα φορoίη**=διὰ νὰ τὸ φέρῃ, νὰ τὸ κρατῇ (17, 166). **ὄφρα ἴδοιμι**=ἵνα ἴδω. 'Επὶ χρόνου=ἐνόσῳ (2, 138). **ὄφρα ἵκετο** =ἕως ὅτου ἔφθασεν (6, 57).
ὄχ (α): ἔξοχα, ἐξόχως. **ὄχ' ἄριστα**=ἐξόχως ἄριστα.
ὀχέομαι: **πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν**=ἐφέρθη ἐπὶ τῶν πολυπληθῶν κυμάτων (6, 54).
ὀχθέω: βαρυθυμῶ, λυποῦμαι. **ὀχθήσας**= στενοχωρηθείς, λυπηθείς, περίλυπος.
ὀχλίζω: μετακινῶ.
ὄχος: καταφύγιον. **νηῶν ὄχοι**=πλοίων καταφύγια.
ὄψ·ὀπός:φωνή (vox).**ὀπὶ καλῇ**=μὲ τὴν ὡραίαν της φωνήν (7, 61).
ὀψέ: ἀργά, βραδέως. **ὀψὲ δὲ δὴ**=ἀργὰ δὲ πλέον (15, 22 καὶ 5, 168 καὶ 11, 10).
ὄψον: προσφάγιον,φαγητόν.

Π.

πάγος: πέτρα, βράχος.
πάγχυ: παντελῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.
παιπαλόεις, εσσα: πετρώδης.
πάϊς: παῖς, υἱός.
παλάσσομαι: πάλλομαι, κληροῦμαι. **κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγα** =εἶπον νὰ ῥίψωσι κλῆρον (17, 177).
παλιμπετής, ές: πάλιν, ὀπίσω (ἐρχόμενος).
παλίντιτος: μετὰ τοῦ **ἔργα· παλίντιτα ἔργα**=ἐκδίκησις, ἀνταπόδοσις.
πάλιν χύτο αὐτοῖο: πάλιν ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ (15, 10).
παλιρρόθιον: (κῦμα) ἐπιστρέφον εἰς τὰ ὀπίσω. **παλιρρόθιον δέ μιν πλῆξεν**=τὸν ἐκτύπησεν ὅμως ἐπιστρέφον, κατὰ τὴν παλινδρόμησιν αὐτοῦ (12, 49).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Παλλάς: ἡ 'Αθηνᾶ, ὡς παρθένος, κόρη.
παμμέλας: κατάμαυρος. Ταύρους τοιούτους ἔθυον εἰς τὸν Ποσειδῶνα διὰ τὰ κύματα τὰ μυκώμενα ὡς οἱ ταῦροι.
πάμπαν: καθ' ὁλοκληρίαν.
πανάργυρος: ὅλος ἀργυροῦς.
Παναχαιοί: ὅλοι οἱ 'Αχαιοί.
πανδαμάτωρ: ὁ δαμάζων τοὺς πάντας.
πανημέριος: ὁ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας κάμνων τι.
παννυχίη: ὅλην τὴν νύκτα.
πάντεσσιν: δοτ. πλ. τοῦ πᾶς=πᾶσιν.
πάντη: πανταχοῦ, παντοῦ.
παντοῖος: διαφόρων εἰδῶν.
πανυπερτάτη: τελευταία πασῶν τῶν (τότε) Ἑλληνικῶν νήσων.
πανύστατος: πάντων ὕστατος.
πάρ: παρά, πλησίον.
παρά: πλησίον. μετ' αἰτ.=πρὸς τόν.
πάρα: ἀντὶ τοῦ πάρεστιν ἢ πάρεισιν. 'Εν 6, 16=ὑπάρχουσι παρ' αὐτῷ. 'Εν 11, 52 ***οὐ πάρα***=δὲν εἶναι δυνατόν.
παραμίμνων: παραμένων, μένων ἐδῶ.
παρανηνέω: (παρὰ-νηνέω) σωρεύω, παραθέτω.
παρανήχομαι: παραπλέω, κολυμβῶ πλησίον τῆς ξηρᾶς.
παραπλήξ, ῆγος: παραλία πλαγίως πληττομένη ὑπὸ τῶν κυμάτων.
παρατίθεμαι: θέτω πλησίον. ***ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο***=ἀφ' οὗ ἤθελε θέσει πλησίον δᾷδας (ἵνα βλέπη καλῶς).— 2) διακινδυνεύω, βάλλω κάτω εἰς κίνδυνον. ***σφὰς κεφαλὰς παρθέμενοι***=ἀφ' οὗ ἔβαλαν κάτω τὰς κεφαλάς των, διεκινδύνευσαν τὴν ζωήν των (3, 217).
παρατίθημι: θέτω πλησίον.
πάρα τοι: σοὶ εἶναι παρόντα, ἔχεις.
παράφημι: παραπείθω, παραπλανῶ διὰ λόγων (ἐπέεσσι) (3, 174).
πάρειμι: ***εἴ μοι δύναμίς γε παρείη***=ἂν εἶχον δύναμιν (3, 62).
παρέξ: παραέξω, ἐκτὸς τῶν θραυομένων κυμάτων (12, 58).
παρεξέρχομαι: παραβαίνω (νόον Διὸς) τὴν θέλησιν τοῦ Διός, τὴν ἀπόφασιν (7,29).
παρήμενος: παρακαθήμενος (παρὰ-ἧμαι).
παρθέμενοι: ἰδὲ ***παρατίθεμαι*** (5,74).
παρθείω: παραθείω, παραθῶ (τοῦ παρατίθημι) (7,16).
παρθῆκεν: παρέθηκεν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρίσταμαι: ἵσταμαι πλησίον.

πάροιθε: ἐμπρὸς (εἷς τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ αὐτοῦ κλήματος εἶναι ὄμφακες) (14,48). Τοῦτο βλέπομεν εἰς τὰ κλήματα τὰ λεγόμενα ἑπτάκυλα, τὰ ὁποῖα εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κλαδίον ἔχουν ὡρίμους σταφυλάς, ἀώρους καὶ ἄνθη.

πάρος: πρίν. ***πάρος περ:*** πρότερον ἀκριβῶς.

πὰρ πυρί: πλησίον τοῦ πυρός (15,21).

παρτιθεῖ: παρατίθησι, παραθέτει (2,97).

παρφάμενος: Μετοχὴ τοῦ ***παράφημι.***

πᾶς: ἐν πᾶσιν=ἐνώπιον ὅλων (3,179).

πασσάμενος: Μετοχ. ἀόρ. τοῦ ***πατέομαι.***

πάσαντο: ἀόρ. τοῦ ***πατέομαι.***

πάσχετε: ἐπάσχετε.

πάσχω: μέλλ. πείσομαι. ***πάσχω πήματα***=ὑποφέρω παθήματα. ***ἔνθα δ' ἔπειτα πείσεται***=αὐτοῦ δὲ θὰ πάθῃ ἔπειτα (15,63).

πατέομαι: τρώγω. ***δείπνου πασσάμενος***= ἀφ' οὗ δειπνήσῃς.

πατήρ: ἐς πατρὸς=εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός της. ***πατὴρ δ' ὥς*** =ὡς πατήρ.

Πάτροκλος: ἐκ Λοκρίδος, ὁ στενὸς φίλος τοῦ Ἀχιλλέως, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος.

πατρώϊος: πατρικός.

παύομαι: παυέσθων=ἂς παύσωσιν, ἂς μὴ ἐξακολουθήσωσι τὰ πραττόμενα (3,154).

παῦρος: ὀλίγος.

πειράζω: δοκιμάζω.

πειράομαι: δοκιμάζω. ***πειρήσομαι***=θὰ λάβω πεῖραν, θὰ δοκιμάσω (17,20).

πεῖραρ, πείρατος: τὸ πέρας. ***ἐπὶ πείρασι γαίης***=εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου (17, 130). ***πεῖραρ ὀϊζύος*** (περιφρ.) = ὀϊζύς, ὀϊζύος = δυστυχία, ταλαιπωρία, βάσανα.

πεῖρε: ἰδὲ ***πείρω.***

πειρήσομαι: μέλλ. τοῦ ***πειράομαι.***

πείρω: περνῶ, διασχίζω, (κέλευθον) δρόμον (θάλασσαν). ***ἔπειρον***=ἐπέρνων (εἰς τὸν ὀβελόν).

Πεισίστρατος: ὁ νεώτατος τῶν υἱῶν τοῦ Νέστορος.

πείσομαι: μέλλ. τοῦ ***πάσχω.***

πελάζω: πλησιάζω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πέλομαι :ἔπλετο=ἔγινε (12,11), τυγχάνω, εἶμαι.

πέλω : τυγχάνω, εἰμί. ***πέλει***=ἐστί, εἶναι. ***πέλεν***=ἐγίνετο, ἦτο (14,7).

πέλωρ : πελώριος.

πέλωρος : πελώριος.

πέμπω : συνοδεύω, προπέμπω. ***Τηλέμαχον δὲ πέμψον***=τὸν δὲ Τηλέμαχ. συνόδευσον (6,25).

πεντάετες : πέντε ἔτη.

πεπαλάχθαι : πρκ. τοῦ ***παλάσσομαι.***

πεπείρημαι : εἶμαι ἔμπειρος, πεπειραμένος. ***οὔ τι πω πεπείρημαι μύθοισι***= ἀκόμη δὲν ἔχω πεῖραν εἰς ὁμιλίας, δὲν γνωρίζω νὰ ὁμιλῶ.

πέπλος : πᾶν σκέπασμα, κάλυμμα.

πέπνυμαι : ἔχω νοῦν, εἶμαι φρόνιμος.

πεπνυμένος : συνετὸς, σοφὸς, φρόνιμος.

πέπυσται : πρκ. τοῦ ***πυνθάνομαι· οὔ τι πέπυσται***=δὲν ἔχει πληροφορηθῇ τίποτε, δὲν ἔχει μάθει (4,30).

πέπων, πέπειρα : ὡς ἐπίθετον ἀνθρώπων καὶ ζῴων = καλὸς, γλυκύς. ***κριὲ πέπον***=καλέ μου κριέ (17,293).

πέρ : καίπερ. Ἐν 6,29=βέβαια.

περάεσκε : πρτ. θαμιστ. τοῦ ***περάω-ῶ.***

περάω : περνῶ. ***περάαν***=νὰ περάσω. (8,27) ***περάασκε***=ἐπέρνα.

πέρθω : πέρσω, ἔπερσα=πορθῶ.

περὶ : περισσῶς (5,95). πέριξ (4,10). μετὰ τοῦ ***ἐστί*** =εἶναί τις ἀνώτερος (1,66). ***περὶ πάντων***=περισσότερον ὅλων (14,31).

περιέχομαι : προφυλάττω, ὑπερασπίζω.

περιέρχομαι : ***περὶ φρένας ἤλυθε***=ἦλθεν, ἀνέβη εἰς τὴν κεφαλήν του, τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὴν κεφαλήν (17,208).

περικαλλής : ὡραιότατος, η. ***πέρι κέρδεα***=περισσὰς πανουργίας.

περικτίων : γείτων (περί-κτίω=κτίζω).

περίμετρος : ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης.

περιναιετάω : κατοικῶ πέριξ.

περιπέλομαι : περιστρέφομαι. ***περιπλομένων ἐνιαυτῶν***=ἐν τῇ περιστροφῇ τῶν ἐτῶν, ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου.

περὶ σπείους γλαφυροῖο : πέριξ τοῦ κοίλου σπηλαίου (6,68).

περισχόμεθα : ἀόρ. τοῦ ***περιέχομαι.***

περί - ταχύς: ταχύτατος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περιτροπέω : κάμνω γύρους. ***πολλὰ περιτροπέοντες***=μετὰ πολλοὺς ἑλιγμούς (17,311).

περιφαινόμενος (χῶρος): περιφανὴς, ὑψηλός.

περιφράζομαι : σκέπτομαι προσεκτικῶς, σοβαρῶς.

περὶ ὤμῳ : περὶ τὸν ὦμον. ***οὗ***=τοῦ.

πεσσός : πλ. πεσσοί=λιθάρια, ψῆφοι, δι' ὧν ἔπαιζον οἱ παλαιοὶ παιγνίδιον.

πέσσω : ψήνω, ἑτοιμάζω.

πετάννυμι : ἀνοίγω, ἁπλώνω. ***πέτασ' ἱστία*** : ἀνεπέτασεν, ἄνοιξε τὰ πανιὰ (9,8). ***πετάσας*** : ἁπλώσας (2,35).

πετέσθην : ἐπέτων (πέτομαι).

πέτετο : πρτ. τοῦ ***πέτομαι***=ἐπέτα.

πέτομαι : πετῶ.

πέτρη : πέτρα, βράχος. ***πρὸς πέτρῃσι***=εἰς τοὺς βράχους (12,53.)

πευθοίατο : Εὐκτ. τοῦ ***πεύθομαι.***

πεύθομαι : (ἄλλος τύπος τοῦ πυνθάνομαι)=ἀκούω, μανθάνω, ἐρωτῶ νὰ μάθω.

πευσόμενος : Μετοχ. μέλλ. τοῦ ***πεύθομαι.***

πεφιδοίμην : ἀόρ. τοῦ ***φείδομαι***=ἤθελον φεισθῇ (17,127).

πέφραδε : ἀόρ. β' τοῦ ***φράζω***=δήλωσον, εἰπέ.

πεφραδέμεν : ἀπρμφ. τοῦ ἀορ. τοῦ ***φράζω.***

πεφύασιν : πρκ. τοῦ ***φύομαι***=εἶναι φυτευμέναι, ἔχουσι βλαστήσει (14,51).

πεφύκει : ὑπερ. τοῦ φύομαι=εἶναι φυτευμένα, ἔχουν φυτρώσει.

πεφυρμένος : πρκ. τοῦ ***φύρομαι***. ***πεφυρμένος αἵματι***=αἱματόφυρτος (17, 243).

πήγνυμι : καρφώνω, κατασκευάζω πλοῖον. ***πῆξαι***=νὰ κατασκευάσῃς, ναυπηγήσῃς.

πηγός : φουσκωμένος, παχύς. ***κύματι πηγῷ***=ὑπὸ τῶν φουσκωμένων (μεγάλων) κυμάτων (12, 7).

Πηλεΐων, ονος : ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως, Πηλείδης, Ἀχιλλεύς.

πήληξ, ηκος : περικεφαλαία, τὸ ὑποκορ. ***πηλήκιον.***

πῆμα : ***πάθημα.*** πήματα=παθήματα.

πῆμα κακοῖο : (περιφρ.) κακὴ συμφορά.

Πηνελόπεια : Πηνελόπη, ἡ μήτηρ τοῦ Τηλεμάχου καὶ σύζυγος τοῦ Ὀδυσσέως.

Πιερίη : Πιερία, ἡ περὶ τὸν Ὄλυμπον χώρα.

πικρόγαμος : οὗ ὁ γάμος πικρός.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πίναξ : πινάκιον, πιᾶτον.
πῖνε : ἔπινε (πρτ).
πινυτός : φρόνιμος.
πίσυρες : τέσσαρες.
πίτυς, υος : πεύκη.
πιφαύσκομαι : φανερώνω, ἀναγγέλλω (3, 32).
πίων, πίειρα καὶ πίων : παχύς, εῖα, ύ.—2) πλούσιος.
πλάζομαι : πλάζετο=ἐφέρετο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐπλανᾶτο (12, 8). ἀόρ. ἐπλάγχθην. **πλάζω** : πλανῶ, περιπλανῶ. Ἐπὶ πινόντων=ζαλίζω, φέρω εἰς ἀναισθησίαν (4, 15).
πλεῖθ' : πλεῖτε, πλέετε.
πλήθω : εἶμαι πλήρης, γεμᾶτος.
Πληιάδες : αἱ Πλειάδες, ἀστερισμὸς (κοινῶς Πούλια). Αὗται ἦσαν 7, θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος, μεταμορφωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Διός.
πλησίω : δυϊκ. ἀντὶ **πλησίον**=πλησίον ἀλλήλων.
πνείω : πνέω, φυσῶ.
πνοιή : πνοή. **μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο**=μετὰ τῶν πνοῶν τοῦ ἀνέμου, ὥς ὁ ἄνεμος.
πόθι : ποῦ (εἶναι) (2, 75).
ποθί : (τοπ. καὶ χρον.). **αἴ κέ ποθι**=ἂν κάποτε.
ποίη (ἡ) : πόα, τὸ πράσινον χόρτον.
ποικιλομήτης : πολυμήχανος, πανοῦργος (ποικίλος-μῆτις).
ποικίλος, η, ον : σκαλιστός, κεντητός, πεποικιλμένος.
ποιμαίνεσκον : πρτ. τοῦ **ποιμαίνω.**
ποῖος : **ποῖον ἔειπες**=τί λόγος εἶναι αὐτός, τὸν ὁποῖον εἶπες; τί λόγον εἶπες; (3, 85).
πολέες : πολλοί. **πολέες σφέων** : πολλαὶ ἐξ αὐτῶν.
πολέσιν : δοτ. πληθ. τοῦ **πολύς**.
πόλινδε : εἰς τὴν πόλιν.
πολιός, ή, όν : γαλανόλευκος. **ἁλὸς πολιοῖο θύραζε**=ἔξω τῆς γαλανολεύκου θαλάσσης (12, 29).
πολλόν : πολύ. **πολλὸν ἀπ' ἠπείροιο**=πολὺ μακρὰν τῆς ξηρᾶς (11, 38).
πολύδεσμος : (πολύς-δεσμὸς) ὁ πολλοὺς δεσμοὺς ἔχων, καλοδεμένος, στερεός. **σχεδίη πολύδεσμος**=σχεδία μὲ τοὺς πολλοὺς δεσμούς, μὲ τὰ πολλὰ δεσίματα (11, 26).
πολυκηδής, έος : πολυπαθής, πολυβασανισμένος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολύλλιστος: πολυπόθητος.

πολύμητις: πολυμήχανος.

πολύμυθος: πολύλογος, πολυλογᾶς, φλύαρος.

πολύτλας: πολυβασανισμένος.

πολύτρητος: (πολὺ - τρητὸς) πολύτρυπος (σπόγγος), μὲ πολλὰς τρύπας.

πολύτροπος: ὁ πολλοὺς τρόπους, σκέψεις ἔχων, πολλάκις τρεπόμενος καὶ μεταβαλλόμενος, πολυμήχανος.

πολύφημος: (πολὺς - φήμη) πολυθόρυβος.

πολύφρων: πολὺ φρόνιμος, συνετός, περινούστατος.

πολύχαλκος: ὁ πολὺν χαλκὸν ἔχων (οὐρανός) (5, 2). Οἱ παλαιοὶ ἐπίστευον, ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶναι θόλος χαλκοῦς. Κατ' ἄλλους τὸ ***πολύχαλκος οὐρανός***=αἰώνιος.

πομπεύς: συνοδός. ***οἵ τοι πομπῆες ἔσσονται***=οἵτινες θά σε συνοδεύσουν (5, 204).

πομπή (ἡ): ἀποστολή, συνοδεία. ***οὐδέ τι πομπήν***=καὶ ὄχι καθόλου τὴν ἀποστολήν μου (8, 26). ***πομπὴν ὀτρύνω***=ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω τὴν ἀποστολήν τινος (15, 18). ***οὔτε θεῶν πομπῇ***: οὔτε τῇ συνοδείᾳ θεῶν, οὔτε ὑπὸ θεῶν συνοδευόμενος (6, 32).

Ποντόνοος: κῆρυξ τοῦ Ἀλκινόου ἐν Σχερίᾳ.

ποντοπορευέμεναι: ἀπρμφ. τοῦ ***ποντοπορεύω***=ποντοπορῶ.

ποντοπορέω: ποντοπορῶ, θαλασσοπορῶ, περνῶ τὸ πέλαγος. Παρ' Ὁμήρῳ ἀπαντᾷ μόνον τὸ ***ποντοπορούσης*** (Ὀδ. λ. 11).

πόντος: πέλαγος. ***εὐρέϊ πόντῳ***=εἰς τὸ ἐκτεταμένον πέλαγος (δοτ. τοπική).

πόποι: σχετλ. ἐπιφ.=ποπῶ.

παρφύρεος: (ἐπὶ κύματος) τὸ ἀφρίζον κῦμα.

πόρησιν: Ὑποτ. τοῦ ***ἔπορον***.

Ποσειδάων-ῶν: ὁ θεὸς τῆς θαλάσσης τῆς περιβαλλούσης τὴν γῆν, ὅθεν ***γαιήοχος***.

ποτή (ἡ): ἡ πτῆσις. ***αἰθυίῃ ἐοικυῖα ποτῇ***=ὁμοία πρὸς αἴθυιαν κατὰ τὴν πτῆσιν (11, 25).

ποτί: ἡ πρόθ. ***πρός. ποτὶ γαίῃ***: πρὸς τὴν γῆν, κατὰ γῆς (3,80).

ποτιδέγμενος, οι: Μετοχ. τοῦ ***ποτιδέχομαι***=προσδεχόμενος, οἱ =περιμένοντες.

ποτιδέχομαι: προσδέχομαι, περιμένω.

ποτιδόρπιον: πρὸς τὸ δεῖπνον, διὰ τὸ δεῖπνον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποτιπτυσσοίμεθα: ἰδὲ ***προσπτύσσομαι.***

ποτιφωνήεις-εντος: ***εἰ ποτιφωνήεις γένοιο***=ἂν ἤθελες ἀποκτήσει φωνὴν ἀνθρωπίνην (17, 302).

πότμος: θάνατος. ***ὅντινα πότμον ἐπέσπεν***=ποῖον θάνατον εὗρε, μὲ ποῖον θάνατον ἀπέθανε (5, 16).

πότνια: δέσποινα (θηλ. τοῦ πόσις).

πού: κἄπου (2, 102. 3, 149). Μετὰ τοῦ ***δὴ*** ἢ καὶ μόνον ἐνίοτε =ἂν δὲν ἀπατῶμαι (ἐνδοιαστικόν).

πουλύπους, οδος: πολύπους, ὀκτάπους.

πραπίδες: φρένες, νοῦς. ***ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν***=μὲ τὸν τεχνικόν του νοῦν (14,15).

πρήθω: φουσκώνω (4, 46).

πρῆξις: ὑπόθεσις ἰδιωτική. ***κατὰ πρῆξιν***=δι' ἰδιωτικὴν ὑπόθεσιν (5,72), ἐπιχείρησιν.

πρήσσω: πράσσω, κατορθώνω τι. ***πρήξαντα***=ἀφ' οὗ κατορθώσω, ἐπιτύχω (5,60).

Πρίαμος: ὁ βασιλεὺς τῶν Τρώων ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου,πατὴρ τοῦ Ἕκτορος, Πάριδος κλπ.

προβάλεσκε: ἀόρ. θαμιστ. τοῦ προβάλλω=ἀντὶ παρατ. προέβαλλεν, ἔρριπτεν ἐμπρὸς εἰς τὸν βορέαν.

πρόβασις: τὰ πρόβατα καὶ πᾶσα κινητὴ περιουσία (3, 75).

προβλής, ῆτος: ἀκτὴ προβάλλουσα εἰς τὴν θάλασσαν.

προγενέστερος: πρεσβύτερος.

πρόγονοι: (ἐπὶ ζῴων) τὰ πρώϊμα.

προέηκε: ἀόρ. τοῦ ***προΐημι.***

προέχομαι: ἔχω τι ἐμπρός μου.

πρόθυρον: ὁ πρὸ τῆς θύρας τόπος.

προΐημι: πέμπω, στέλλω ἐμπρός, ἀφήνω. ***προέηκεν***=ἔστειλεν. ***προέηκεν ἀῆναι***: τὸν ἀφῆκε νὰ πνέῃ (5, 183). ***ἀγγελίας προϊεῖσα***=στέλλουσα, λέγουσα εἰδήσεις. ***πηδάλιον δ' ἐκ χειρὸς προέηκε***=τὸ δὲ πηδάλιον ἀφῆκεν ἐκ τῶν χειρῶν του, ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν του (11, 4).

προπάροιθεν: ἔμπροσθεν.

προσαγορεύω: ἀόρ. ***προσέφην***=λέγω πρός τινα.

προσαυδάω-ῶ: λέγω πρός τινα. ***μὶν προσηύδα***=ἔλεγε πρὸς αὐτὸν (πρὸς αὐτὴν) ἐν 2,27 τὴν 'Αθηνᾶν.

προσέφη: ἰδὲ ***προσαγορεύω.***

πρόσθεν: πρότερον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρὸς κίονα: πλησίον κίονος.

προσπτύξομαι: Ὑποτ. ἀντὶ ***προσπτύξωμαι***. ἰδὲ ***προσπτύσσομαι***.

προσπτύσσομαι: ἐναγκαλίζομαι, χαιρετίζω τινὰ φιλοφρόνως.— 2) θερμῶς παρακαλῶ, προσκολλῶμαι εἴς τινα παρακαλῶν (μύθῳ).

προτέρω: περαιτέρω. ***ἕπεο προτέρω***=ἀκολούθει περαιτέρω, πρὸς τὰ ἐμπρός.

προτί: πρός. ***προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν***=εἶπε καθ' ἑαυτόν.

πρότιθεν: προτίθεσαν (πρτ. τοῦ προτίθημι).

προτίθημι: θέτω ἔμπροσθέν τινος (τραπέζας, σῖτον κλ.)

προτιόσσεο: Προστ. τοῦ ***προτιόσσομαι***.

προτιόσσετο: πρτ. τοῦ ***προτιόσσομαι***.

προτιόσσομαι: προσβλέπω, κυττάζω. ***μηδὲ προτιόσσεο***=μήτε κύτταζε (13,18). ***πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον***= πολλάκις δὲ ἡ καρδιά του εἶδε (μὲ τὰ μάτια της) τὸν ὄλεθρον (12,8).

πρότονοι: τὰ σχοινία, δι' ὧν ἐδένετο ὁ ἱστὸς ἀπὸ τῆς κορυφῆς πρὸς τὴν πρῷραν τοῦ πλοίου πρὸς στερέωσιν καὶ ἵνα καταβιβάζηται καὶ ἀναβιβάζηται ὀλίγον κατ' ὀλίγον χωρὶς νὰ πίπτῃ ἀποτόμως.

προύχοντο: ἰδὲ ***προέχομαι***.

πρόφρασσα: θηλ. τοῦ ***πρόφρων***=πρόθυμος.

πρόφρων: πρόθυμος.

προχοαί: αἱ ἐκβολαὶ τοῦ ποταμοῦ.

πρόχους: κανάτα.

πρυμνήσια: τὰ σχοινία τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, δι' ὧν προσδένεται εἰς τὴν ξηράν, πρυμάτσες.

πρυμνός, ή, όν: ὁ ἄκρος, α, ον. ***νηὶ ἔνι πρυμνῇ*** = εἰς τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου (ἥτις εἶναι ἄκρα) (4, 36).

πρῶτα: μίαν φορὰν (5, 188).—2) τὸ πρῶτον, πρώτην φοράν.

πρώτιστα: πρῶτα πρῶτα.

πτερόεις, εν: πτερωτός.

πτολίεθρον τό: πόλις.

πτόλις: πόλις.

πύθηαι: ἰδὲ ***πυνθάνομαι***.

πύθομαι: σήπομαι.

πυκινά: πανοῦργα, σοφά, συνετά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πυκινός : πυκνός· (ἐπὶ λόγου) φρόνιμος· (ἐπὶ δόμου) στερεός.

πυκινῶς : φρονίμως. **πυκινῶς ὑποθήσομαι**=θά σοι δώσω μίαν φρόνιμον συμβουλήν.

Πύλος : ἡ πατρὶς τοῦ Νέστορος. Ἐκ τοῦ Ὁμήρου συμπεραίνομεν, ὅτι αὕτη ἔκειτο πιθανῶς πρὸς νότον τοῦ Ἀλφειοῦ, παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον τῆς Τριφυλίας, τὸ ὁποῖον λέγεται Κακόβατος, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας (Λεξ. Ὁμηρ. Π. Λορεντζάτου).

πύματος : τελευταῖος, ἔσχατος.

πυνθάνομαι : μέλλ. πεύσομαι=ἐρωτῶ νὰ μάθω, πληροφοροῦμαι. **πεύσεται ἀγγελιάων**=θὰ πληροφορῆται, θὰ μανθάνῃ εἰδήσεις (3, 235). **ὄφρα πύθηαι πατρὸς**=ἵνα ἐρωτήσῃς (καὶ μάθῃς) περὶ τοῦ πατρός σου (5, 15).

πυρακτέω-ῶ : πυρώνω, ἕως νὰ κοκκινήσῃ τι, πυρακτώνω.

πυρηφόρος, ον : σιτοφόρος, ον (πυροὺς - φέρω).

πυριήκης, εος : (πῦρ - ἄκος) ὁ πυρακτωμένος εἰς τὸ ἄκρον.

πυροί : τὰ σιτηρά.

πώ : ἀκόμη.

πωλέομαι : περιφέρομαι, συχνάζω (θαμιστ. τοῦ πέλομαι), συναναστρέφομαι, φοιτῶ.

πωλεύμενοι : μετοχ. τοῦ πωλέομαι.

πῶμα : βούλωμα, σκέπασμα.

Ρ.

Ῥ' : ἄρα· ὡς γνωστόν (1, 30).

ῥαίομαι : κυρίως σημαίνει συντρίβω, φθείρω. **ῥαίοιτο**=θὰ ἐσκορπίζετο συντριβομένου τοῦ κρανίου (17, 305).

ῥάπτω : μηχανῶμαι.

ῥεῖ' (α) : ἐπίρρ. εὔκολα, εὐκόλως.

ῥέζω : κάμνω. **ῥέζοι** = ἤθελε πράττει. **ἱερὰ ῥέζω** = προσφέρω θυσίαν, θύω.

ῥηγμίν, ῖνος : αἰγιαλός.

Ῥηξήνωρ : ὁ πατὴρ τῆς βασιλίσσης τῶν Φαιάκων.

ῥιγέω - ῶ : τρομάζω. **ῥίγησεν δὲ . . δῖος Ὀδυσσεὺς**=ἐτρόμαξε δὲ ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς (8, 24).

ῥινοί : τεμάχια τοῦ δέρματος (κρέατος) (12, 54).

ῥινόν : νέφος, **ὡς ὅτε ῥινὸν**=ὥς νέφος.

ῥινός : δέρμα.

ῥίον : κορυφὴ (ὄρους), ἀκρώρεια.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ῥοδοδάκτυλος: ἐπίθετον τῆς Ἠοῦς ἕνεκα τῶν ῥοδίνων ἀκτίνων τοῦ πρωϊνοῦ φωτός.
ῥοή: τὸ ῥεῦμα.
ῥόθιον: ὁρμητικόν, παφλάζον, ῥοχθοῦν.
ῥοιά: ῥοδιά.
ῥοῖζος (***ὁ***, ***ἡ***): συριγμός.
ῥόος: ῥοῦς, ῥεῦμα (θαλάσσης, ποταμοῦ κλπ).
ῥοχθέω-ῶ: παφλάζω, ἀφρίζω.
ῥύομαι: ἐρρυσάμην (ἀόρ.)=σῴζω, ἔσωσα.

Σ.

Σάμη: μία τῶν νήσων τοῦ βασιλείου τῶν Κεφαλλήνων.
σαόω: Ἐν 17, 276 ***σώοντες***=σαόοντες=σκεπάζοντες.
σάφα: σαφῶς. ***σάφα εἰδώς***: πολὺ ἔμπειρος.
σβέννυμαι: (ἐπὶ ἀνέμου) παύω, κοπάζω. ***ἔσβη***=ἔσβησεν, ἔπαυσεν.
σέβας: θαυμασμός. ***σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα***=θαυμασμός με κατέχει, ὅταν σε παρατηρῶ (5, 123).
σείω: τινάσσω. ***σεῖον***: ἔσειον, ἐτίνασσον.
σέο: σοῦ.
σεύομαι: κινοῦμαι ὁρμητικῶς, τρέχω. ***σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα***= ἔτρεχεν ἔπειτα ἐπάνω εἰς τὰ κύματα (6,56).
σηκὸς (***ὁ***): μάνδρα, τόπος περίφρακτος.
σῇσι: σαῖς. ἴδε ***σός***.
σιγαλόεις, ***όεντος***: ποικίλος, στιλπνός, μεγαλοπρεπής.
σιδήρεος: σιδηροῦς, σκληρός.
σίζω: τσιτσιρίζω.
σῖτος: ἄρτος (2,52).
σκαφίς, ίδος: μικρὰ σκάφη, σκαφίδι (χρήσιμον εἰς ἄρμεγμα).
σκέδασις: σκορπισμός, διάλυσις, διασκόρπισις.
σκέπας: μέρος σκεπανόν, ὑπήνεμον. ***σκέπας ἦν ἀνέμοιο***=σκεπανὸν ἦτο ἀπὸ τὸν ἄνεμον, δὲν προσεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἀνέμου (12,62).
σκηπτοῦχος: σκῆπτρον ἔχων.
σκιάομαι-ῶμαι: σκιάζομαι.
σκίδναμαι: διασκορπίζομαι (ἐπὶ κρήνης). ***σκίδναται***=τὸ ὕδωρ αὐτῆς ῥέει, διανέμεται.
σκιόεις, εντος: σκιερός, δασώδης.
σκόλοψ: πάσσαλος, παλούκι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σκύλαξ, ακος : σκυλάκι.
σκώψ : εἶδος γλαυκός.
σμερδαλέον : τρομερά.
Σόλυμοι : ἔθνος, τῆς Λυκίας ἐν Μ. 'Ασίᾳ.
σός σή σόν : **ἐνὶ φρεσὶ σῇσι**=εἰς τὰς φρένας σου.
σπεῖρον : σάβανον, τὸ ἱστίον τοῦ πλοίου, πανί.
σπένδεσκον : πρτ. τοῦ **σπένδω**= ἔσπενδον, ἔκαμνον σπονδάς.
σπένδω= κάμνω σπονδήν. **ἐπὴν σπείσῃς**=ὅταν κάμῃς σπονδήν.
σπεῖσαι=νὰ κάμῃ σπονδήν.῾Η σπονδὴ ἦτο χοὴ οἴνου ἐκ τοῦ ποτηρίου κατὰ γῆς. ῏Ητο ἡ πρώτη πρᾶξις τῶν παλαιῶν εἰς οἵανδήποτε ἐνέργειαν, ὥς παρ' ἡμῖν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.
σπέος : σπήλαιον.
σπεύδω πονεύμενος : τελειώνω μετὰ σπουδῆς. **σπεῦσε πονησάμενος**=μετὰ σπουδῆς (βιαστικὰ) ἐτελείωσεν (17,96).
σπῆος : σπέος.
σπιλάς, άδος : πέτρα, βράχος τῆς ἀκτῆς.
σπλάγχνα : τὰ ἐντόσθια τοῦ ζῴου. Ταῦτα ἐτρώγοντο πρῶτα κατὰ τὴν θυσίαν ψηνόμενα, ὥς τὸ κοκορέτσι σήμερον.
σποδιή : σποδός, στάκτη.
σποδός : τέφρα, στάκτη. **ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα**=ἔχωσα ὑποκάτω πολλῆς στάκτης (17,221).
σταθμόν δε : εἰς τὴν μάνδραν.
σταθμός: ἡ μάνδρα.— 2) ἡ παραστὰς (τὰ πλάγια) τῆς θύρας, δεξιὰ καὶ ἀριστερά.
στείνομαι : στενοχωροῦμαι, βαρύνομαι.— 2) εἶμαι στενὸς ἐκ τοῦ πλήθους τινός, πλήρης.
στείρη : ἡ τρόπις (καρῖνα) τοῦ πλοίου. **ἀμφὶ στείρῃ**=πέριξ τῆς τρόπιδος (4,47).
στείχω : βαδίζω.
στέλλω : (ἐπὶ ἱστίων) μαζεύω.
στεναχίζω : κλαίω, ἀναστενάζω.
στενάχω : στενάζω.
στῇ : ἔστῃ· ἴδε **ἵσταμαι**.
στήσαντο : ἔστησαν.
στιβαρός : (στείβω) στερεός, δυνατός.
στίβη : πάχνη, παγωνιά.
στίξ : ἄχρηστος ὀνομαστικὴ τοῦ **στίχες** (αἱ)=στίχοι, στοῖχοι, σειραί, τάξεις, στίφη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στοναχή : στεναγμός.

στορέννυμι : στρώνω. ***θεὸς ἐστόρεσε πόντον***=ὁ θεὸς ἐγαλήνευσε τὸ πέλαγος, ἔκαμε γαλήνην.

στρέφομαι : στρεφθείς=τυλιχθείς.

στρωφάω-ῶ : στρέφω. ***ἠλάκατα στρωφῶσιν***=κλώθουν μαλλί (14, 28).

στυγερός : μισητός, φοβερός, ἀποτρόπαιος.

Στύξ : ποταμὸς τοῦ Ἅδου, εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ὁποίου ὡρκίζοντο οἱ θεοί. Ἡ Στὺξ πράγματι εἶναι ποτάμιον ἐν Πελοποννήσῳ πλησίον τῆς ἀρχαίας Νωνάκριδος ἐν Ἀρκαδίᾳ, κατακρημνιζόμενον ἀπὸ πέτρας τινὸς μελανῆς ὡς καταρράκτης ἀγριώτατος καὶ βυθιζόμενον εἰς καταβόθραν, ἥτις ἐθεωρήθη ὡς εἰς Ἅδου κάθοδος. Ἐκ τούτου προῆλθεν ὁ μῦθος.

συνάγω : συνάζω, συναθροίζω.

συναράσσομαι : ***σὺν δ' ὀστέ' ἀράχθη***=καὶ ἤθελον συντριβῆ τὰ κόκκαλά του (12,45).

συνεέργω : συνδέω, δένω μαζί.

σύντρεις : ἀνὰ τρεῖς, τρεῖς τρεῖς μαζί.

σφαραγέομαι-εῦμαι : τρίζω. ***σφαραγεῦντο δέ οἱ ῥίζαι***=ἔτριζον (ἐτσιτσίριζον) δὲ αἱ ῥίζαι αὐτοῦ (τοῦ ὀφθαλμοῦ) (17,236).

σφέτερος, α, ον : ἰδικός των. ***ἐπὶ σφέτερα***=εἰς τὰ ἰδικά των (κτήματα) (2,179).

σφῆσιν : δοτ. πλ. τοῦ θηλ. τοῦ ***σφὸς***=σφετέραις.

σφί : ἀντὶ ***σφίσιν***=αὐτοῖς. ***παρὰ δέ σφι***=πλησίον δ' αὐτῶν.

σφίσιν : αὐτοῖς, εἰς αὐτούς.

σφός, ή, όν : σφέτερος, α, ον=ἰδικός των κλπ. ***σφὰς κεφαλὰς***=τὰς κεφαλάς των, τὴν ζωήν των (3, 217).

σχεδόν : πλησίον.

σχέσθε : Προστ. τοῦ ***ἴσχομαι***=παύσατε.

σχέτλιος : σκληρός, ἀδυσώπητος (ἐπὶ θεοῦ), ***σχέτλια ἔργα***=σκληρὰ ἔργα (17, 141).

σχοῖνος : βουρλιά.

σῴζω : ***σῴζων***=θέλων νὰ διατηρήσῃ (12, 109).

σῶς : ἀσφαλής, ἄφευκτος. ***νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος***=τώρα εἶναι ἄφευκτος ἡ καταστροφή μου (10, 28).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Τ.

Τά: ἅ, τὰ ὁποῖα, ταῦτα. ***τὰ μὲν νοέω***=ταῦτα πράγματι φρονῶ (8, 41).
τὰ δέ: ταῦτα δέ, αὐτὰ δὲ (3, 58).
τάλαντον: μονὰς βάρους τῶν ὁμηρ. χρόνων ἄγνωστος.
ταλαπείριος: ταλαίπωρος, πολυπαθής, βασανισμένος.
τάλαρος (ὁ): κάλαθος, τυροβόλιον.
ταλασίφρων: (ταλάω-φρήν) καρτερόψυχος, καρτερικός.
τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι: ταῦτα πράγματι φρονῶ καὶ θὰ φρονῶ (8, 41).
ταμίη: ἡ οἰκονόμος τῆς οἰκίας.
τὰ μῆλα: ταῦτα τὰ πρόβατα (τὰ ὁποῖα ἔσωσαν τὸν Ὀδυσσέα καὶ τοὺς συντρόφους του) (17, 310).
ταναΰπους, οδος: ὁ τανύων τοὺς πόδας, ὁ ταναούς (μακρούς) πόδας ἔχων, μακρόπους, μακροσκελής.
τανηλεγής, έος: λίαν ἀλγεινός.
τανύγλωσσος: μακρόγλωσσος.
τανύομαι: ἐξαπλώνομαι, τεντώνομαι. ***τανυσσάμενος***=ἐξαπλωθείς, τεντωθείς (17, 144).
τανυσίπτερος: ὁ τανύων, τεντώνων τὰ πτερά του.
τανύω: τεντώνω, ἐκτείνω, ἐξαπλώνω.
ταρβέω-ῶ: φοβοῦμαι, δειλιῶ.
τάρπησαν: ἀόρ. τοῦ ***τέρπομαι.***
ταρσὸς (ὁ): τὸ τυροβόλιον.
τά τε: τὰ ὁποῖα ὡς γνωστόν.
Τάφιοι: οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Τάφου, ΝΑ τῆς Λευκάδος.
ταφήιον (τό): σάβανον.
τάχα: ταχέως. ***τάχ' ἄν ποτε***=γρήγορα καμμίαν φοράν.
τάων: γεν. πλ.=τῶν=τούτων.
τεθήλει: ἰδὲ ***θάλλω.***
τεθνηώς: πρκ. τοῦ ***θνήσκω.***
τείρομαι: βασανίζομαι. ***τειρόμενός περ***=καίπερ βασανιζόμενος (11, 12).
τέκος: τέκνον. ***σοῖσι τέκεσσιν***=χάριν τῶν τέκνων σου (3, 163).
τελέθω: εἶμαι.
τελέομαι οῦμαι: ἐκτελοῦμαι, γίνομαι. ***τελέεσθαι δίω***=νομίζω, ὅτι θὰ ἐκτελεσθῇ, θὰ γίνῃ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τελευτή : τέλος.
τελευτῆσαι : ἀόρ. τοῦ ***τελευτάω*** : νὰ φέρῃς εἰς τέλος (καλόν) (5,56).
τελευτάω-ῶ : φέρω εἰς τέλος (καλόν).
τελέω-ῶ : ἐνεστ. καὶ μέλλ.=ἐκτελῶ, θὰ ἐκτελέσω. ***τελέει***=θὰ ἐκτελέσῃ (3,236).
τέλος : ἀπόλαυσις (16,5).
τέλος θανάτου : (περιφρ.) ὁ θάνατος.
Τεμέση (ἡ) : πόλις Κύπρου.
τέμνω : (πέλαγος)=διασχίζω (τὸ πέλαγος).
Τένεδος : ἡ πρὸ τοῦ Ἑλλησπόντου μικρὰ νῆσος.
τεός, ή, όν : (tuus) ἰδικός σου κλπ. σός, σή, σόν.
τέρην, ***τέρεινα***, ***τέρεν*** : τρυφερός. ***τέρεν ἄνθος***=τρυφερὸς βλαστός.
τερπικέραυνος : ὁ ἐπὶ τοῖς κεραυνοῖς τερπόμενος, εὐχαριστούμενος.
τέρπομαι : εὐχαριστοῦμαι, διασκεδάζω, εὐφραίνομαι. ***ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς***=ἀφ' οὗ ηὐφράνθησαν ἐκ τοῦ φαγητοῦ, ἀφ' οὗ ἔφαγον (5,70). ***τερφθείη***=ἤθελε τερφθῆ, ἤθελεν αἰσθανθῆ μεγάλην εὐχαρίστησιν (6,74).
τέρπω : θυμόν=διασκεδάζω.
τέρσομαι : στεγνώνω. ***δακρυόφιν τέρσοντο***= ἐστέγνωνον ἀπὸ τὰ δάκρυα (8,5).
τέρσομαι : ξηραίνομαι, στεγνώνω. ***τέρσετο ἠελίῳ***=ξηραίνεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου (14,47).
τέρσοντο : ἐτέρσοντο. ἰδὲ ***τέρσομαι***.
τετάνυστο : ὑπρσ. τοῦ ***τανύομαι*** = ἦτο ἐξηπλωμένη (6,68).
τετεύχαται : ἰδὲ ***τεύχω***.
τετίημαι : εἶμαι λυπημένος, περίλυπος.
τετιημένος : Μετοχὴ τοῦ ***τετίημαι***=λυπημένος.
τετληώς, ότος : καρτερικός.
τέτμεν : ἔτετμεν=ἐπέτυχεν, εὗρεν.
τετράγυος : (τέσσαρα-γύης) τετράπλεθρος, τεσσάρων στρεμμάτων ἢ σπορειῶν.
τετράκυκλος : τετράτροχον ἁμάξιον.
τέτρατον : τέταρτον.
τετυγμένα : καλοκαμωμένα.
τεῦ : τοῦ=τίνος.
τεύχομαι : εἶμαι. ***ἐτέτυκτο***=ἦτο.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τεύχω : κάμνω, κατασκευάζω. **γάμον τεύξουσι**=θὰ κάμωσι, θὰ τελέσωσι (οἱ γονεῖς) τὸν γάμον της (3,181).

τεχνάω : φιλοτεχνῶ.

τεχνῆσαι=νὰ φιλοτεχνήσωσιν ὕφασμα (ἱστὸν) (14,33).

τεχνηέντως : μὲ τέχνην, τεχνικῶς.

τί : διατί;

τῆ : κατά τινας Προστ. ἀρχαιοτάτη, (διότι φέρεται καὶ πληθ. **τῆτε**) καταντήσασα εἰς μόριον παρακελ. ἴσον πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν νά! λάβε! πᾶρε! Κατ' ἄλλους εἶναι ἁπλοῦν μόριον προτρεπτικόν = νά!

τῇ δή : αὐτοῦ πλέον (12,61).

τήκομαι : βασανίζομαι, λειώνω.

τῆλε : μακράν.

τηλεθόων, τηλεθόωσα : θάλλων, θάλλουσα. **δένδρα τηλεθόωντα** = δένδρα θαλερὰ, καταπράσινα (14,37). **τηλεθόωσαι**= θαλεραὶ, ἀκμαῖαι.

τηλεκλυτός : ἐξακουστός (1,30).

Τηλέμαχος : ὁ υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως.

τηλόθεν : μακρόθεν. **μάλα τηλόθεν**=ἀπὸ πολύ μακράν.

τηλόθι : μακράν.

τηλοῦ : μακράν.

τὴν ἀντίον ηὔδα : πρὸς αὐτὴν ἀπήντα.

τῇς ἔπι : ἐφ' αἷς=ἐπὶ τῶν ὁποίων (17,274).

τῇσίν τε : εἰς ἃς ὡς γνωστόν.

τί : (ἀόρ.) καθόλου. **οὔ τι κατακτείνει**=καθόλου δὲν φονεύει (1, 74).

τίθημι : προξενῶ. **τίθημι ὀρυμαγδὸν**= προξενῶ κρότον.— 2) κάμνω. **τῶν μὲν σκέδασιν θείη**=τούτων μὲν ἤθελε κάμει σκορπισμόν, τούτους μὲν ἤθελε διασκορπίσει.

τίθεμαι : ἀόρ. ἐθέμην. **θέτο**=ἔθεσε. **τίθεμαι ἀγορὴν**=συγκαλῶ ἀγοράν, συνέλευσιν. **ἀγορὴν θέμενος**=συγκαλέσας συνέλευσιν (17, 17).

Τιθωνός : υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας Λαομέδοντος, ὡραιότατος, ὃν διὰ τὸ κάλλος ἔλαβε σύζυγον ἡ Ἠώς.

τιμή : ἡ βασιλεία (2, 22).

τινάσσομαι : **τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ**=τινάξαντες ἐμάδησαν πολλὰ πτερά των (3, 136).

τίνομαι : ἐκδικοῦμαι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τί πάθω: τί νὰ κάμω; (12, 84).
τίπτε: (τίποτε), τί ἆρά γε=διατί ἆρά γε;
τίσις: πληρωμή, ἀποζημίωσις, ἐκδίκησις.
τιταίνομαι: τεντώνομαι. ***τιταινομένω πτερύγεσσιν***=τεντωνόμενοι διὰ τῶν πτερύγων, ἐντείνοντες τὰς δυνάμεις τῶν πτερύγων των (3, 134).
τλαίην κεν: ἤθελον ὑποφέρει.
τλῆναι: (ῥ. ἐλλιπὲς)=τολμῆσαι. ***οὐδέ τις ἔτλη***=καὶ κανεὶς δὲν ἐτόλμησε (3, 82).
τλήσομαι: θὰ ὑποφέρω.
τοί: οἵ, οἱ ὁποῖοι.
τοί: δοτ. τῆς πρ. ἀντ. β΄ πρ.=σοί. ***τοὶ οἶδεν***=σοῦ γνωρίζει (3, 88).
τοῖ': τοῖα=τοιαῦτα.
τοι γάρ: λοιπόν, τὸ λοιπόν.
τοὶ δέ: οἱ δέ, ἐκεῖνοι δὲ (3, 8. 5, 5).
τοῖον: τόσον (5, 231). ***θαμὰ τοῖον***=τόσον συχνά, πολὺ συχνά. — 2) οὕτως, ἔτσι δέ. ***σιγῇ τοῖον***=τόσον σιωπηλῶς (13, 17).
τοῖος: τοιοῦτος.
τοίσδεσσιν: τοῖς δε. ***ἐν ὑμῖν τοίσδεσσιν***=μεταξὺ ὑμῶν ἐδῶ (3,47).
τοῖσιν: καθ' ὧν.
τοί τε: οἵτινες ὡς γνωστόν.
τοκεύς, ῆος: γονεύς. ***τοκῆες***=οἱ γονεῖς.
τολυπεύω: ***ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν***=ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὸν πόλεμον (2, 143).
τὸ μέν: ἀφ' ἑνὸς μέν. ***τὸ δὲ***=ἀφ' ἑτέρου δέ (3, 46).
τὸ μέν: τοῦτο μέν.
τόν: ὅν. ***τὸν προσέειπε***=πρὸς τὸν ἔειπε=πρὸς αὐτὸν εἶπε. ***τὸν χῶρον***=εἰς αὐτὸν τὸν τόπον (17, 27).
τοῦ: τούτου (3, 17. 17, 58).
τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι: οὓς ἄν καὶ αὐτὸς ἂν ἤθελον ἑλέσθαι=ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους καὶ ἐγὼ (ὁ ἴδιος) θὰ ἤθελον ἐκλέξει (17, 180).
τούς δ' αὖτε: ἄλλους δὲ πάλιν (6,48).
τοῦ μ' ἐκ: ἐξ αὐτοῦ.
τοὔνεκα: (τοῦ - ἕνεκα) διὰ τοῦτο, τούτου ἕνεκα (5, 50).
τόφρα: τότε, κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπὶ τοσοῦτον.
τροπέω: πατῶ εἰς τὸν ληνὸν (εἰς τὸ πατητήρι).
τροφέμεν: ἴδε ***τρέφομαι.***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τρέπομαι: στρέφομαι, μεταβάλλομαι, γυρίζω. **ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι**=νὰ στραφῇς πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇς (11, 38). **τετραμμέναι**=ἐστραμμέναι.

τρέφομαι: αὐξάνω. **γενέσθαι τε τραφέμεν τε**=ὅτι ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη (5,28).

τρέφω: (γάλα) πήζω γάλα, κατασκευάζω τυρὸν ἢ ὀξύγαλα.

τρέχω: περιφέρομαι ταχέως (17,232).

τρηχύς: τραχύς, ἀνώμαλος, πετρώδης (ἡ Ἰθάκη) (16,27).

τρίαινα: καμάκιον ἔχον τρεῖς αἰχμάς. Ὅπλον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ ἐν γένει τῶν ναυτικῶν.

τρίετες: ἐπίρρ. ἐπὶ 3 ἔτη.

τρύπανον: τρυπάνιον.

τρυπῷ: ἀντὶ τρυπάοι=ἤθελε τρυπᾶ (13,230).

τρύχομαι: βασανίζομαι.

τρύχω: φθείρω.

Τυδεΐδεω: γεν. τοῦ **Τυδεΐδης**=τοῦ υἱοῦ τοῦ **Τυδέως**.

Τυδεύς: υἱὸς Οἰνέως τοῦ βασιλέως τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδῶνος καὶ πατὴρ τοῦ Διομήδους. Φυγὼν διὰ φόνον εἰς Ἄργος ἐνυμφεύθη τὴν κόρην τοῦ ἐκεῖ βασιλέως Ἀδράστου Δηιπύλην. Ἐφονεύθη μετασχὼν τῆς ἐπὶ Θήβας στρατείας τῶν ἑπτά.

τύμβος: τάφος ἔχων ἄνωθεν σωρὸν χώματος πολλοῦ, δίκην λόφου.

τῷ: (ἐπίρρ. χρ.) τότε. (10, 34) **τῷ κ' ἔλαχον κτερέων**=τότε (ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει) ἤθελον τύχει τῶν ἐπιταφίων τιμῶν. Ἐν 9, 11 **τῷ**=κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν. Ἐν 1, 144 **τῷ**= τότε. Ὁμοίως ἐν 17, 304.

τῷ: αἰτιολογ. τούτου ἕνεκα, διὰ τοῦτο.

τῷ: ᾧ, δι' οὗ. **τῷ ἔνι**=ἐν ᾧ.

τώ: (δυϊκ.) οὗτοι δὲ οἱ δύο.

τὼ δ' ἑτέρω: οἱ δὲ ἄλλοι δύο (17, 276).

τῶν ἀνδρῶν: τούτων τῶν ἀνδρῶν (3, 51).

τῶν μέν: τούτων μέν.

Υ.

ὑβρίζω: φέρομαι ὑβριστικῶς. **ὥς ὑβρίζοντες**=ὡς ἂν νὰ φέρωνται ὑβριστικῶς.

ὑγρός, ή, όν: ὑγρὰ κέλευθα=ὑγρὰ ὁδός, ἡ θάλασσα, τὴν θάλασσαν (17, 98). ὑγρή: ἡ θάλασσα (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ **γαῖα**=ἡ ξηρά).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑγρόν : ἐπίρρ. ὑγρῶς. ***ὑγρὸν ἀέντων***=τῶν μετὰ ὑγρασίας (μαλακῶς) πνεόντων (15, 97).
ὑδρεύομαι : λαμβάνω ὕδωρ.
υἷες : υἱοί. ***υἷας Ἀχαιῶν***=τοὺς Ἀχαιούς, οἱ Ἀχαιοί.
ὕλη : δάσος, δένδρα.
ὑλήεις, εσσα : δασώδης.
ὑμός, ή, όν : ὑμέτερος, α, ον.
ὑπ' ἀρνειοῦ : ὑποκάτω τοῦ κριοῦ (17, 309).
ὑπάλυξε : ἀόρ. τοῦ ***ὑπαλύσκω***.
ὑπαλύσκω : ὑπεκφεύγω. ***ὑπάλυξεν***=ὑπεξέφυγεν.
ὕπατος : ὑπέρτατος, ὕψιστος (ὑπέρ).
ὑπέδεκτο : ἀόρ. β´ τοῦ ***ὑποδέχομαι***=ὑπεσχέθη (ὅτι θὰ δώσῃ).
ὑπείρ : ὑπέρ, ὑπεράνω. ***ὑπεὶρ ἅλα***=ὑπεράνω τῆς θαλάσσης (5,73).
ὑπεκφέρω : (ἀμετάβ.) τρέχω (5, 231).
ὑπεκφεύγω : ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκφεύγω, σῴζομαι ἀπό τινος κακοῦ (5, 175).
ὑπένερθε : ὑποκάτω, νοτίως.
ὑπέρ : ***ἐβήσατο*** : ὑπερέβη, ἐπέρασεν.
ὕπερθεν : ὑπεράνω.
ὑπερθύριον : τὸ ὑπέρθυρον, τὸ ἀνώφλιον τῆς θύρας.
Ὑπερίων, ονος : (ὑπέρ-εἶμι) ὁ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰὼν ἐν οὐρανῷ, ἐπουράνιος.
ὑπέρμορον : (ὑπέρ-μόρον) παρὰ τὸ πεπρωμένον.
ὑπέρτερος : ὁ ὑπεράνω. ***κρέ' ὑπέρτερα***=τὰ ἐξωτερικὰ κρέατα, τὰ ὑπεράνω τῶν σπλάγχνων κείμενα (5, 65).
ὑπερφίαλος : ὑπερφυής, ὑπερμεγέθης, αὐθάδης, ὑβριστής. ***Κυκλώπων ὑπερφιάλων***=τῶν ὑπερφυῶν (καὶ ὑβριστῶν) Κυκλώπων (17, 2.).
ὑπερφιάλως : παρὰ πολύ.
ὑπίσχομαι : ὑπισχνοῦμαι, δίδω ὑποσχέσεις.
ὑπνώων, οντος : ὁ κοιμώμενος.
ὑπό : ὑποκάτω. ***οὗς ὑπ'***=ὑποκάτω τούτων (12, 100).
ὑπόβρυξ, υχος : ὑποβρύχιος. ***ὑπόβρυχα θῆκε***=τὸν ἐκράτησεν ὑποβρύχιον, ὑπὸ τὰ ὕδατα (11, 7).
ὑποδείδω : φοβοῦμαι· ***ὑποδείσατε***=φοβήθητε. ***ὑποδδείσας***= φοβηθείς (17,223).
ὑποθήσομαι : μέλλ. τοῦ ***ὑποτίθεμαι.***
ὑποκλίνομαι : πλαγιάζω ὑποκάτω τινός. ***σχοίνῳ ὑπεκλίνθη***=

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπλάγιασε, ἔγειρεν ὑποκάτω σχοίνου τινὸς (12,82).

ὑποκρίνομαι : ἀποκρίνομαι.

ὑπονήιος : ἐπίθετον τῆς Ἰθάκης κειμένης ὑπὸ τὸ ὄρος **Νήιον**.

ὑποπερκάζω: ἀρχίζω νὰ μαυρίζω (ἐπὶ σταφυλῶν). **ὑποπερκάζουσιν**=εἶναι παρδαλαί (14,49).

ὑπὸ ποσσί: ὑποκάτω τῶν ποδῶν, εἰς τοὺς πόδας του.

ὑποστάς : ἴδε ὑφίσταμαι.

ὑποσσείω : περιστρέφω (τὸ τρύπανον).

ὑποτίθεμαι : συμβουλεύω. **δαίμων ὑποθήσεται**= ὁ θεὸς θὰ συμβουλεύσῃ (5,27).

ὑπουράνιον : ὑπὸ τὸν οὐρανόν, εἰς τὸν κόσμον.

ὕπτιος : ἀνάσκελα.

ὑστάτιον : τελευταῖον.

ὑφάω-ῶ : ὑφαίνω.

ὑφαίνω : (μεταφορ.) σχεδιάζω, παρασκευάζω δόλον.

ὑφίημι : στέλλω, βάλλω ὑποκάτω. **καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἧκεν ἑκάστῃ**=καὶ ὑποκάτω ἑκάστης (προβατίνας) ἔβαλε νεογνὸν (ἀρνίον, ἵνα θηλάσῃ) (17,91),

ὑφίσταμαι : ὑπισχνοῦμαι.

ὑψαγόρης : κομπορρήμων, κομπαστής, ὑπερήφανος.

ὑψιβρεμέτης : (ὕψι-βρέμω) ὁ ὑψηλὰ βροντῶν (6,4).

ὑψίκομος : ὑψικόρυφος.

ὑψόθεν : ἀπὸ ὑψηλά, ἐξ οὐρανοῦ.

ὑψόροφος : ὁ ὑψηλὴν ὀροφὴν ἔχων, ὑψηλός.

ὑψόσε : ὑψηλά.

ὑψοῦ : ὑψηλά.

Φ.

φαέθων, οντος : φωτοβόλος, ἀκτινοβολῶν.

φαεινός : λαμπρὸς, φωτεινός.

φαείνω : φέρω φῶς, φωτίζω, φέγγω.

Φαίηκες : Φαίακες, μυθικοὶ κάτοικοι τῆς νήσου Σχερίας (Κερκύρας). Ἦσαν λαὸς ναυτικός, εἰρηνικὸς, φίλεργος καὶ εὔθυμος, φίλοι τῶν συμποσίων, ᾀσμάτων, χορῶν καὶ ἀγώνων.

φαίδιμος : λαμπρός, περιφανής.

φαίνομαι : Ἐν 12, 13 ἔρχομαι. **Ὅταν φανήῃ**=ὅταν ἔλθῃ, (οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν).

φαίνω : παρουσιάζω, δεικνύω, φανερώνω. **φῆναι τέρας** = νὰ μᾶς κάμῃ κανὲν σημεῖον (5,173). 2) φέγγω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φάνη : ἐφάνη. **φανήῃ** : φανῇ. Ἰδὲ **φαίνομαι.**
φαρμάσσω : στομώνω.
φᾶρος (τό) : ὕφασμα, σινδών, σάβανον (3,97).
φάρυγξ (ἡ) : γεν. φάρυγος ἀντὶ φάρυγγος (17,219).
φάσ' : φασίν.
φάτο : ἔφατο=ἔλεγε. **φάτο μῦθον**=ὡμίλει (4,3).
φέριστος : γενναιότατος.
φέρομαι : τρέχω, παρασύρομαι. **προβάλεσκε φέρεσθαι** = ἔσπρωχνε νὰ τρέχῃ, νὰ παρασύρηται (11,19).
φέρτερος : ἀνώτερος. **φέρτεροι νοῆσαί τε κρῆναί τε**=ἀνώτεροι νὰ σκεφθῶσι καὶ νὰ κάμωσι (νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ἀποφασισθέντα) (8,23).
φέρω : σηκώνω. **φέρεσκεν**=ἐσήκωνεν (ὑπὸ τὴν κοιλίαν του) (17, 275).
φερώμεθα : ἂς σηκώσωμεν (νὰ σηκώσωμεν), νὰ φέρωμεν.
φεύγω : διαφεύγω, σῴζομαι. **οἵ φύγον ἐκ πολέμου**=ὅσοι ἐσώθησαν ἀπὸ τὸν πόλεμον (5, 192). **οὔπω πεφυγμένον εἶναι**= ὅτι ἀκόμη δὲν ἔχει διαφύγει, γλυτώσει (17, 301).
φήμη : καλὸς λόγος, καλὸς οἰωνός.
φημί : ἰσχυρίζομαι (3, 156), βεβαιῶ. **τελευτηθῆναι ἅπαντα**= ὅτι ἔγιναν ὅλα ἐν γένει. **ἐφάμην**=εἶπον. **οὐδέ κε φαίης**= οὐδὲ ἤθελες εἰπεῖ, οὐδὲ θὰ ἠδύνασο νὰ εἴπῃς (5, 124).
Φήμιος : ἀοιδός, ἐν τοῖς ἀνακτόροις Ὀδυσσέως.
φῆν : ἔφην, εἶπον.
Φηραί : Φαραὶ τῆς Μεσσηνίας, ὅπου νῦν αἱ Καλάμαι.
φῆσιν : Ὑποτ. τοῦ **φημὶ**=φῇ=εἴπῃ.
φθινύθω : φθείρω, καταστρέφω.
φθογγή : φωνή, ὁμιλία.
φιλέεσκε : πρτ. τοῦ **φιλέω.**
φιλέομαι-οῦμαι : φιλοξενοῦμαι, φιλεύομαι. **φιλήσεαι**= θὰ φιλοξενηθῇς.
φιλέω-ῶ : ἀγαπῶ, πρτ. ἐφίλεον καὶ φιλέεσκον (2, 169 καὶ 15, 38).
φιλήρετμος : (φιλῶ-ἐρετμὸν) ὁ φίλος τῆς κωπηλασίας, ναυτικός.
φιλήσεαι : μέλλ. τοῦ **φιλέομαι.**
Φιλοκτήτης : υἱὸς τοῦ Ποίαντος, Θεσσαλός, περίφημος τοξότης.
φίλον : ἀγαπητόν, ἀρεστόν.
φίλος, η, ον : ἀγαπητὸν πρόσωπον. **τοῦ φίλος υἱός**=τούτου ὁ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγαπητὸς υἱός.— 2) ἀντὶ κτητ. ἀντων. καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν προσώπων· τίθεται δὲ ἐπὶ συγγενῶν (φίλος υἱός), ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος (φίλον κῆρ) καὶ ἐπὶ φορεμάτων (φίλα εἵματα). **φίλη μήτηρ**=ἡ μήτηρ σου (3, 88).

φοιτάω-ῶ: συρρέω. **ἐφοίτων**= συνέρρεον, ἔτρεχον, ἐπὶ πτηνῶν =περιίπταμαι, πετῶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

φορέω: παρασύρω, φέρω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. — 2) συνήθως φέρω. **νῆες φορέουσι**= τὰ πλοῖα συνήθως φέρουσι, ἔχουσι μαζί των (4, 9).

Φόρκυς, υνος: θαλάσσιος θεός (μέδων), υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γῆς, πατὴρ τῶν Γοργόνων καὶ τῆς νύμφης Θοώσσης, μητρὸς τοῦ Κύκλωπος Πολυφήμου, ὃν ἐτύφλωσεν ὁ Ὀδυσσεύς.

φορμίζω: κιθαρίζω.

φορτίς, ίδος: φορτηγὸν πλοῖον, φορτηγίς.

φράζομαι: σκέπτομαι: **φραζόμεσθα**=ἂς σκεφθῶμεν (3, 153).

φράζω: ἀόρ. β' πέφραδον. πεφραδέμεν=λέγω, δεικνύω. **ὅν με κελεύεις πεφραδέμεν**=τὸν ὁποῖόν μοι λέγεις νά σοι δείξω (13, 36).

φρὴν-φρένες: ὁ νοῦς, τὸ διάφραγμα (17, 147), ἡ ψυχή. **φρεσὶν εἰδὼς**=σκεπτόμενος (ἔστω)=νὰ σκέπτηται (6, 9).

φρονέω-ῶ: σκέπτομαι, συλλογίζομαι (2, 23).

Φρόνιος: Ἰθακήσιος, πατὴρ τοῦ Νοήμονος.

φυγὼν ὕπο: ὑπεκφυγών=ὅταν διαφύγω, σωθῶ (16, 17).

φυλάσσω: περνῶ ἄγρυπνος, ἀγρυπνῶ, **εἰ .. φυλάξω**=περάσω ἄγρυπνος (12, 85).

φυλίη: ἡ ἀγριελαία.

φύξιμον: δυνατὸν νὰ διαφύγῃ τις, νὰ σωθῇ.

φύομαι: φυτρώνω. **πεφύκει**=εἶχε φυτρώσει, ἦτο.

φυτεύω: (μεταφορ.) παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, προξενῶ (11, 28).

φύω: γεννῶ.

φωνέω-ῶ: λέγω, ὁμιλῶ. **ἐφώνησεν**=εἶπεν.

φὼς-φωτός: φῶτα. (ὁ): ὁ ἀνήρ. **φῶτα ἰδόντες**=ὅτε εἶδον τὸν ἄνδρα.

X.

X': **κέν**=ἄν (δυνητ).

χαίρω: κεχαροίατο (ἀόρ. β')=ἤθελεν χαρῇ, εὐχαριστηθῇ.

χαλεπαίνω: (ἀπροσώπως, χαλεπαίνει) **εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι**=καὶ μεγάλη κακοκαιρία ἂν ἤθελεν εἶναι (12, 104).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χαλεπός: ἄγριος (3, 212), ἐπὶ λόγου=δυσάρεστος, ὑβριστικός, (5, 148). τραχύς, σκληρός. **μύθοισι χαλεποῖσι**=διὰ σκληρῶν λόγων (3, 83).

χάλκεος, έη, εον: χαλκοῦς, ῆ, οῦν.

χαλκεύς, ῆος: χαλκιᾶς, γύφτος.

χαλκήρης: (χαλκός-ἀρ. θέμ. τοῦ ἀραρίσκω)=χαλκοῦς. (ἐπὶ δόρατος)=διὰ χαλκοῦ ἐστομωμένον, χαλκοῦν δόρυ.

χαλκός: τίθεται ἀντὶ παντὸς ἐκ χαλκοῦ κατεσκευασμένου (ὅπλου, ὀργάνου κλπ). **ἁρμόζεο χαλκῷ σχεδίην**=συναρμολόγει διὰ τοῦ χαλκοῦ (διὰ χαλκῶν καρφίων) σχεδίαν). (8, 15).

χαλκοχίτων: (χαλκοῦς-χιτών) χαλκοθώραξ.

χαμάδις: (ἐπίρρ.) χαμαί, κάτω, χάμω.

χαρίεις, εντος: εὐχάριστος, **χαριέστερος**=μᾶλλον εὐχάριστος.

χαρίζομαι: κάμνω χάριν, εὐχαριστῶ τινα. 2) προσφέρω εὐχαρίστως τι. Ἐν 2, 45 **χαριζομένη παρ᾽ ἐόντων**=εὐχαρίστως προσφέρουσα ἐκ τῶν ὑπαρχόντων.

χάρις: χάριν φέρω τινί=χαρίζομαι, κάμνω χάριν εἴς τινα.

χατέω: χρειάζομαι, ἔχω ἀνάγκην, ποθῶ. **μάλα περ χατέουσα**= καίπερ πολὺ ποθοῦσα (3, 229).

χεῖμα: χειμών. **χείματος**=χειμῶνος, ἐν ὥρᾳ χειμῶνος (οὐδὲ θέρευς=οὐδὲ θέρους) (14, 41).

χειμέριος: χειμερινός, χειμωνιάτικος.

χείρ: χειρί (17, 148).

χέρνιψ, ιβος (ἡ): ὕδωρ πρὸς νίψιν τῶν χειρῶν.

χεύω: χύνω· ἔχευαν=ἔχυσαν (2, 51). ἀόρ. Ὑποτ. ἀντὶ μέλλ. **σῆμα τέ οἱ χεύω**=θὰ χύσω, θὰ κατασκευάσω χάριν αὐτοῦ (οἷ) τύμβον (3, 202).

χέω: χύνω.

χολόομαι-οῦμαι: θυμώνω. **κεχόλωται**=εἶναι θυμωμένος (μετὰ γεν. τῆς αἰτίας· **Κύκλωπος**=διὰ τὸν Κύκλωπα).

χόλος (ὁ): ὀργή.

χράω: ἐπιπίπτω. **στυγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων**=φοβερὸς δαίμων ἐπέπεσε κατ᾽ αὐτοῦ (12, 15).

χρεῖος: ἀνάγκη. **ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος**=ἰδική μου (ἐμοῦ αὐτοῦ) ἀνάγκη (3, 45).

χρειὼ-χρεώ: ἀνάγκη· **τίνα χρειὼ τόσον ἵκει**=ποῖον κατέλαβε τόση ἀνάγκη, ποῖος ἠναγκάσθη τόσον (3, 28). **τίπτε δέ σε χρεὼ**=τί τοὺς χρειάζεσαι (τοὺς μνηστῆρας);

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χρή: εἶναι ἀνάγκη. ***οὐ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδοῦς***=δὲν εἶναι ἀνάγκη πλέον νὰ ἐντρέπεσαι (5,14).

ὅττεό σε χρή=τίνος ἔχεις ἀνάγκην.

χρήματα: τὰ ἀγαθά τινός, ἡ περιουσία.

χρύσειος: χρυσοῦς.

χρυσόρραπις: ὁ χρυσῆν ῥάβδον ἔχων (Ἑρμῆς).

χρώς: (ὁ) : γεν. χρωτὸς καὶ χροός, χρωτὶ καὶ χροΐ, χρῶτα καὶ χρόα=τὸ σῶμα.

χώομαι: ὀργίζομαι, λυποῦμαι. ***ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον***=ὠργίσθη περισσότερον μέσα του (εἰς τὴν καρδιάν του 10,7).

χωρὶς: χωριστά.

Ψ.

ψάμαθος: ἄμμος. ***ἐπὶ ψαμάθοις ἁλίῃσιν***=ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ἀμμουδιάν.

Ψυρίη: τὰ Ψαρά. ***νήσου ἔπι Ψυρίης***=πρὸς τὰ Ψαρά.

ψυχή: ζωή.

ψωμός: τεμάχιον κρέατος ἢ ἄρτου, ὅσον χωρεῖ τὸ στόμα, μπουκιά.

Ω.

ᾧ: ἑῷ=τῷ ἑαυτοῦ. ***πατέρι ᾧ***=τῷ πατρὶ αὐτοῦ (5,39).

Ὠγυγυίη: νῆσος Καλυψοῦς. Ὠνομάσθη οὕτως ἐκ τοῦ παναρχαίου Ὠγύγου (τοῦ Ὠκεανοῦ). Ὁ Ὅμηρος φαντάζεται αὐτὴν ἐν τῇ ΒΔ θαλάσσῃ. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον, ὅτι εἶναι ἡ παρὰ τὴν Μελίτην ***Γαῦδος***.

ὧδε: ἐδῶ. τόσον (2,141 καὶ 11,27). ὡς ἑξῆς (3,111).

ᾤδεε: πρτ. τοῦ ***οἰδέω***.

ὠδίνω: πονῶ, βασανίζομαι. ***ὠδίνω ὀδύνῃσιν***=βασανίζομαι ὑπὸ πόνων.

ὠδύσατο: ἀόρ. τοῦ ***ὀδύσσομαι***=ὀργίζομαι.

ὦκα: (ἐπίρρ).=ταχέως. ***μάλ' ὦκα***=πολὺ ταχέως.

Ὠκεανός: Ἐπὶ Ὁμήρου ἐπιστεύετο, ὅτι οὗτος ἦτο ποταμὸς περιβάλλων τὴν γῆν, εἰς ὃν βυθίζονται οἱ ἀστέρες, ὅταν δύωνται.

ὠκύμορος: (ὠκὺς-μόρος) ὁ μέλλων νὰ ἀποθάνῃ ταχέως, ὀλιγοχρόνιος.

ὠκύπορος: ταχύπλους, ταχύς, ταχεῖα (ναῦς).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὠκύς, εῖα, ύ : ταχὺς, ταχεῖα, ταχύ.

ᾧ παιδί : διὰ τὸν υἱόν του (2.145).

῾Ωραι : αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους. ***καὶ ἐπήλυθον ῾Ωραι***=καὶ ἐπῆλθον αἱ ῾Ωραι, ἤρχισαν πάλιν τὴν ἐνιαυσίαν περίοδον αὐτῶν (3,107) ὡς θεαί. Αἱ ῾Ωραι ἦσαν αἱ θυρωροὶ τοῦ ᾽Ολύμπου (τοῦ οὐρανοῦ), φέρουσαι τὴν εὐδίαν ἢ τὴν βροχήν (3,107).

᾽Ωρίων (ὁ) : ἐκ τῆς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ῾Υρίας, ἔξοχος κυνηγός, θηρεύων καὶ ἐν ῞Αδου.

ὦρτο : ἰδὲ ***ὄνυμαι. τὸ ὦρτο***=ἐσηκώθη, ἠγέρθη. ***ὦρτο ἀήμεναι***=ἤρχισε νὰ πνέῃ.

ὥς : (ἀναφ.) ἐν ἀναστροφῇ ***πατὴρ δ᾽ ὥς***=ὡς πατήρ. ***θεὸν ὥς***=ὡς θεόν (6,36).

ὣς (δεικτ.) : οὕτως.

ὣς δ᾽ αὔτως : ὡσαύτως δέ.

ὣς δέ : οὕτως ἀκριβῶς καὶ (αἱ γυναῖκες) (14,32).

ὥς κε, ὥς κεν : μεθ᾽ ῾Υποτ.=ἵνα. ***ὥς κε ἵκηαι***=ἵνα φθάσῃς. ***ὥς κε... ἵκηται***=ἵνα φθάσῃ (6, 26). ᾽Επὶ ἐρωτ. ***ὥς κε νέηται***=πῶς νὰ ἐπιστρέψῃ. ***ὥς κεν καταπαύσωμεν***=πῶς θὰ καταπαύσωμεν, θὰ καθησυχάσωμεν (3, 153).

ὣς ἤτοι : ὅτι πράγματι (6, 24).

ὥς μιγείη : ἵνα ἐπικοινωνήσῃ (12, 5).

ὡς ὄφελον : εἴθε. ᾽Επὶ εὐχῆς ἀνεκπληρώτου : ***ὡς ὄφελον ἔμμεναι***=εἴθε νὰ ἤμην.

ὥς οὖν : εὐθὺς ὡς.

ὥς σε φέρῃσιν : ἵνα σε φέρῃ (8, 17).

ὥς τε : ὡσάν. ***ὥς τ᾽ ἦλθε***=καὶ πῶς ἦλθε (5, 194). ***ὥς τ᾽ Αἴγισθος***=καὶ πῶς ὁ Αἴγισθος.

ὥστε περὶ ψυχῆς=διότι ἐπρόκειτο περὶ ζωῆς (17, 269).

ὤφελες : εἴθε. ***ὡς ὤφελες καταφθίσθαι*** : ὅπως εἴθε νὰ εἶχες χαθῇ (3, 169).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής